

Standard Eurobarometer

European
Commission

EUROBAROMETRI 66

KANSALAISMIELIPIIDE EUROOPAN UNIONISSA

SYKSY 2006

KANSALLINEN RAPORTTI

SUOMI

Tämän raportin pohjana oleva selvitys on Lehdistö- ja viestintäpääosaston tilaama ja koordinoima.

Tämä raportti on Euroopan komission Suomen edustustolle tehty selvitys.

Raportti ei edusta Euroopan komission mielipidettä.

Raportissa mahdollisesti ilmenevät mielipiteet ovat yksinomaan raportin kirjoittajan tulkintoja.

SISÄLLYSLUETTELO

Yhteenveto	3
1 JOHDANTO	9
1.1 Tutkimuksen toteuttaminen	9
2 YLEINEN MIELIPIDE SUOMESSA	11
2.1 Odotukset tulevaisuudelta	11
2.2 Luottamus yhteiskunnallisiin instituutioihin	14
2.2.1 Luottamus EU-instituutioihin	16
2.3 Suomen jäsenyys Euroopan unionissa	18
2.4 Tärkeimmät, ratkaisua vaativat ongelmat Suomessa	21
2.5 Euroopan unionin rooli	22
3 TALOUS JA TYÖLLISYYS	25
3.1 EU -jäsenyyden vaikutus Suomen talouteen ja työllisyyteen	26
3.2 Yhteismarkkinoiden vaikutus Suomessa	27
3.3 Suomalaisien yritysten kansainvälinen kilpailukyky	28
3.4 Globalisaation vaikutus	29
3.5 Miten Euroopan talouden suorituskykyä tulisi parantaa	32
4 EUROOPAN POLIITTINEN UNIONI	34
4.1 Poliittisen unionin kannatus Suomessa	34
4.2 Missä asioista tulisi päättää?	35
4.3 Euroopan unionin tärkeimmät tehtävät suomalaisten mielestä	36
4.4 Euroopan perustuslain kannatus Suomessa	38
5 LAAJENTUMINEN	42
5.1 Kansalaisten suhtautuminen Euroopan unionin laajentumiseen	42
5.2 Suhtautuminen eri maiden mahdolliseen jäsenyyteen	42
5.3 Suhtautuminen Turkin jäsenyyteen	43
6 EUROOPAN UNIONIN KANSALAISTEN ARVOMAAILMA	47
6.1 Kansalaisten suhde Euroopan unioniin	47
6.2 Kansalaismielipiteitä eri väittämiin	48
6.3 Suomalaisille tärkeät arvot	50
6.4 Suomalaisien Euroopan unioniin liittämät arvot	51
6.5 Eri jäsenvaltioiden arvot suhteessa toisiinsa	52
7 JOHTOPÄÄTÖKSET	54
LIITTEET	
Liite 1. Technical specifications	55
Liite 2. Suomessa haastatelluille esitetyt kysymykset	58

YHTEENVETO

Tämä yhteenveto esittelee Euroopan komission teettämän Eurobarometri 66 –mielipidemittauksen keskeisimmät tulokset. Raportti perustuu jäsenvaltioissa ja neljässä jäsenehdokasmaassa sekä Pohjois-Kyproksella syys-lokakuussa 2006 tehtyjen haastattelujen avulla kerätyn aineiston analyysiin¹. Suomea käsittelevä maakohtainen raportti keskittyy käsittelemään mm. seuraavia asioita:

- suomalaisten tyytyväisyys omaan elämäänsä tällä hetkellä ja odotukset tulevaisuuden suhteen suomalaisten suhtautuminen jäsenyyteen Euroopan unionissa
- suomalaisten mielipiteitä taloudesta ja työllisyydestä
- mielipiteitä Euroopan poliittisesta unionista ja perustuslaista
- Euroopan unionin laajentuminen
- suomalaisten ja muiden jäsenmaiden kansalaisten arvomaailma

Saatujen tulosten perusteella voidaan Eurobarometri 66 –mielipidemittauksesta vetää seuraavat johtopäätökset:

Yleinen mielipide Suomessa

Suomalaisista 94 % sanoo olevansa erittäin, tai melko tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä. Kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisista 82 % on erittäin, tai melko tyytyväisiä elämäänsä. Voidaan siis todeta, että suomalaiset ovat edelleen selvästi keskimääräistä EU-kansalaista tyytyväisempiä elämäänsä. Tyytyväisimpiä elämäänsä ovat johtavassa asemassa työskentelevät ja itsenäisen ammatin harjoittajat (molemmat 98 %) sekä opiskelijat, nuoret ja parisuhteessa elävät (97 %).

37 prosenttia suomalaisista uskoo oman elämänsä yleensä paranevan lähitulevaisuudessa, 59 prosenttia puolestaan uskoo sen pysyvän samanlaisena ja 3 prosenttia uskoo elämänsä heikentyvän. Suomalaisista 25 prosenttia uskoo oman kotitaloutensa taloudellisen tilanteen paranevan tulevan vuoden aikana ja 69 prosenttia uskoo sen pysyvän samanlaisena. Henkilökohtaisen työtilanteensa paranemiseen lähitulevaisuudessa uskoo 17 prosenttia suomalaisista ja vain kaksi prosenttia uskoo sen huononevan. Jos tarkastellaan kansalaisten mielipiteitä Suomen työllisyystilanteesta tai talouden kehityksestä, havaitaan, että odotukset ovat jonkin verran kielteisemmät; 24 prosenttia suomalaisista uskoo Suomen työllisyystilanteen heikkenevän ja 21 prosenttia uskoo maamme taloudellisen tilanteen heikkenevän.

Yli puolet suomalaisista (52 %) uskoo asioiden olevan menossa Suomessa hyvään suuntaan, 30 prosenttia puolestaan uskoo niiden olevan menossa huonompaan suuntaan. Kansalaisten suhtautuminen siihen, mihin suuntaan asiat ovat menossa Euroopan unionissa on kielteisempää; 41 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että asiat Euroopan unionissa ovat menossa huonoon suuntaan, 31 prosenttia puolestaan uskoo niiden olevan menossa hyvään suuntaan.

¹ EU –kaavioissa ja lukuarvoissa on käytetty erilaisia pyöristyssääntöjä, joten kaavioissa esiintyvät arvot saattavat poiketa yksittäisten solujen arvojohdannaisista.

Kansalaisista 54 prosenttia sanoo luottavansa Euroopan komissioon. Luottamus komissioon on noussut kolme prosenttiyksikköä puolessa vuodessa ja on nyt samoissa lukemissa kuin puolitoista vuotta sitten. Myös niiden kansalaisten määrä, jotka eivät luota komissioon, on noussut yhden prosenttiyksikön. Luku on tällä hetkellä 37 prosenttia. 56 prosenttia suomalaisista luottaa Euroopan parlamenttiin.

Suomen jäsenyys Euroopan Unionissa

39 prosenttia suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana (tämä luku on pysynyt muuttumattomana puoli vuotta sitten tehdystä mielipidemittauksesta), 23 prosenttia taas pitää sitä huonona asiana (- 3 prosenttiyksikköä). 38 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, ettei Suomen jäsenyys Euroopan unionissa ole hyvä, eikä huono asia (+ 4 prosenttiyksikköä). 46 prosenttia on sitä mieltä, että Suomi on hyötynyt jäsenyydestään. Niitä kansalaisia, jotka eivät usko Suomen hyötynneen jäsenyydestään, on tällä hetkellä 45 prosenttia koko väestöstä.

Suomalaisille lueteltiin erilaisia yhteiskunnallisia ongelmia ja heitä pyydettiin nimeämään näistä ne kaksi tärkeintä, jotka heidän mielestään tulisi ratkaista ensisijaisesti. Kaikkein eniten kansalaisia huolettivat työttömyys (44 %) ja terveydenhuoltojärjestelmä (36 %). Vähiten heitä puolestaan huolettivat energiaan, puolustukseen tai ulkomaan asioihin liittyvät kysymykset.

Kansalaisilta kysyttiin myös, millaisena he kokevat Euroopan unionin roolin tietyissä asioissa. 72 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että Euroopan unionin rooli maailman rauhan kannalta on myönteinen. Yli 60 prosenttia on sitä mieltä, että Euroopan unionin rooli on myönteinen suhteessa ympäristön suojeluun, terrorismin vastaiseen kamppailuun ja maailman talouden kasvuun. Lähes puolet (49 %) kansalaisista uskoo Euroopan unionin positiiviseen rooliin myös köyhyyden vastaisessa kamppailussa.

Talous ja työllisyys

90 prosenttia suomalaisista arvioi Suomen taloudellisen tilanteen hyväksi tai melko hyväksi ja 8 prosentin mielestä se on melko huono. Euroopan taloudellinen tilanne arvioitiin jonkin verran huonommaksi; 80 prosentin mielestä se on erittäin tai melko hyvä. 16 prosentin mielestä Euroopan taloudellinen tilanne on melko huono.

56 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että Suomen jäsenyys Euroopan unionissa on vaikuttanut myönteisesti talouteemme. 39 prosenttia puolestaan on sitä mieltä, että vaikutus on ollut huono tai erittäin huono. Hieman alle puolet, 46 prosenttia kansalaisista, on sitä mieltä, että vaikutus työllisyyteemme on ollut hyvä tai erittäin hyvä. Lähes yhtä moni (45 %) on sitä mieltä, että vaikutus on ollut huono tai erittäin huono.

Kansalaisilta kysyttiin myös, miten he uskovat yhteismarkkinoiden vaikuttaneen eräillä sellaisilla aloilla, joilla se on lisännyt kilpailua, kuten liikenteessä, tietoliikennepalveluissa, pankkipalveluissa ja vakuutuksissa. Suomalaisista 71 prosenttia on sitä mieltä, että vaikutus on ollut melko tai erittäin myönteinen. 17 prosenttia on puolestaan sitä mieltä, että vaikutus on ollut kielteinen.

Kun suomalaisilta kysyttiin, miten he uskovat yhteismarkkinoiden vaikuttaneen suomalaisten yritysten kansainväliseen kilpailukykyyn, oli peräti 59 prosenttia suomalaisista sitä mieltä, että yritysten kilpailukyky on tällä hetkellä parempi kuin aikaisemmin. 15 prosenttia uskoo sen olevan huonompi ja 19 prosenttia puolestaan uskoo sen pysyneen samana.

Yli puolet suomalaisista, 52 prosenttia, uskoo globalisaation vaikuttavan myönteisesti taloudelliseen kasvuun Suomessa. 36 prosenttia uskoo vaikutuksen olleen kielteinen. Kansalaiset suhtautuvat huomattavasti kielteisemmin globalisaation vaikutukseen työllisyyteen Suomessa. 53 prosenttia kansalaisista uskoo vaikutuksen olevan kielteinen ja 32 prosenttia puolestaan uskoo, että vaikutus on myönteinen.

Seuraavaksi kansalaisille esitettiin väittämä: ”Euroopan unioni suojelee meitä globalisaation kielteisiltä vaikutuksilta” ja heitä pyydettiin sanomaan, ovatko he samaa vai eri mieltä. Mielipiteet jakautuivat lähestulkoon tasan. 46 prosenttia suomalaisista uskoo, ettei Euroopan unioni suojele heitä globalisaation kielteisiltä vaikutuksilta, kun taas 45 prosenttia kansalaisista uskoo, että se suojelee. Peräti 61 prosenttia suomalaisista sanoo uskovansa, että Euroopan unionin avulla he saavat enemmän hyötyä globalisaation myönteisistä vaikutuksista. 29 prosenttia suomalaisista puolestaan on eri mieltä eikä usko, että he Euroopan unionin avulla voisivat paremmin hyötyä globalisaation vaikutuksista.

Kansalaisille lueteltiin myös erilaisia keinoja, joiden avulla Euroopan taloutta voitaisiin parantaa, ja heitä pyydettiin nimeämään keinoista ne, jotka he asettaisivat etusijalle. Suomalaisten ylivoimainen enemmistö (72 %) asettaa koulutuksen ja ammattiopetuksen parantamisen etusijalle. Toiseksi tärkeimpänä he pitävät tutkimukseen ja innovaatioihin sijoittamista (50 %), energian käytön tehostamista (48 %) ja yritysten perustamisen helpottamista (46 %).

Euroopan poliittinen unioni

Kansalaisilta kysyttiin, kannattavatko, vai vastustavatko he kehitystä kohti Euroopan poliittista unionia. Suomalaisista 36 prosenttia sanoi kannattavansa tämän suuntaista kehitystä, kun taas 50 prosenttia kansalaisista vastustaa sitä. 14 prosenttia ei osannut sanoa kantaansa. Poliittista unionia kannattavat etenkin opiskelijat (50 %), 15-24 –vuotiaat (49 %), vähintään neljän hengen talouksissa asuvat ja oikeiston äänenkannattajat (45 %). Eniten sitä vastustavat pohjoissuomalaiset (66 %) ja johtavassa asemassa työskentelevät (58 %).

Suomalaisten mielestä Suomen hallituksessa tulisi päättää erityisesti eläkkeistä (92 %), koulutusjärjestelmästä (90 %), terveydestä ja sosiaaliturvasta (89 %), verotuksesta (83 %) sekä maataloudesta ja kalastuksesta (81 %). Heidän mielestään Euroopan unionissa tulisi päättää etenkin terrorismin (82 %) ja rikollisuuden vastaisista toiminnoista (64 %), tieteellisestä ja teknologisesta tutkimuksesta (60 %), ympäristönsuojelusta (54 %) ja taloudellisia vaikeuksia kohtaavien alueiden tukemisesta (53 %). Järjestys on lähestulkoon muuttomaton, jos sitä verrataan vuoden takaisen mielipidemittauksen tuloksiin.

Suomalaiset pitivät köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaa sekä rauhan ja turvallisuuden ylläpitämistä Euroopassa ja työttömyyden vastaisia toimia kaikkein ensisijaisimpina toimenpiteinä. Jos verrataan tulosta puolen vuoden takaisen mielipidemittauksen tuloksiin voidaan todeta, että kolme tärkeintä toimenpidettä on pysynyt samana, ainoastaan niiden keskinäinen järjestys on muuttunut; rauhan ja turvallisuuden ylläpitäminen on suomalaisten mielestä noussut työttömyyden vastaisia toimia tärkeämmäksi.

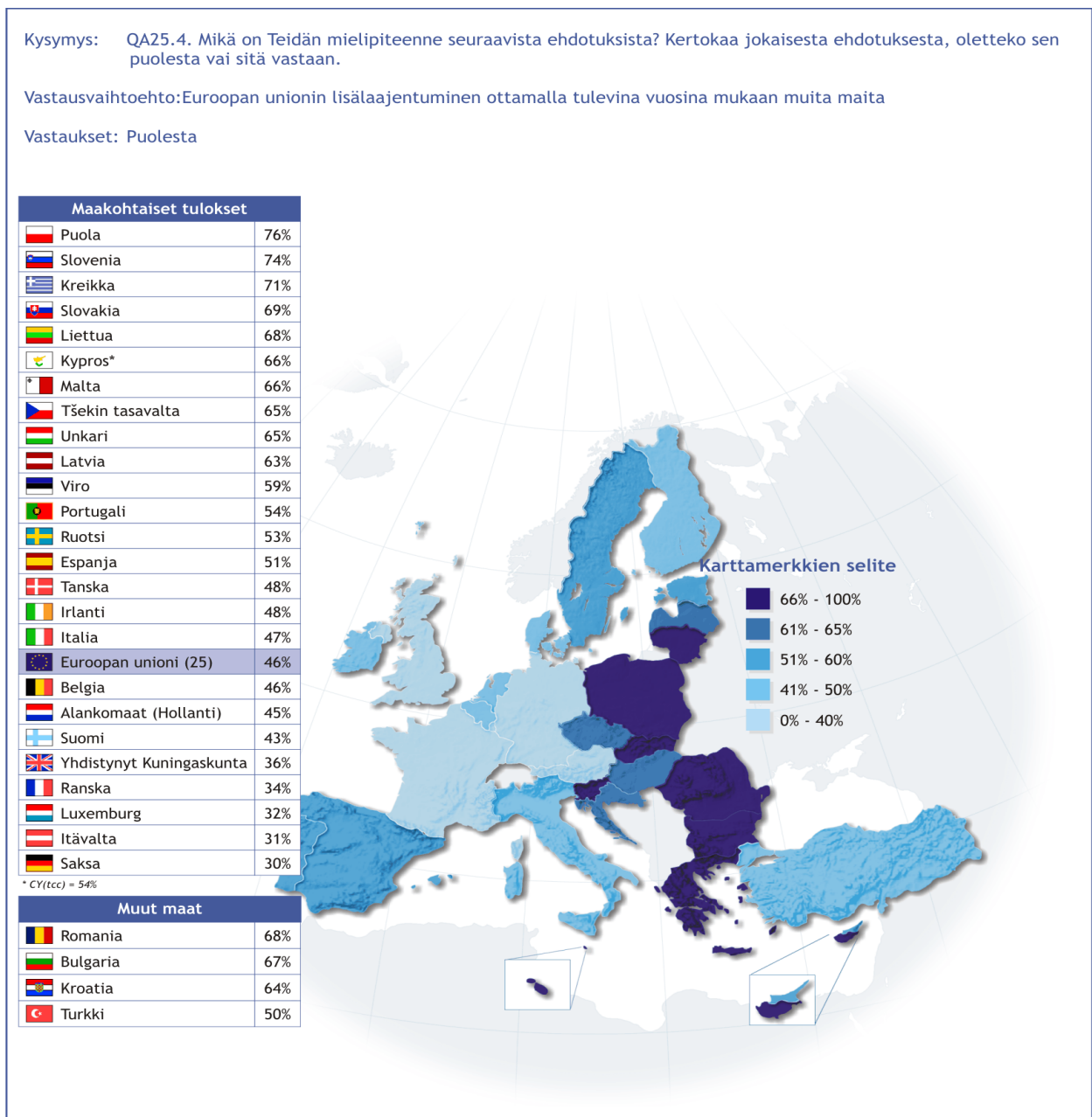
Perustuen siihen, mitä suomalaiset uskovat tietävänsä Euroopan perustuslaista, kansalaisia pyydettiin sanomaan, kannattavatko he, vai vastustavatko he sitä. 11 prosenttia sanoi kannattavansa perustuslakia täysin (+4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja 45 prosenttia puolestaan kannattaa sitä jonkin verran (+4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). 22 prosenttia vastustaa jonkin verran (-2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja 10 prosenttia vastustaa täysin (-1 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). 12 prosenttia kansalaisista ei osaa sanoa kantaansa (-5 prosenttiyksikköä

puolella vuodessa). Perustuslakia kannattavat etenkin opiskelijat (69 %) ja 15-24 –vuotiaat nuoret. Eniten sitä vastustavat pohjoissuomalaiset (44 %) ja johtavassa asemassa työskentelevät (42 %).

Kansalaisia pyydettiin arvioimaan, miten Euroopan perustuslaki vaikuttaisi sekä Euroopan unioniin yleisellä tasolla, että Euroopan unionin toimintaan. Yli puolet suomalaisista on sitä mieltä, että jos kaikki jäsenmaat hyväksyisivät Euroopan perustuslakia koskevan sopimuksen, Euroopan unionista tulisi sosiaalisemmin suuntautunut, taloudellisesti kilpailukykyisempi ja vahvempi toimija maailmassa. Kansalaiset uskovat myös, että perustuslain myötä Euroopan unionin toiminnasta tulisi demokraattisempaa, tehokkaampaa ja selkeämpää. Viimeksi kuluneen vuoden aikana tehdyssä mielipidemittauksessa on saatu samankaltaisia tuloksia.

Laajentuminen

Kansalaisia pyydettiin kertomaan, mitä mieltä he ovat Euroopan unionin laajentumisesta tulevaisuudessa. Yli puolet suomalaisista (53 %) vastustaa lisälaajentumista, samalla kun 43 prosenttia kansalaisista kannattaa sitä. Eniten kannatettiin Norjan, Sveitsin ja Islannin jäsenyyttä ja eniten vastustettiin Turkin, Albanian ja Serbian jäsenyyttä.

Suomalaisista 62 prosenttia on sitä mieltä, että Turkki kuuluu maantieteellisesti katsottuna osittain Eurooppaan, 35 prosenttia kansalaisista on puolestaan päinvastaista mieltä. Seuraavaksi kansalaisille esitettiin väittämä, että Turkin liittyminen Euroopan unioniin vahvistaisi turvallisuutta tällä alueella. Vain 33 prosenttia suomalaisista on tämän väittämän kanssa samaa mieltä, 62 prosentin ollessa päinvastaista mieltä. Liian suuria kulttuurisia eroja pitää esteenä Turkin EU-jäsenyydelle 69 prosenttia suomalaisista ja 61 prosenttia kaikista EU –kansalaisista.

82 prosenttia suomalaisista uskoo, että Turkin liittymisessä voisi olla riskinä, että se lisäisi maahanmuuttoa muihin jäsenmaihiin. Vain 15 prosenttia kansalaisista on päinvastaista mieltä. Suomalaisista 90 prosenttia on sitä mieltä, että jotta Turkki voisi liittyä Euroopan Unioniin, sen täytyy parantaa merkittävästi taloutensa tilaa (EU25 – 77 %). Kansalaiset ovat kovin yksimielisiä tämän kysymyksen suhteen, eikä mainittavia eroja eri ryhmien välillä ole havaittavissa. Heistä 96 prosenttia on myös sitä mieltä, että jotta Turkki voisi liittyä Euroopan unioniin, sen täytyy kunnioittaa järjestelmällisesti ihmisoikeuksia.

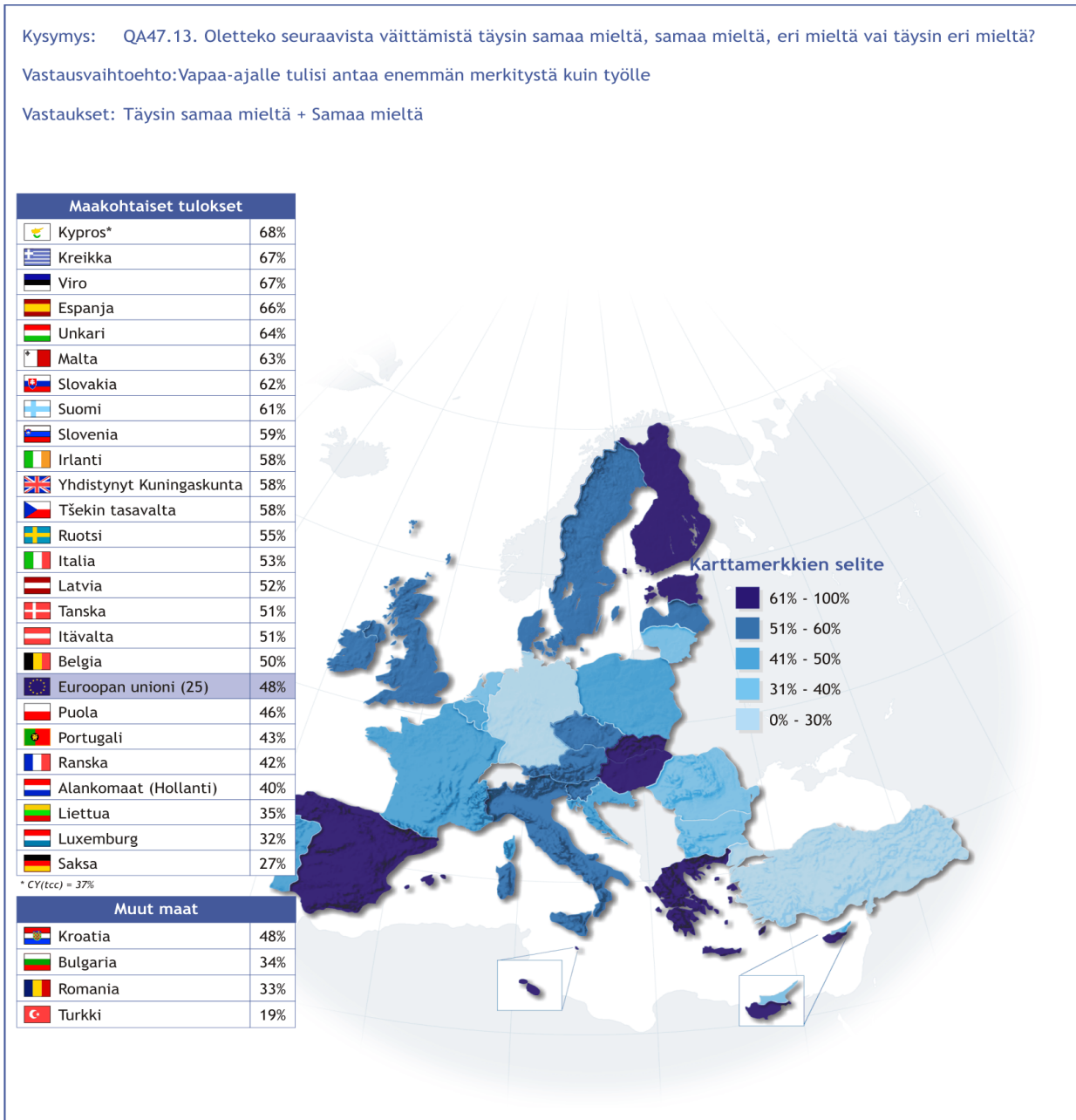
Euroopan unionin kansalaisten arvomaailma

Kolmasosa (32 %) kansalaisista uskoo äänellään olevan merkitystä Euroopan unionissa ja vastaavasti 67 prosenttia sanoo, etteivät he usko, että heidän äänellään on merkitystä. 44 prosenttia suomalaisista sanoo ymmärtävänsä Euroopan unionin toimintatapoja. Vain 9 prosenttia kansalaisista tuntee olevansa erittäin paljon osallisina Euroopan unionin asioissa.

Suomalaisista 54 prosenttia uskoo, että maahanmuuttajilla on paljon annettavaa suomalaisille. 90 prosenttia suomalaisista puolestaan vastustaa henkilökohtaisen kannabiksen käytön laillistamista ja vain 8 prosenttia on laillistamisen kannalla. 83 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että rikollisia tulisi rangaista ankarammin. Tätä mieltä ovat etenkin vähiten koulutetut ja työttömät.

Kansalaisilta kysyttiin myös heidän suhtautumistaan homoseksuaalisten parien adoptio-oikeuteen. Suomalaisista 24 prosenttia kannattaa tätä oikeutta ja 72 prosenttia vastustaa sitä. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista adoptio-oikeutta kannattaa 32 prosenttia ja sitä vastustaa 61 prosenttia.

Kaikkein tärkeimmäksi arvoksi suomalaiset nimesivät rauhan (59 %), seuraavaksi ihmiselämän kunnioituksen (52 %) ja kolmanneksi ihmisoikeudet (40 %). Suomalaisia pyydettiin myös nimeämään, mitkä edellä luetelluista arvoista heidän mielestään parhaiten kuvaavat Euroopan unionia. Suomalaiset yhdistävät Euroopan unioniin seuraavat arvot: rauha, ihmisoikeudet, lakien kunnioittaminen ja demokratia.

Suomalaisista puolet (51 %) on sitä mieltä, että eri jäsenmaiden arvot ovat erittäin tai melko kaukana toisistaan. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista tätä mieltä on 41 prosenttia. 45 prosenttia suomalaisista uskoo, että jäsenmaiden arvot ovat erittäin, tai melko lähellä toisiaan. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista tätä mieltä on 48 prosenttia. Edellä käsitellyistä kysymyksistä voidaan havaita, että vaikka eri maiden kansalaisten välillä onkin eroja arvojen osalta, ovat tietyt arvot kuitenkin tärkeitä kaikille Euroopan unionin kansalaisille. Tällaisia ovat esimerkiksi rauha ja ihmisoikeudet.

1 JOHDANTO

Eurobarometri on tutkinut jo useiden vuosien ajan Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaisten mielipiteitä Euroopan unionista. Raportti tarkastelee mm. Euroopan unionia suomalaisesta näkökulmasta, Euroopan unionin yleistä kannatusta Suomessa ja suomalaisten suhtautumista Suomen jäsenyyteen Euroopan unionissa sekä suhtautumista Euroopan unionin perustuslakiin. Siinä tarkastellaan myös tiettyjä mielipidemutoksia jokaisessa mielipidemittauksessa kysyttävien kysymysten kohdalla pidemmällä ajanjaksolla. Suomalaisten mielipiteitä verrataan myös muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaismielipiteeseen.

1.1 Tutkimuksen toteuttaminen

Syksyllä 2006 Eurobarometri-kysely toteutettiin 25 jäsenvaltiossa, neljässä jäsenehdokasmaassa ja Pohjois-Kyproksella syyskuun 7. ja lokakuun 4. päivän välisenä aikana. Kysely koski asenteita EU:ta kohtaan sekä muita ajankohtaisia poliittisesti ja yhteiskunnallisesti kiinnostavia aiheita. Siihen osallistui 24.565 yli 15-vuotiasta eurooppalaista. Suomen kansallinen raportti perustuu mielipidetiedusteluun, jossa haastateltiin 1000 suomalaista ja jotka muodostivat sukupuoli-, ikä-, ammatti- sekä aluejakaumaltaan edustavan otoksen suomalaisista. Mielipidetiedustelu tehtiin Euroopan komission pyynnöstä. Euroopan tasolla mielipidetiedustelun tekoa koordinoi TNS Opinion & Social –konsortio, johon kuuluvat TNS (Taylor Nelson Sofres) ja EOS Gallup Europe. Suomessa haastattelut suoritti TNS Gallup Oy. Haastattelut tehtiin henkilökohtaisesti ihmisten kotona ja maan omilla kielillä.

Raportin toisessa luvussa tarkastellaan yleistä ilmapiiriä Suomessa; kuinka tyytyväisiä suomalaiset ovat elämäänsä ja miten he suhtautuvat tulevaisuuteen. Luvussa tarkastellaan myös suomalaisten luottamusta eräisiin yhteiskunnallisiin instituutioihin sekä Euroopan komissioon ja parlamenttiin. Muita luvussa käsiteltäviä asioita ovat Suomen jäsenyys Euroopan unionissa, tärkeimmät ja ratkaisua vaativat kysymykset Suomessa tällä hetkellä sekä Euroopan unionin rooli maassamme.

Raportin kolmannessa luvussa käsitellään talouteen ja työllisyyteen liittyviä asioita. Miten EU – jäsenyys on kansalaisten mielestä vaikuttanut talouteen ja työllisyyteen Suomessa, mikä on ollut yhteismarkkinoiden vaikutus maassamme ja miten suomalaisten yritysten kilpailukyky on muuttunut? Luvussa tarkastellaan myös kansalaisten mielipiteitä globalisaation vaikutuksesta sekä sitä, miten Euroopan unionin talouden suorituskykyä heidän mielestään tulisi parantaa.

Neljännessä luvussa tarkastellaan poliittisen unionin kannatusta Suomessa. Siinä kysytään kansalaisten mielipiteitä siitä, missä erinäisistä asioista tulisi päättää, mitkä ovat Euroopan unionin tärkeimmät tehtävät ja minkälaisen kannatuksen kansalaiset antavat Euroopan perustuslaille. Luvussa käsitellään myös sitä, mihin suuntaan Euroopan unioni kansalaisten mielestä muuttuisi perustuslain myötä.

Raportin viides luku käsittelee Euroopan unionin laajentumista tulevaisuudessa ja suomalaisten suhtautumista siihen. Lähemmin tarkastellaan kansalaisten mielipiteitä tiettyjen maiden mahdollisesta jäsenyydestä ja etenkin Turkin mahdollisesta jäsenyydestä.

Kuudennessa luvussa perehdytään Euroopan unionin kansalaisten arvomaailmaan. Ensin tarkastellaan kansalaisten suhdetta Euroopan unioniin ja tämän jälkeen heidän mielipiteitään erinäisiin heille esitettyihin väittämiin. Luvussa tarkastellaan myös suomalaisille tärkeitä arvoja sekä niitä arvoja, jotka suomalaiset liittävät Euroopan unioniin.

Haastattelujen tulosten esittämisen apuna on käytetty kaavioita ja taulukoita. Jollei muuta mainita, esittävät nämä aina suomalaisten mielipidettä. Eräissä taulukoissa verrataan suomalaisten mielipiteitä kansalaismielipiteeseen muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Kyseinen vertailuluku on ilmaistu lyhenteellä **EU25** ja se tarkoittaa kaikkien 25 Euroopan unionin jäsenvaltion mielipiteiden laskennallista keskiarvoa. Kysymykset, joiden kysymyksen asettelu viittaa suoranaisesti Suomeen (esimerkiksi kysymys ”Onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne..?”), on kussakin jäsenvaltiossa esitetty kyseistä maata koskevana.

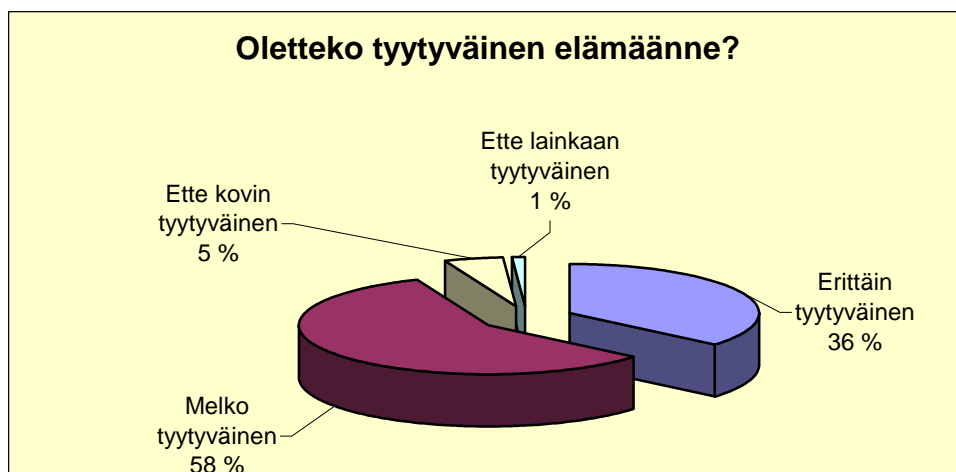
2 YLEINEN MIELIPIDE SUOMESSA

Tässä luvussa tarkastellaan suomalaisten tyytyväisyyttä omaan elämäänsä tällä hetkellä ja sitä, mitä he odottavat tulevaisuudelta. Luvussa tarkastellaan myös suomalaisten luottamusta eräisiin kansallisiin instituutioihin sekä Euroopan komissioon ja parlamenttiin. Luvussa käsitellään lisäksi kansalaisten suhtautumista Suomen jäsenyyteen Euroopan unionissa, tärkeimpiä ratkaistavia ongelmia sekä Euroopan unionin roolia Suomessa. Suomalaisten mielipiteitä verrataan muiden jäsenmaiden kansalaisten mielipiteisiin.

2.1 Odotukset tulevaisuudelta

- Suomalaisista 94 % on erittäin, tai melko tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä -

Suomalaisista 94 % sanoo olevansa erittäin, tai melko tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä. Luku on aivan sama kuin puoli vuotta aiemmin tehdyssä mielipidemittauksessa ja vain yhden prosenttiyksikön alempi kuin vuosi sitten. Kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisista 82 % on erittäin, tai melko tyytyväisiä elämäänsä (+1 prosenttiyksikköä vuodessa). Voidaan siis todeta, että suomalaiset ovat edelleen selvästi keskimääräistä EU-kansalaista tyytyväisempiä elämäänsä. Tyytyväisimpiä elämäänsä ovat johtavassa asemassa työskentelevät ja itsenäisen ammatin harjoittajat (molemmat 98 %) sekä opiskelijat, nuoret ja parisuhteessa elävät (97 %).

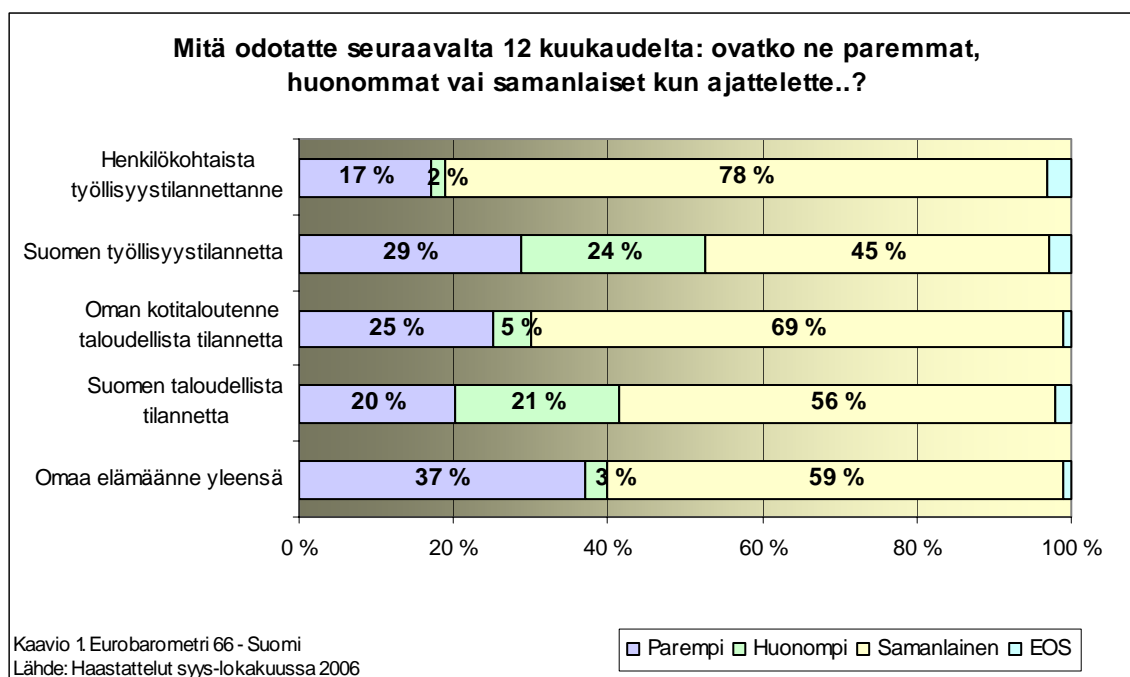

Verrattaessa vastauksia muiden EU-maiden kansalaisten vastauksiin voidaan todeta, että Euroopan unionissa suomalaisiakin tyytyväisempiä elämäänsä olevat kansalaiset löytyvät Ruotsista (98 %), Tanskasta (97 %) ja Hollannista (95 %). Luxemburgilaisista 93 prosenttia on tyytyväisiä elämäänsä. Tyytymättömiä EU-kansalaisista ovat unkarilaiset (50 %). Vuoden vaihteessa Euroopan unioniin liittyvän Bulgarian kansalaisista 62 prosenttia on tyytymättömiä elämäänsä ja Romanian kansalaisista 51 prosenttia.

- 96 % suomalaisista uskoo henkilökohtaisen tilanteensa paranevan, tai pysyvän samanlaisena tulevan vuoden aikana -

Tarkasteltaessa suomalaisten odotuksia seuraavien viiden vuoden suhteen voidaan todeta, että 37 prosenttia kansalaisista uskoo oman elämänsä yleisesti ottaen paranevan lähitulevaisuudessa, 59 prosenttia uskoo sen pysyvän samanlaisena ja 3 prosenttia uskoo elämänsä heikentyvän. Suomalaisista 25 prosenttia uskoo oman kotitaloutensa taloudellisen tilanteen paranevan tulevan vuoden aikana ja 69 prosenttia uskoo sen pysyvän samanlaisena. Henkilökohtaisen työtilanteensa paranemiseen lähitulevaisuudessa uskoo 17 prosenttia suomalaisista ja vain kaksi prosenttia uskoo sen heikentymiseen tulevaisuudessa.

Jos tarkastellaan kansalaisten mielipiteitä Suomen työllisyystilanteesta tai talouden kehityksestä, havaitaan, että odotukset ovat jonkin verran kielteisemmät; 24 prosenttia suomalaisista uskoo Suomen työllisyystilanteen heikkenevän ja 21 prosenttia uskoo maamme taloudellisen tilanteen heikkenevän.

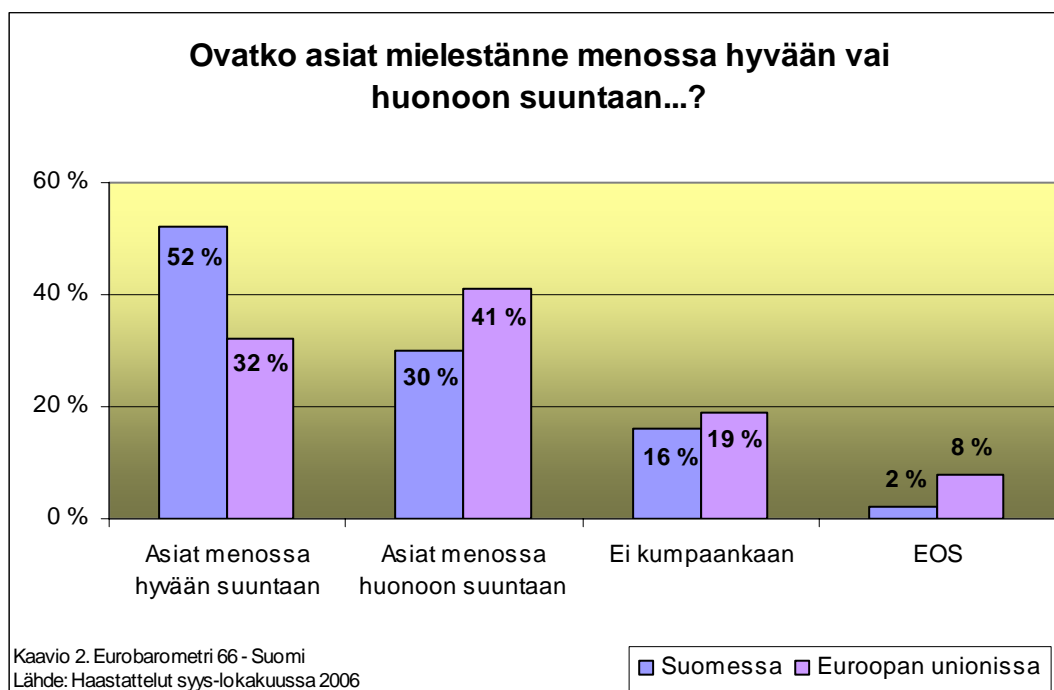

Positiivisimmin tulevaisuutensa kokevat kotityötä tekevät (60 % uskoo henkilökohtaisen tilanteensa paranevan), työttömät (57 %), 25-39 –vuotiaat (51 %) ja opiskelijat (50 %). Suurissa kaupungeissa asuvat suhtautuvat tulevaisuutensa jonkin verran positiivisemmin, kuin pienissä kaupungeissa tai maaseudulla asuvat.

Verrattaessa suomalaisten vastauksia kaikkien jäsenmaiden keskiarvoon voidaan todeta, että Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaiset suhtautuvat lähitulevaisuuteensa keskimäärin suomalaisia kielteisemmin. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 35 prosenttia uskoo maansa talouden huononevan ja lähes yhtä moni, 34 prosenttia, uskoo maansa työllisyystilanteen heikkenevän. Viidesosa kaikkien jäsenmaiden kansalaisista uskoo oman kotitaloutensa taloudellisen tilanteen huononevan tulevan vuoden aikana.

Kaikkein positiivisimmin tulevaisuuteensa suhtautuvat virolaiset ja britit, joista 50 prosenttia uskoo elämänsä paranevan seuraavan 12 kuukauden aikana. Muita keskimääräistä positiivisemmin tulevaisuuteensa suhtautuvia EU-kansalaisia ovat ruotsalaiset, irlantilaiset ja kyproslaiset (47 %). Unkarilaisista 47 prosenttia uskoo elämänsä huononevan lähitulevaisuudessa ja vain 16 prosenttia uskoo sen paranevan. Henkilökohtaisen työllisyystilanteen suhteen etenkin kyproslaiset (37 %), liettualaiset (35 %), latvialaiset, virolaiset ja britit (31 %) uskovat tilanteen paranevan lähitulevaisuudessa. Selkeästi kielteisimmin työllisyystilanteensa kehitykseen suhtautuvat unkarilaiset, joista 31 prosenttia uskoo tilanteen heikkenevän.

Kansalaisilta kysyttiin myös, uskovatko he asioiden yleisesti ottaen olevan menossa hyvään vai huonoon suuntaan? Yli puolet suomalaisista, 52 prosenttia, uskoo asioiden olevan menossa hyvään suuntaan Suomessa, 30 prosenttia puolestaan uskoo niiden olevan menossa huonompaan suuntaan. Kansalaisten suhtautuminen siihen, mihin suuntaan asiat ovat menossa Euroopan unionissa on huomattavasti kielteisempää. Peräti 41 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että asiat ovat Euroopan unionissa menossa huonoon suuntaan. 31 prosenttia sen sijaan uskoo asioiden olevan menossa hyvään suuntaan.

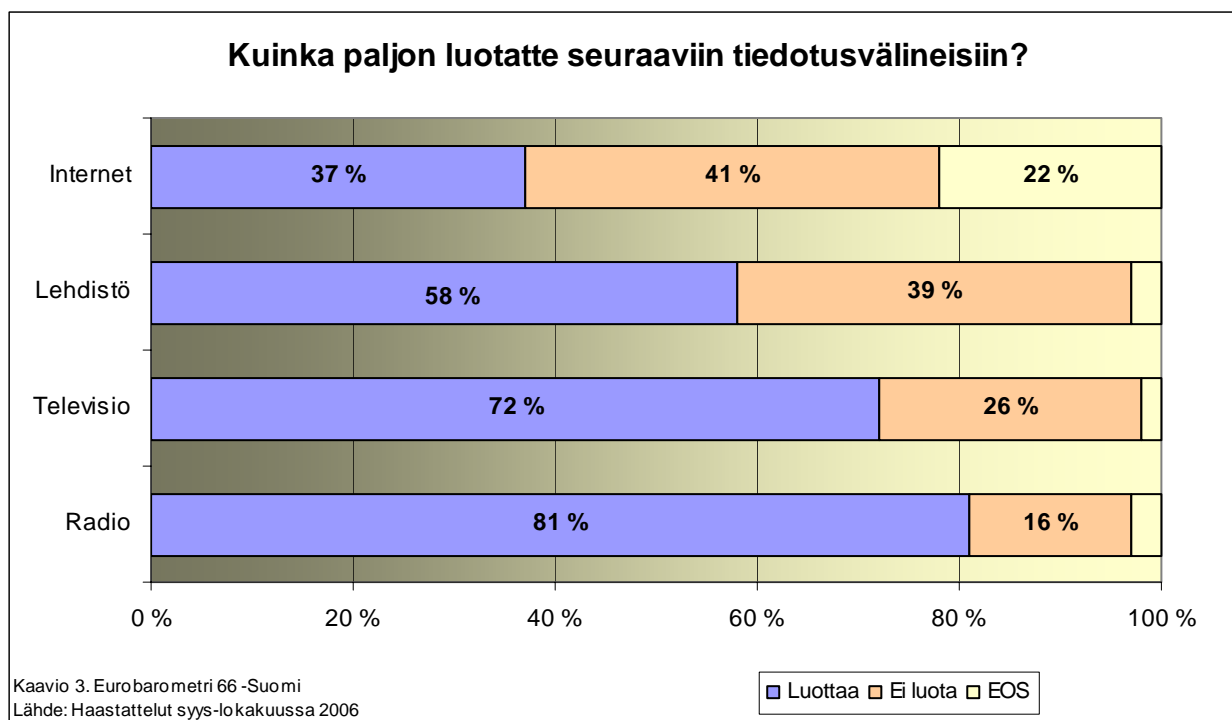
Etenkin opiskelijat (73 %), 15-24 -vuotiaat (70 %), kotityötä tekevät (61 %), vähintään neljän hengen talouksissa asuvat (60 %) ja oikeiston äänenkannattajat uskovat asioiden olevan menossa hyvään suuntaan Suomessa. Päinvastaista mieltä ovat työttömät, nuorena koulunkäynnin päättäneet, yli 55-vuotiaat, itsenäisen ammatin harjoittajat ja ruumiillisen työn tekijät.

Tässäkin suhteessa suomalaiset vaikuttavat olevan Euroopan unionin keskivertokansalaista positiivisempia. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 48 prosenttia uskoo asioiden olevan menossa huonoon suuntaan maassaan ja vain 28 prosenttia uskoo niiden olevan menossa hyvään suuntaan. Jos tarkastelemme mielipiteitä Euroopan unionin osalta, voimme todeta, että 33 prosenttia kaikkien jäsenmaiden kansalaisista uskoo asioiden olevan menossa hyvään suuntaan ja yhtä moni puolestaan uskoo niiden olevan menossa huonoon suuntaan.

Suomalaisia myönteisemmin asioiden kehitykseen suhtautuvat virolaiset (53 %) ja irlantilaiset (56 %). Liettualaisista 50 prosenttia, tanskalaisista 48 prosenttia ja slovenialaisista 47 prosenttia uskoo, että asiat ovat menossa hyvään suuntaan. Kaikkein kielteisemmin tähän kysymykseen suhtautuivat ranskalaiset ja unkarilaiset joista 61 prosenttia ei usko asioiden olevan menossa hyvään suuntaan, puolalaisistakin 60 prosenttia on tätä mieltä.

2.2 Luottamus yhteiskunnallisiin instituutioihin

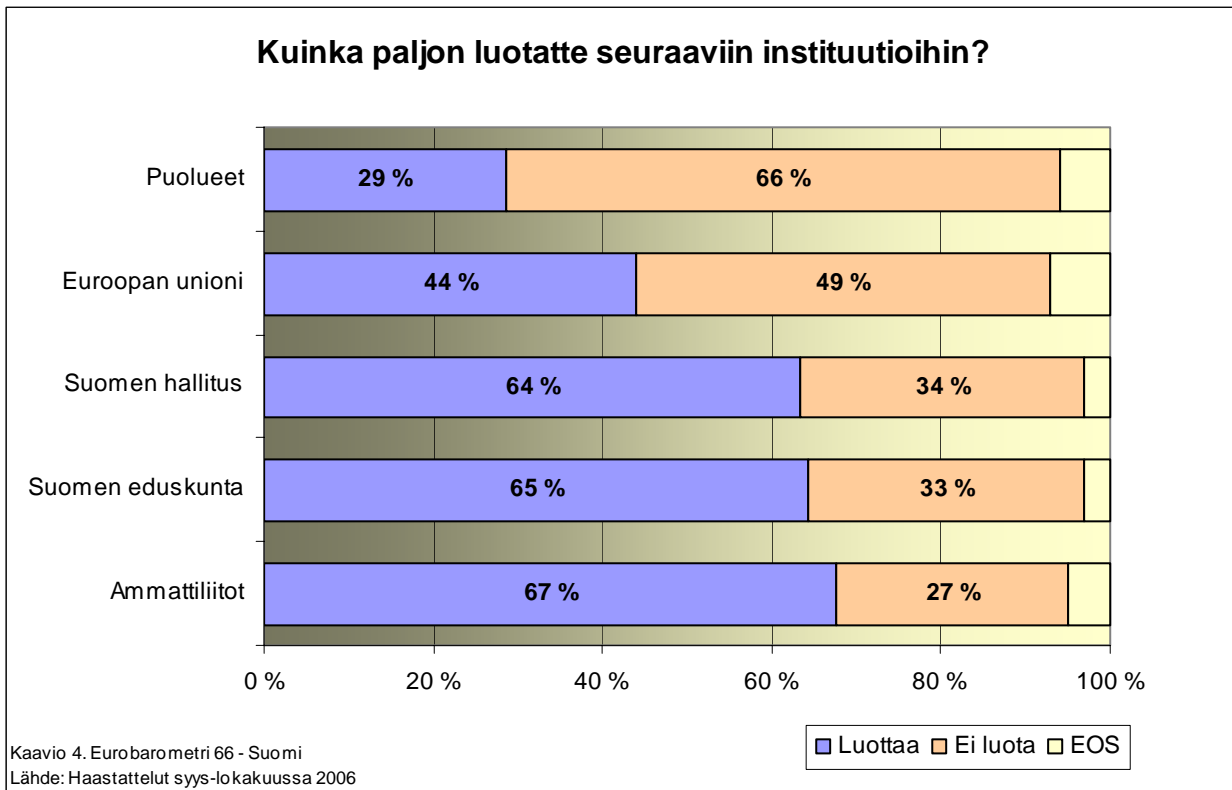
Kansalaisille lueteltiin eri instituutioiden nimiä ja heitä pyydettiin sanomaan jokaisen kohdalta, luottavatko, vai eivätkö he luota siihen. Suomalaisista 81 prosenttia luottaa siihen, mitä radiossa sanotaan. 72 prosenttia luottaa televisioon, 58 prosenttia lehdistöön ja vain 37 prosenttia internetin kautta lukemaansa. Vastaajista peräti 41 prosenttia sanoo, etteivät he luota internetiin. Eniten internetiin luottavat toimihenkilöt (53 %), johtavassa asemassa työskentelevät (49 %), vähintään neljän hengen talouksissa asuvat (48 %) ja 26 -39 -vuotiaat (46 %). Vähiten internetiin puolestaan luottavat 15-24 -vuotiaat ja opiskelijat (molemmat 56 %).

Jos tarkastellaan kaikkien jäsenmaiden keskiarvoja, voidaan havaita, että suomalaiset luottavat keskiarvoa enemmän edellä mainittuihin instituutioihin. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 63 prosenttia sanoo luottavansa radioon (29 % ei luota), 53 prosenttia televisioon (42 % ei luota), 44 prosenttia lehdistöön (49 % ei luota) ja 34 prosenttia internetiin (35 % ei luota).

Edellisten ohella kansalaisia pyydettiin myös kertomaan, luottavatko he ammattiliittoihin, puolueisiin, Suomen hallitukseen ja eduskuntaan sekä Euroopan unioniin. Näistä instituutioista kansalaiset luottavat eniten ammattiliittoihin, seuraavaksi eniten eduskuntaan ja hallitukseen. Instituutioiden keskinäinen ero on kuitenkin vain muutaman prosenttiyksikön verran. Vähiten

kansalaiset luottavat puolueisiin; peräti 66 prosenttia vastaajista sanoo, etteivät he luota niihin. Luottamus Euroopan unioniin jakaa kansan kahtia; 44 prosenttia sanoo luottavansa ja 49 prosenttia ei luota.

Yllättäen ammattiliittoihin luottavat eniten opiskelijat (86 %) ja nuoret 15-24 -vuotiaat (82 %). Vähiten ammattiliittoihin puolestaan luottavat itsenäisen ammatin harjoittajat, joista 50 % sanoo, etteivät he luota ammattiliittoihin.

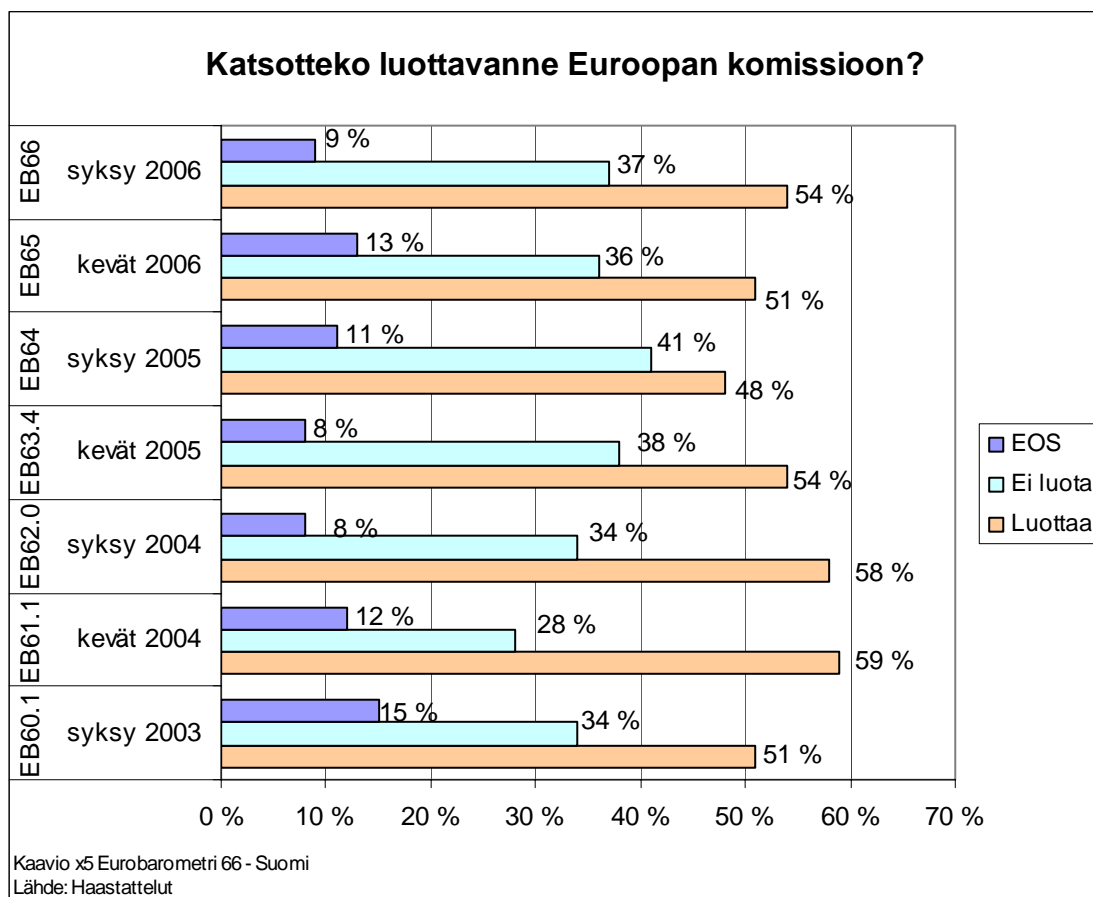
Näidenkin instituutioiden kohdalla suomalaisten luottamus on kaikkien jäsenmaiden kansalaisten keskiarvoa korkeampaa. Kaikista EU-kansalaisista 38 prosenttia luottaa ammattiliittoihin (46 % ei luota), 17 prosenttia puolueisiin (76 % ei luota), 30 prosenttia oman maansa hallitukseen (62 % ei luota), 33 prosenttia maansa eduskuntaan (58 % ei luota) ja 45 prosenttia Euroopan unioniin (40 % ei luota). Ammattiliittoihin kohdistuvan luottamuksen osalta muissa unionin jäsenmaissa lähimmäksi suomalaisia tulevat hollantilaiset, joista 61 prosenttia sanoo luottavansa ammattiliittoihin. Muita sellaisia jäsenmaita, joissa vähintään puolet kansalaisista sanoo luottavansa ammattiliittoihin, ovat Belgia ja Irlanti. Luottamus puolueisiin on suurinta Tanskassa (41 %). Oman maansa hallitukseen luottavat suomalaisten ohella eniten luxemburgilaiset (62 %), kyproslaiset, virolaiset ja tanskalaiset. Luottamus oman maan eduskuntaan on Suomen ohella suurinta Ruotsissa (61 %). Luottamus Euroopan unioniin on suurinta Slovakiassa (70 % luottaa).

2.2.1 Luottamus EU-instituutioihin

Kansalaisilta kysyttiin tarkemmin heidän luottamuksestaan Euroopan unionin komissioon ja parlamenttiin. Alla tarkastellaan lähemmin suomalaisten vastauksia näihin kysymyksiin sekä verrataan vastauksia muiden jäsenvaltioiden kansalaismielipiteisiin.

- Suomalaisista 54 % luottaa Euroopan komissioon -

Kansalaisista 54 prosenttia sanoo luottavansa Euroopan komissioon. Luottamus komissioon on noussut kolme prosenttiyksikköä puolessa vuodessa ja on nyt samoissa lukemissa, kuin puolitoista vuotta sitten. Myös niiden kansalaisten määrä, jotka eivät luota komissioon, on noussut yhden prosenttiyksikön. Luku on tällä hetkellä 37 prosenttia.

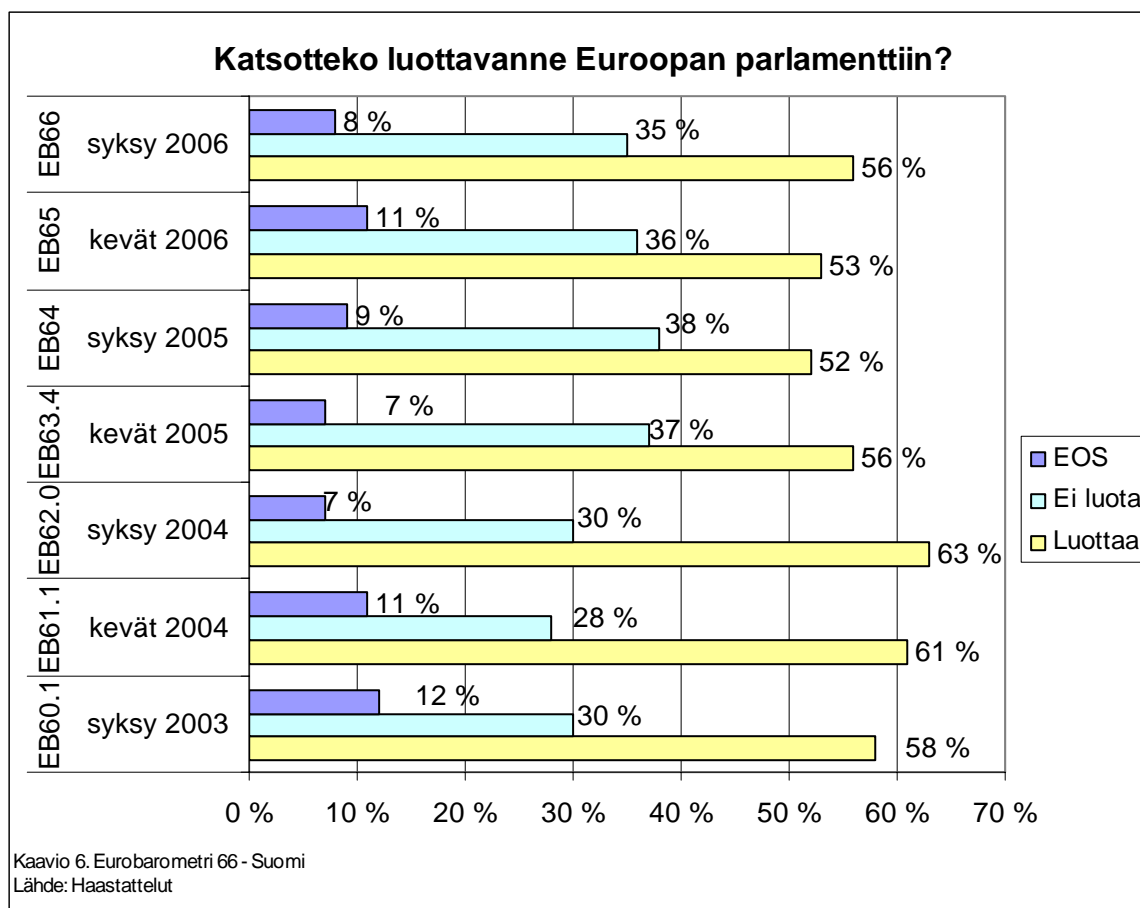
Tarkasteltaessa suomalaisia lähemmin voidaan todeta, että eniten komissioon luottavat opiskelijat (70 %) 15-24 -vuotiaat nuoret (67 %), ja toimihenkilöt (61 %). Vähiten komissioon puolestaan luottavat vähiten koulutetut (47 %) ja eläkeläiset (45 %).

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 48 prosenttia luottaa komissioon ja 31 prosenttia ei puolestaan luota. Luottamus komissioon on suurinta Sloveniassa (73 %), Slovakiassa (66 %) sekä Kreikassa ja

Belgiassa (molemmissa 68 %). Niiden kansalaisten osuus, jotka sanovat etteivät he luota komissioon on suurinta Iso-Britanniassa (48 %), Itävallassa (40 %) ja Saksassa (38 %).

- Euroopan unionin parlamenttiin luottaa 56 % suomalaisista -

Luottamus Euroopan unionin parlamenttiin on perinteisesti ollut suomalaisten keskuudessa aina muutaman prosenttiyksikön suurempi kuin luottamus komissioon. Tarkasteltaessa seitsemää viimeisintä Eurobarometri –mielipidemittausta ja niiden tuloksia voidaan havaita, että luottamus parlamenttiin on elänyt vastaavasti kuin luottamus komissioon. Tällä hetkellä 56 prosenttia suomalaisista luottaa Euroopan parlamenttiin. Kaikkien unionin jäsenvaltioiden keskiarvo (52 % luottaa) on sama, kuin mielipidemittauksessa puoli vuotta sitten.

Suomalaisten mielipiteitä lähemmin tarkasteltaessa voidaan todeta, että eniten parlamenttiin luottavat opiskelijat (74 %), 15-24 –vuotiaat nuoret (68 %) ja toimihenkilöt (67 %). Poliittisista ryhmittymistä parlamenttiin luottavat eniten oikeiston äänenkannattajat (65 %, +3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja vähiten vasemmiston äänenkannattajat (52 %, +9 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa).

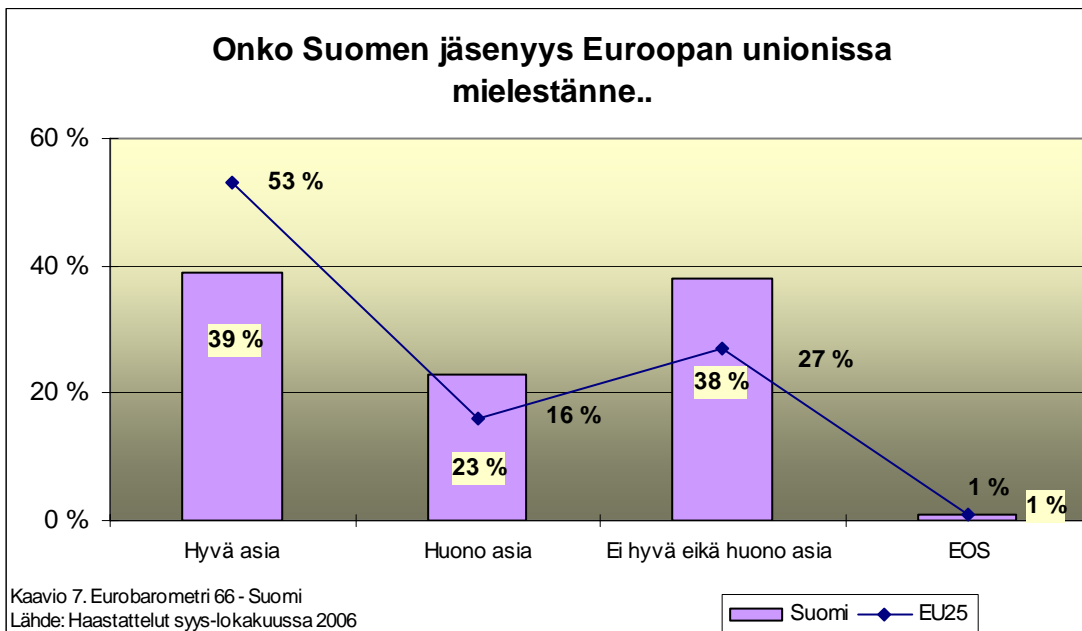
Kun luottamusta parlamenttiin verrataan muiden jäsenvaltioiden lukuihin havaitaan, että suurinta luottamus on Sloveniassa, jonka kansalaisista 73 prosenttia luottaa Euroopan parlamenttiin.

Slovakialaisista 66 prosenttia luottaa parlamenttiin, kreikkalaisista 68 prosenttia. Epäluottamus on suurinta Iso-Britanniassa, jossa kansalaisista peräti 52 prosenttia (+6 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) sanoo, etteivät he luota Euroopan parlamenttiin.

2.3 Suomen jäsenyys Euroopan unionissa

- 39 % suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana -

Alla olevasta kaaviosta voidaan havaita, että 39 prosenttia suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana (tämä luku on pysynyt muuttumattomana puoli vuotta sitten tehdystä mielipidemittauksesta), 23 prosenttia taas pitää sitä huonona asiana (- 3 prosenttiyksikköä). 38 prosenttia suomalaisista prosenttia on sitä mieltä, ettei Suomen jäsenyys Euroopan unionissa ole hyvä, eikä huono asia (+ 4 prosenttiyksikköä).

- jäsenyyttä pitävät hyvänä asiana toimihenkilöt ja korkeasti koulutetut -

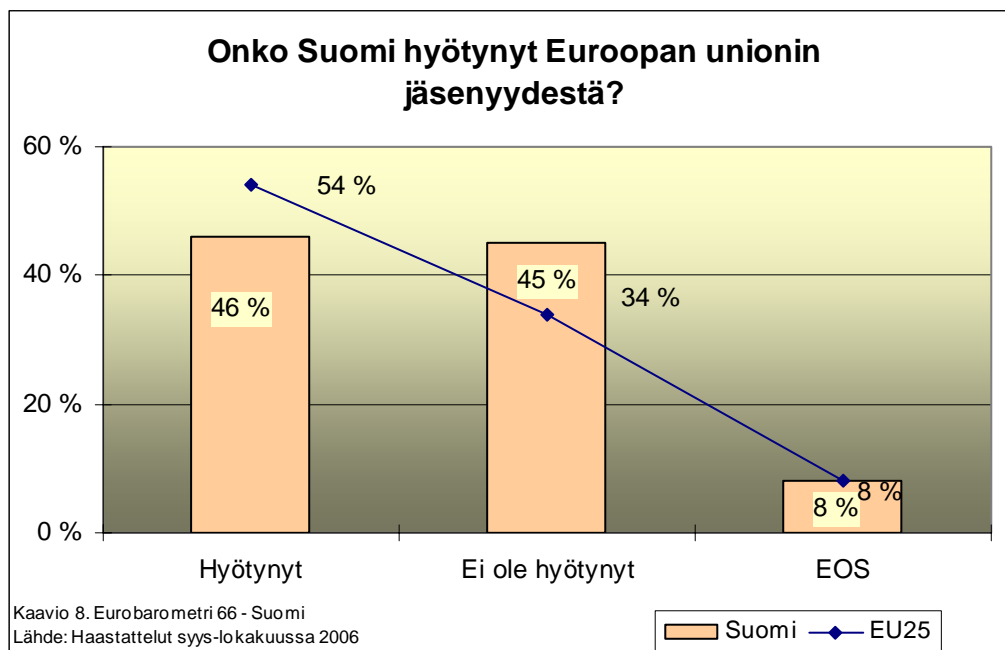
Tarkasteltaessa mielipiteitä eri ryhmien välillä voidaan todeta, että 59 prosenttia toimihenkilöistä pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana. Tätä mieltä on myös 46 prosenttia korkeasti koulutetuista ja vähintään neljän hengen talouksissa asuvista, 45 prosenttia opiskelijoista ja miehistä. Naiset suhtautuvat Suomen EU-jäsenyyteen huomattavasti miehiä kriittisemmin; vain 32 prosenttia heistä pitää Suomen jäsenyyttä hyvänä asiana. 55 prosenttia oikeiston äänenkannattajista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana, keskustan äänenkannattajista tätä mieltä on 34 prosenttia ja vasemmiston äänenkannattajista 32 prosenttia. Jäsenyyttä pitävät huonona asiana etenkin 55 vuotta täyttäneet, eläkeläiset ja ruumiillisen työn tekijät.

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista maansa jäsenyyttä Euroopan unionissa pitää hyvänä asiana 53 prosenttia (-2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), huonona asiana 16 prosenttia (+3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja ”ei hyvänä, eikä huonona” asiana 27 prosenttia (-1 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Jos vielä verrataan Suomen lukuja muiden jäsenvaltioiden lukuihin, voidaan todeta, että niiden kansalaisten osuus, jotka pitävät maansa jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana on edelleen suurin Irlannissa (78 prosenttia), Luxemburgissa (74 %) ja Hollannissa (72 %). Jäsenyyden suosio on Suomen ohella pienintä Iso-Britanniassa (31 % pitää jäsenyyttä huonona asiana) ja Itävallassa (23 %).

EU-jäsenyyden mukanaan tuomat hyödyt

- 46 % suomalaisista on sitä mieltä, että Suomi on hyötynyt jäsenyydestään, 45 % puolestaan ei usko Suomen hyötynen -

Kansalaisilta kysyttiin myös, onko Suomi heidän mielestään hyötynyt jäsenyydestään Euroopan unionissa. Suomalaisista 46 prosenttia oli tätä mieltä (+ 1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa). Niitä kansalaisia, jotka eivät usko Suomen hyötynen jäsenyydestään, on tällä hetkellä 45 prosenttia koko väestöstä (- 3 prosenttiyksikköä).

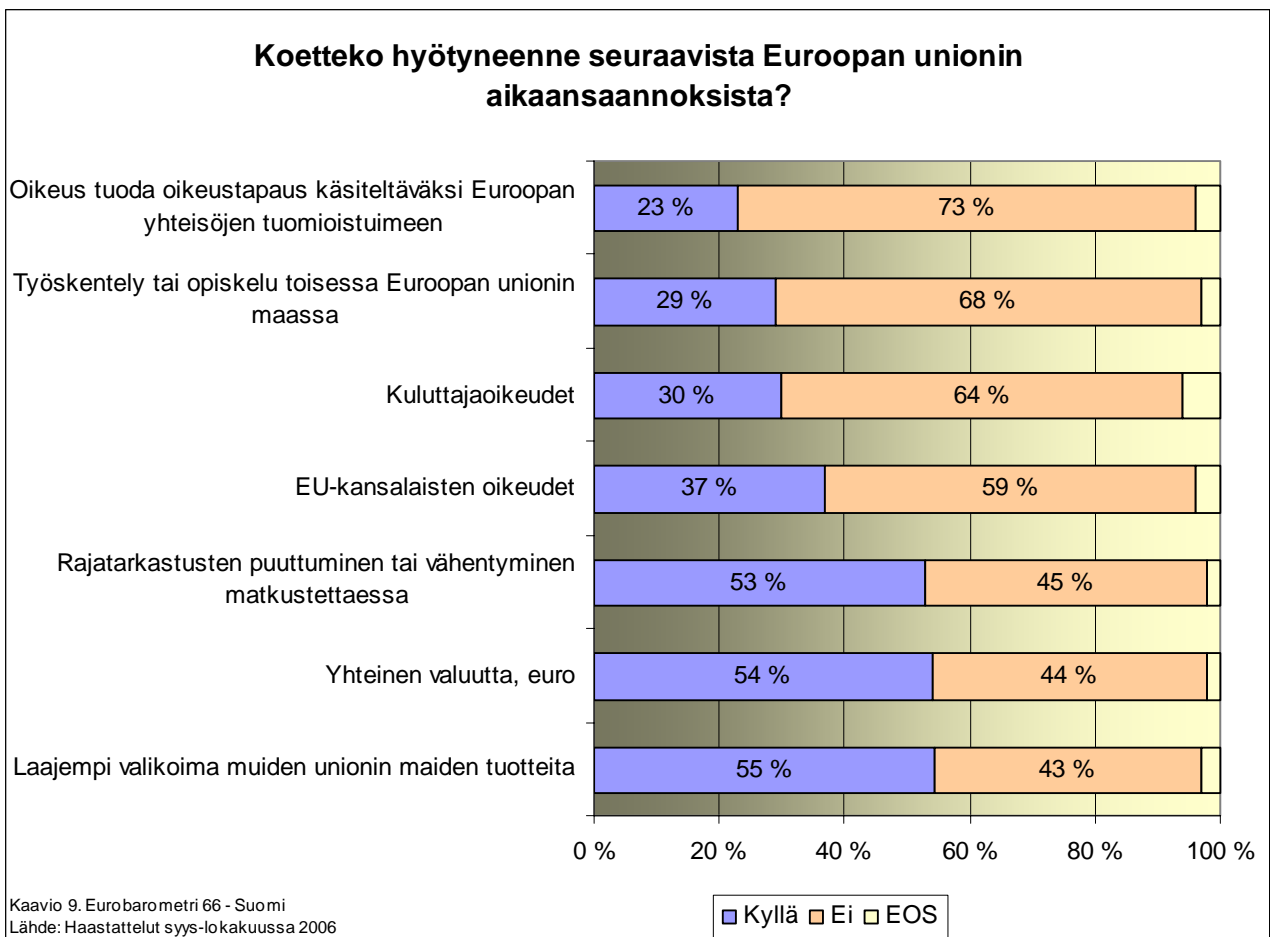

Jos tarkastellaan suomalaisia ryhmittäin, voidaan todeta, että eniten Suomen uskovat hyötynen EU-jäsenyydestään toimihenkilöt, oikeiston äänenkannattajat ja johtavassa asemassa työskentelevät. Suomen katsovat hyötynen vähiten työttömät, eläkeläiset, pohjoissuomalaiset ja keskustan äänenkannattajat.

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 54 % (ei muutosta) uskoo maansa hyötynen jäsenyydestään Euroopan unionissa ja 34 % (+1 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) puolestaan ei usko maansa

hyötynneen jäsenyydestä. Tarkasteltaessa sitä, missä maissa on eniten sellaisia kansalaisia, jotka eivät usko maansa hyötynneen Euroopan unionin jäsenyydestä, nousevat esiin seuraavat maat: Iso-Britannia (47 %), Unkari (45 %), Kypros (44 %), Ruotsi (43 %), Itävalta (42 %) ja Saksa (41 %). Eniten jäsenyydestä uskovat hyötynneensä irlantilaiset (87 %), liettualaiset (77 %), kreikkalaiset ja tanskalaiset (74 %), puolalaiset (73 %), virolaiset (72 %) sekä slovenialaiset ja slovakialaiset (71 %).

Tämän ohella kansalaisilta kysyttiin, kokevatko he hyötynneensä erinäisistä Euroopan unionin aikaansaannoksista. Suomalaisista 55 prosenttia mainitsi hyötynneensä siitä, että tarjolla on nyt laajempi valikoima muiden jäsenmaiden tuotteita, kuin ennen jäsenyyttä. Yhteisestä valuutasta sanoo hyötynneensä 54 prosenttia kansalaisista ja rajatarkastusten puuttumisesta tai vähentymisestä 53 prosenttia. Yli puolet suomalaisista ei koe hyötynneensä EU-kansalaisten tai -kuluttajien oikeudesta, mahdollisuudesta työskennellä tai opiskella toisessa jäsenmaassa, tai oikeudesta tuoda oikeustapaus käsiteltäväksi Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen.

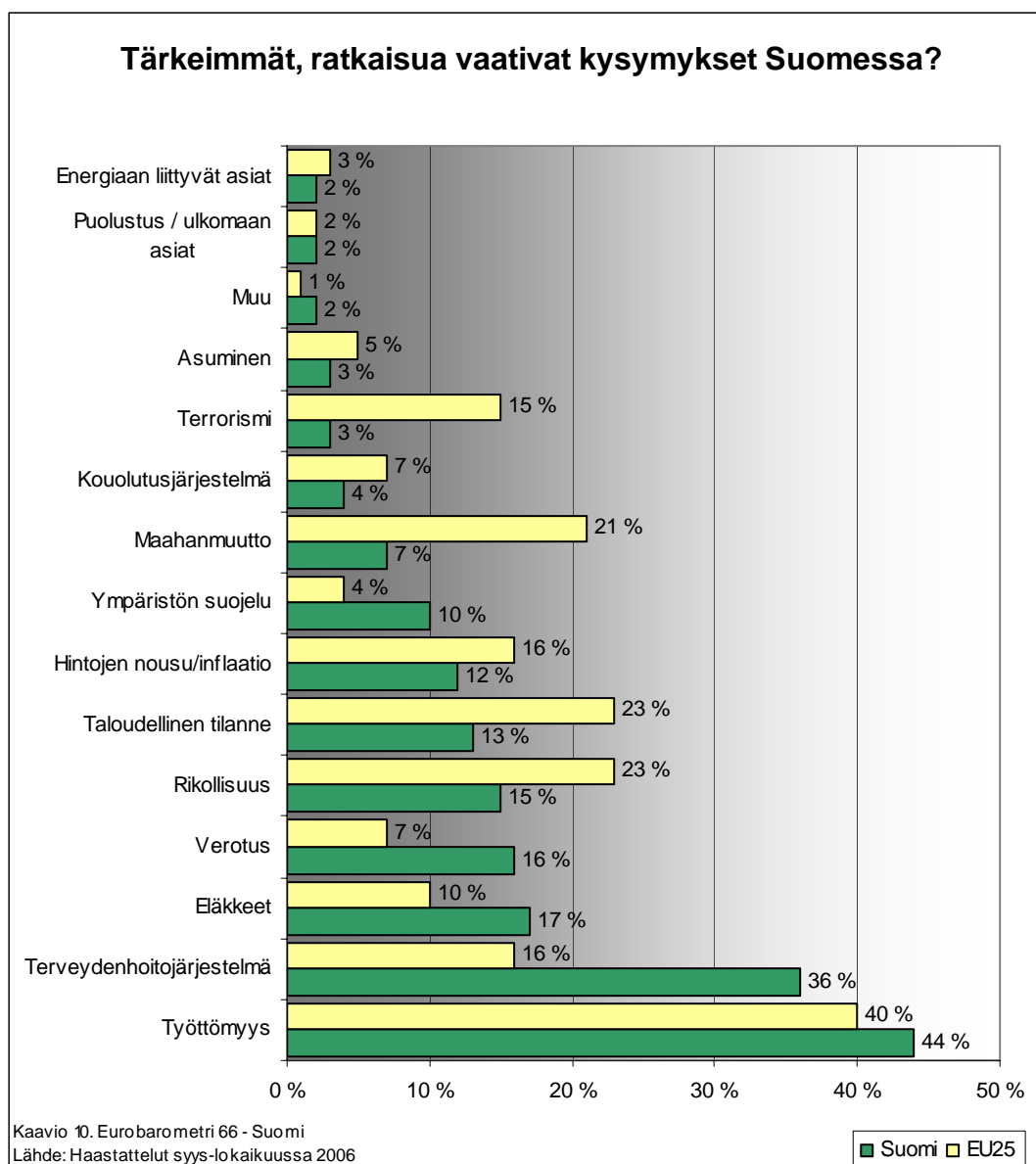
Tuotevalikoiman laajentumisesta sanovat hyötynneensä etenkin johtavassa asemassa työskentelevät (70 %), kolmen hengen talouksissa asuvat (66 %), toimihenkilöt ja 25-39 -vuotiaat (63 %), korkeasti koulutetut ja oikeiston äänenkannattajat (62 %) sekä 40-54 -vuotiaat (61 %). Eurosta eniten ovat hyötynneet johtavassa asemassa työskentelevät ja toimihenkilöt (70 %), itsenäisen ammatin harjoittajat (66 %), oikeiston äänenkannattajat (67 %), korkeasti koulutetut (65 %) sekä opiskelijat ja 25-39 -vuotiaat (63 %). Rajatarkastusten puuttuminen tai vähentyminen on puolestaan hyödyttänyt eniten johtavassa asemassa työskenteleviä (69 %), itsenäisen ammatin harjoittajia (67

%), oikeiston äänenkannattajia (66 %), toimihenkilöitä (64 %), 25-39 -vuotiaita ja korkeasti koulutettuja (63 %) sekä suurissa kaupungeissa asuvia (62 %).

Yhteisestä valuutasta kokee hyötynensä vain 34 prosenttia kaikkien jäsenmaiden kansalaisista, mutta 55 prosenttia suomalaisista. Suomalaisia enemmän eurosta kokevat hyötynensä luxemburgilaiset ja irlantilaiset (69 %), belgialaiset (64 %) ja itävaltalaiset (58 %). Muutoin ei ole havaittavissa huomattavia eroja verrattaessa suomalaisten mielipiteiden keskiarvoa kaikkien EU – maiden kansalaisten mielipiteiden keskiarvoon.

2.4 Tärkeimmät, ratkaisua vaativat ongelmat Suomessa

Suomalaisille lueteltiin erilaisia yhteiskunnallisia ongelmia ja heitä pyydettiin nimeämään näistä kaksi tärkeintä, jotka heidän mielestään tulisi ratkaista ensisijaisesti. Kaikkein eniten kansalaisia huolettivat työttömyys (44 %) ja terveydenhuoltojärjestelmä (36 %). Vähiten heitä puolestaan huolettivat energiaan ja puolustukseen tai ulkomaan asioihin liittyvät kysymykset.

Työttömyyden nimesivät polttavimmaksi ongelmaksi etenkin kotityötä tekevät (60 %), työttömät ja pohjoissuomalaiset (55 %) sekä vasemmiston äänenkannattajat (50 %). Terveystilanteen tila huolestuttaa eniten toimihenkilöitä (52 %), kotityötä tekeviä (45 %), korkeasti koulutettuja (43 %), naisia (42 %) ja itsenäisen ammatin harjoittajia (40 %).

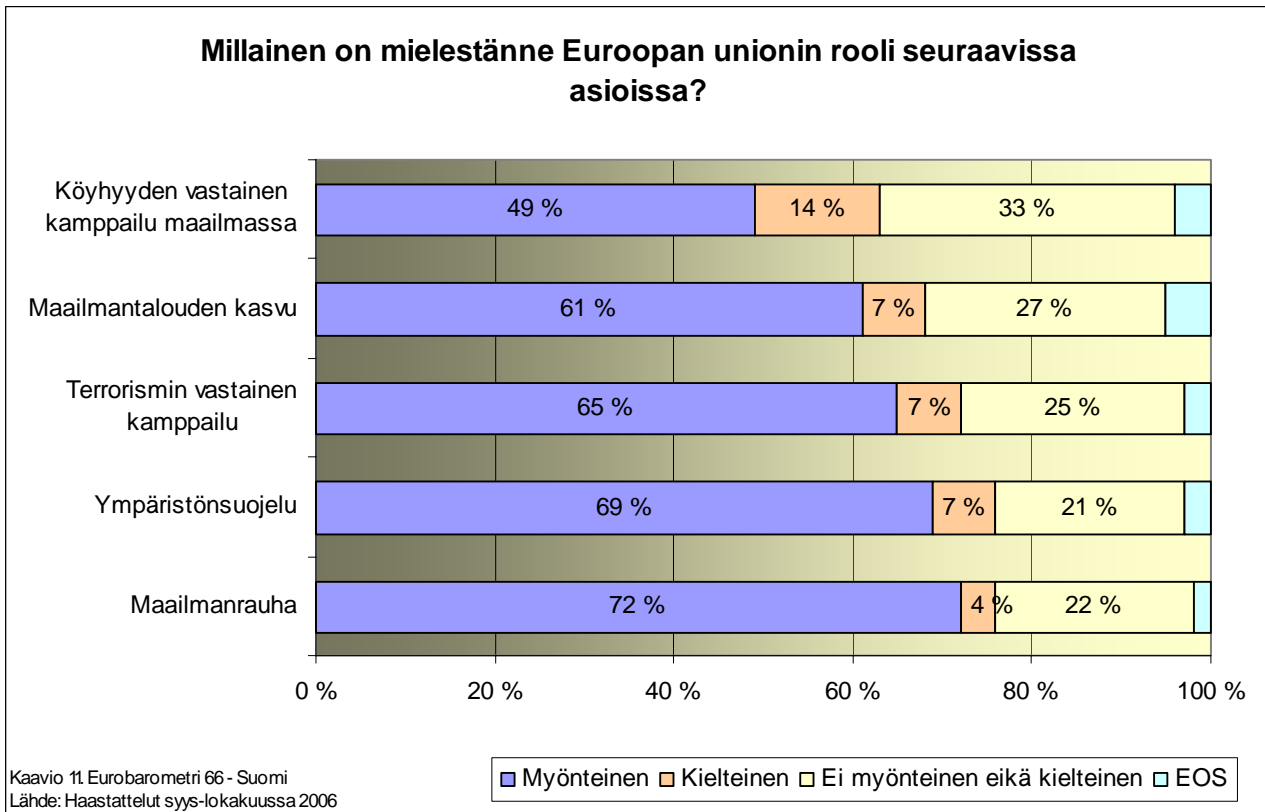
Kaikki Euroopan unionin kansalaiset näyttäisivät olevan sitä mieltä, että työttömyys on suurin ongelma. Seuraavaksi tärkeimmäksi kaikkien jäsenmaiden kansalaiset ovat nimenneet rikollisuuden ja taloudellisen tilanteen. Työttömyys huolestuttaa kansalaisia kaikkein eniten Saksassa, jossa 70 prosenttia kansalaisista nimeää työttömyyden tärkeimmäksi ratkaistavaksi ongelmaksi. Rikollisuus puolestaan huolestuttaa eniten irlantilaisia (55 %), virolaisia (45%) ja kyproslaisia (42 %). Talouden tila koetaan ongelmalliseksi etenkin Unkarissa (47 %), Kreikassa (41 %) ja Portugalissa (40 %). Maahanmuutto huolestuttaa ylivoimaisesti eniten Espanjassa (64 %), sekä myös Maltalla (45 %) ja Iso-Britanniassa (40 %).

2.5 Euroopan unionin rooli

- Euroopan unionin rooli on myönteinen etenkin ympäristönsuojelussa, terrorismin torjunnassa ja maailman rauhassa -

Kansalaisilta kysyttiin, millaisena he kokevat Euroopan unionin roolin tietyissä asioissa. 72 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että Euroopan unionin rooli on maailman rauhan kannalta myönteinen. Yli 60 prosenttia on sitä mieltä, että Euroopan unionin rooli on myönteinen ympäristönsuojelun, terrorismin torjunnan ja maailman talouden kasvun suhteen. Lähes puolet (49 %) kansalaisista uskoo Euroopan unionin positiiviseen rooliin myös köyhyyden torjunnassa.

Kaikkein positiivisimmaksi Euroopan unionin roolin maailman rauhan suhteen näkevät itäsuomalaiset ja oikeiston äänenkannattajat (79 %), miehet ja 15-24 -vuotiaat (76 %) sekä toimihenkilöt ja suurissa kaupungeissa asuvat (75 %). Jos tarkastellaan, ketkä kansalaisista ovat sitä mieltä, että Euroopan unionin rooli ympäristön suojelussa on myönteinen, huomataan, että edellä mainitut sosiodemograafiset ryhmät ovat myös tätä mieltä. Näiden lisäksi toimihenkilöt (78 %) uskovat, että Unionin rooli on myönteinen ympäristönsuojelussa. Euroopan unionin rooli on positiivinen terrorismin torjunnassa etenkin itäsuomalaisten ja oikeiston äänenkannattajien (72 %), kotityötä tekevien (71 %) ja miesten (70 %) mielestä.

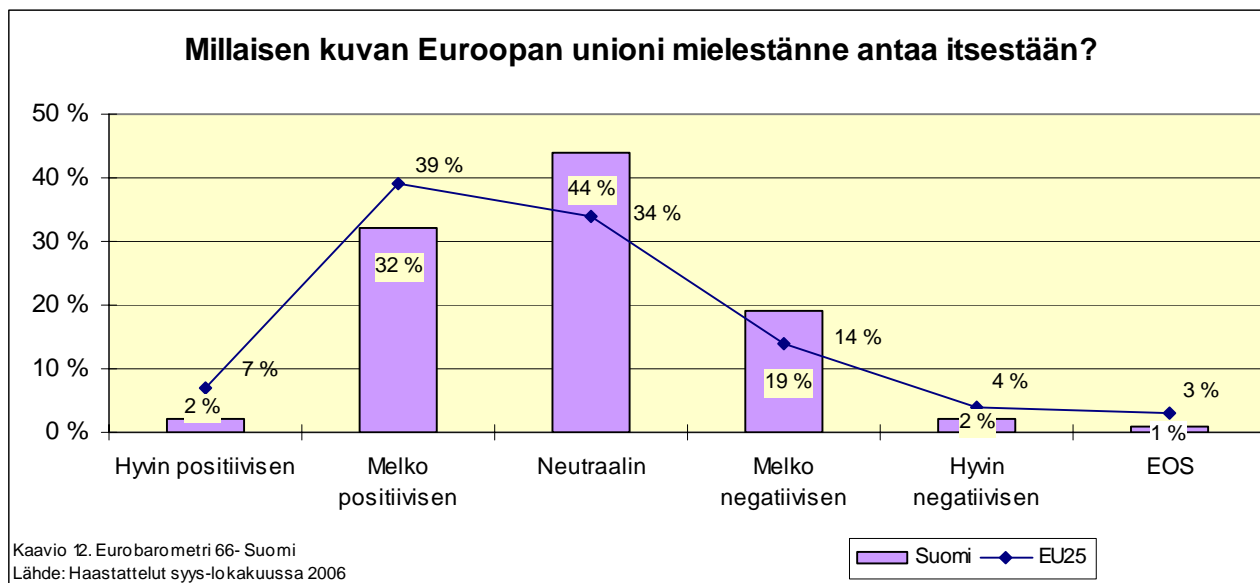

Keskiverto EU-kansalainen ei näe Euroopan unionin roolia aivan yhtä myönteisenä kuin suomalaiset. 60 prosenttia kaikista kansalaisista uskoo Euroopan unionin roolin olevan myönteinen maailmanrauhan ja ympäristönsuojelun suhteen, 59 prosenttia näkee sen myönteisenä terrorismin torjunnan kannalta, 53 prosenttia maailman talouden kasvun kannalta ja 49 prosenttia köyhyyden torjunnan kannalta.

Tshekit, slovakit, liettualaiset, kyproslaiset, virolaiset ja ranskalaiset uskovat suomalaisia enemmän siihen, että Euroopan unionin rooli on positiivinen maailman rauhan suhteen. Suomalaisia enemmän unionin rooliin ympäristön suojelijana uskovat tshekit, virolaiset, liettualaiset, maltalaiset ja puolalaiset. Yli 70 prosenttia slovakeista, puolalaisista, maltalaisista, liettualaisista, virolaisista ja tshekeistä uskoo, että Euroopan unionin rooli on myönteinen terrorismin torjunnassa. Näyttää siis siltä, että usko Euroopan unionin myönteiseen vaikutukseen on erityisen vahva uusissa jäsenmaissa.

- suomalaisista 34 % sanoo, että Euroopan unionin itsestään antama kuva on positiivinen -

Suomalaisia pyydettiin myös kertomaan, minkälaisen kuvan Euroopan unioni heidän mielestään antaa itsestään. Suomalaisista 34 prosenttia oli sitä mieltä, että Euroopan unioni antaa itsestään positiivisen kuvan (+4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). 44 prosentin mielestä Euroopan unionin itsestään antama kuva on neutraali (+2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja 23 prosentin mielestä se on melko, tai hyvin negatiivinen (-3 prosenttiyksikköä).

Etenkin kotityötä tekevät (52 %), 15-24 -vuotiaat nuoret (42 %), toimihenkilöt (41 %) ja itsenäisen ammatin harjoittajat (40 %) katsovat Euroopan unionin antavan itsestään positiivisen kuvan. Eläkeläiset, 55 vuotta täyttäneet, alle 15-vuotiaina koulunkäynnin lopettaneet ja pohjoissuomalaiset ovat puolestaan sitä mieltä, että Euroopan unionin itsestään antama kuva on negatiivinen.

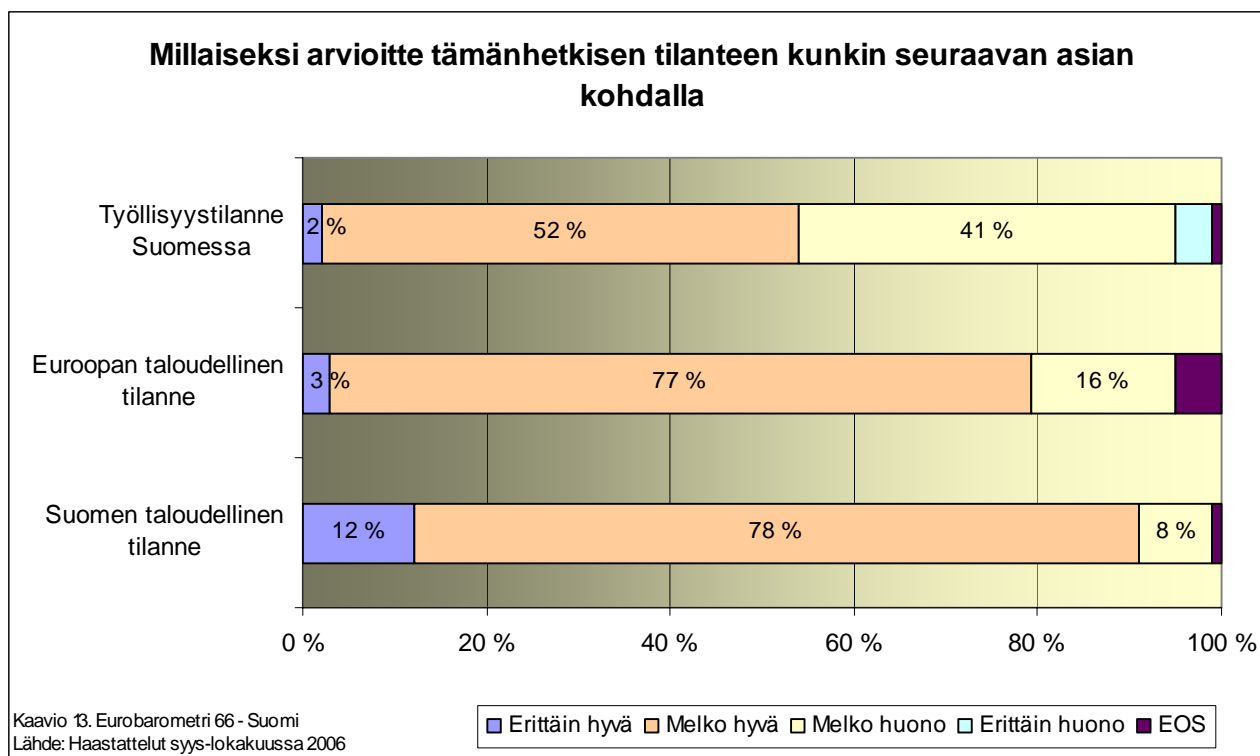
Euroopan unionin kansalaiset näkevät unionin itsestään antaman kuvan keskimäärin positiivisempänä kuin suomalaiset. Kaikkein positiivisimman kuvan Euroopan unioni antaa itsestään irlantilaisista mielestä. Heistä 73 prosenttia on sitä mieltä, että Euroopan unionin itsestään antama kuva on hyvin tai melko positiivinen. Slovenialaisista 60 % on tätä mieltä. Negatiivisimman kuvan itsestään Euroopan unioni antaa brittien mielestä. Heistä 31 prosenttia on sitä mieltä, että Euroopan unionin itsestään antama kuva on negatiivinen. Myös 30 prosenttia ruotsalaisista pitää Euroopan unionin itsestään antamaa kuvaa negatiivisena ja itävaltalaisistakin tätä mieltä on 28 prosenttia.

3 TALOUS JA TYÖLLISYYS

Suomalaisia pyydettiin arvioimaan tämän hetkistä työllisyystilannetta Suomessa sekä Suomen ja Euroopan taloudellista tilannetta. 90 prosenttia suomalaisista arvioi Suomen taloudellisen tilanteen hyväksi tai melko hyväksi ja 8 prosentin mielestä se on melko huono. Euroopan taloudellinen tilanne arvioitiin jonkin verran huonommaksi; 80 prosentin mielestä se on erittäin, tai melko hyvä. 16 prosentin mielestä Euroopan taloudellinen tilanne on melko huono.

- 90 % suomalaisista arvioi Suomen taloudellisen tilanteen hyväksi tai melko hyväksi -

Työllisyystilanteen Suomessa arvioi erittäin tai melko hyväksi 54 prosenttia kansalaisista, mutta peräti 41 prosenttia on sitä mieltä, että se on melko huono. 4 prosenttia vastaajista piti työllisyystilannetta erittäin huonona.

Suomen taloudellista tilannetta pitävät hyvänä etenkin miehet, oikeiston äänenkannattajat, johtavassa asemassa työskentelevät, toimihenkilöt, opiskelijat ja yli neljän hengen talouksissa asuvat. Työllisyystilannetta maassa pitävät puolestaan hyvänä 15-24 -vuotiaat nuoret, itsenäisen ammatin harjoittajat, opiskelijat, oikeiston äänenkannattajat, länsisuomalaiset ja johtavassa asemassa työskentelevät. Huonona työllisyystilannetta pitävät etenkin työttömät, eläkeläiset, vasemmiston äänenkannattajat, 15-vuotiaina koulunsa lopettaneet ja pohjoissuomalaiset.

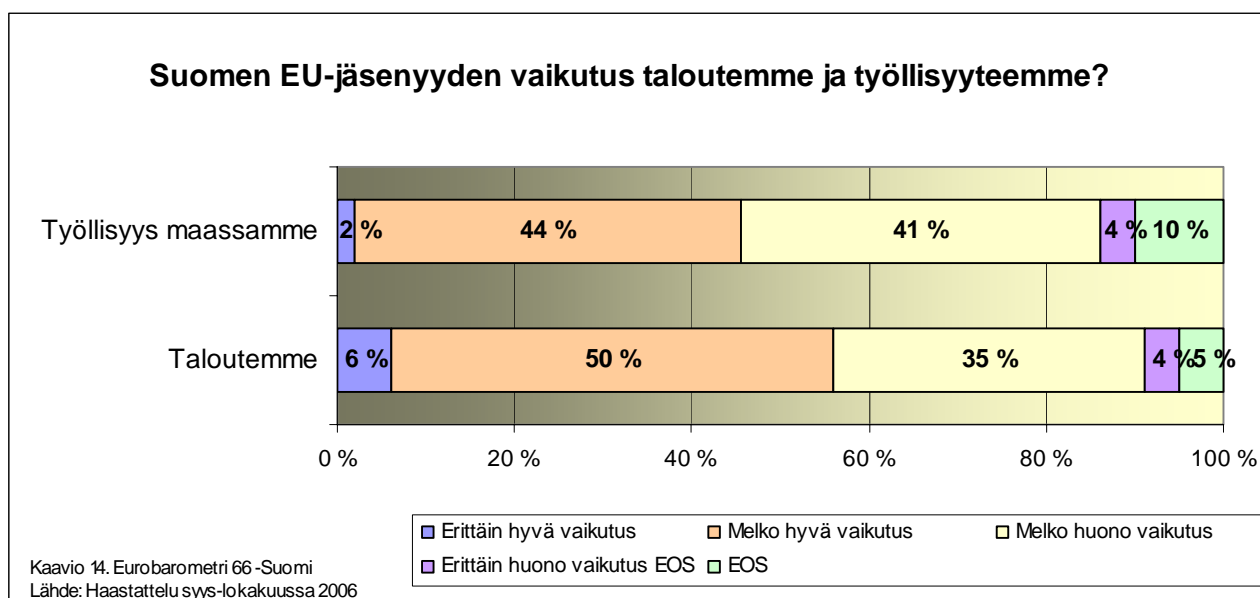
Jos verrataan suomalaisten vastauksia kaikkien jäsenmaiden kansalaisten keskiarvoon, voidaan todeta, että alle puolet kansalaisista (46 %) pitää maansa taloudellista tilannetta hyvänä, kun taas 50 prosenttia pitää sitä huonona tai erittäin huonona. Myös Euroopan taloudellinen tilanne nähdään jonkin verran huonompana. 58 prosenttia kansalaisista on sitä mieltä, että se on hyvä, kun taas 28 prosenttia pitää sitä huonona. Maansa taloudellista tilannetta pitävät hyvänä etenkin tanskalaiset,

irlantilaiset ja hollantilaiset. Eritoten unkarilaiset (88 %), puolalaiset (87 %) ja kreikkalaiset (78 %) ovat sitä mieltä, että taloudellinen tilanne heidän maassaan on huono.

3.1 EU -jäsenyyden vaikutus Suomen talouteen ja työllisyyteen

Kansalaisia pyydettiin myös kertomaan, miten he uskovat Suomen EU-jäsenyyden vaikuttavan Suomen työllisyyteen ja talouteen. 56 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että Suomen jäsenyys Euroopan unionissa on vaikuttanut myönteisesti talouteemme. 39 prosenttia puolestaan on sitä mieltä, että vaikutus on ollut huono tai erittäin huono. Hieman alle puolet, 46 prosenttia kansalaisista on sitä mieltä, että vaikutus työllisyyteemme on ollut hyvä tai erittäin hyvä. Lähes yhtä moni (45 %) on sitä mieltä, että vaikutus on ollut huono tai erittäin huono.

- 56 % suomalaisista uskoo, että Suomen EU-jäsenyys on vaikuttanut myönteisesti talouteemme -

Euroopan unionin vaikutusta taloudelliseen kasvuun maassamme pitävät positiivisena etenkin oikeiston äänenkannattajat, johtavassa asemassa työskentelevät, suurissa kaupungeissa asuvat, opiskelijat ja 15-39 -vuotiaat. Vaikutusta pitävät kielteisenä pohjoissuomalaiset, työttömät ja vähiten koulutetut kansalaiset. EU-jäsenyyden vaikutusta työllisyyteen pitävät positiivisena opiskelijat, kotityötä tekevät, johtavassa asemassa työskentelevät, vähintään neljän hengen talouksissa asuvat ja 15-39 -vuotiaat. Kielteisenä vaikutusta pitävät tässäkin asiassa pohjoissuomalaiset, työttömät ja vähiten koulutetut sekä yksin asuvat ja 55 vuotta täyttäneet.

Verrattaessa suomalaisten vastauksia kaikkien jäsenmaiden kansalaisten keskiarvoon voidaan todeta, että kansalaiset eri maissa ovat kovin samaa mieltä siitä, kuinka jäsenyys Euroopan unionissa on vaikuttanut työllisyyteen heidän maassaan. Luvut eivät juurikaan poikkea suomalaisten luvuista. Mielenpiteet poikkeavat toisistaan jonkin verran enemmän kysyttäessä jäsenyyden vaikutuksesta työllisyyteen. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 38 prosenttia uskoo,

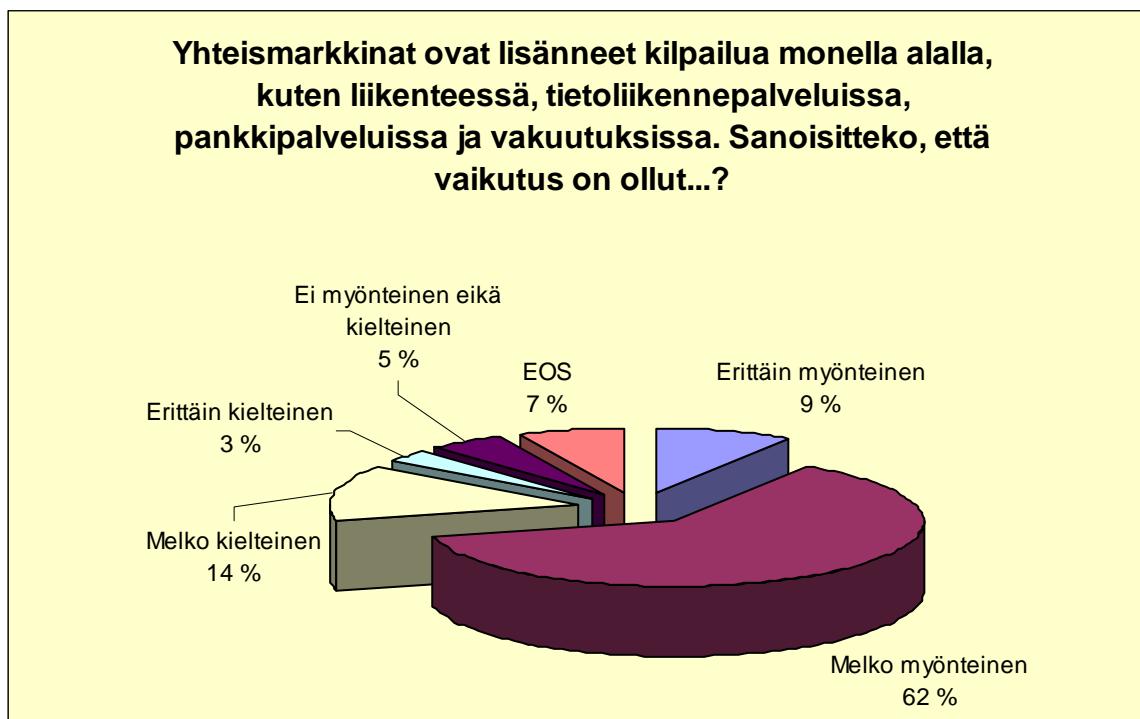
että Euroopan unionilla on ollut melko tai erittäin hyvä vaikutus heidän maansa työllisyyteen, kun taas 51 prosenttia uskoo, että vaikutus on ollut melko, tai erittäin huono.

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista etenkin irlantilaiset, virolaiset ja tanskalaiset uskovat, että jäsenyyden vaikutus talouteen on ollut myönteinen. Sen sijaan yli puolet unkarilaista on päinvastaista mieltä ja uskoo, että jäsenyys on vaikuttanut kielteisesti Unkarin talouteen. Tätä mieltä ovat myös puolalaiset, italialaiset, kyproslaiset, ranskalaiset, saksalaiset ja britit. Jäsenyyden uskovat vaikuttaneen myönteisesti työllisyyteen irlantilaiset, tanskalaiset, liettualaiset ja virolaiset. Kielteisesti sen uskovat vaikuttaneen etenkin saksalaiset, puolalaiset, britit ja unkarilaiset.

3.2 Yhteismarkkinoiden vaikutus Suomessa

Kansalaisilta kysyttiin myös, millaisen he uskovat yhteismarkkinoiden vaikutuksen olleen eräillä sellaisilla aloilla joilla se on lisännyt kilpailua, kuten liikenteessä, tietoliikennepalveluissa, pankkipalveluissa ja vakuutuksissa. Suomalaisista 71 prosenttia on sitä mieltä, että vaikutus on ollut melko, tai erittäin myönteinen, 17 prosenttia on puolestaan sitä mieltä, että vaikutus on ollut kielteinen.

- 71 % suomalaisista uskoo, että yhteismarkkinoiden vaikutus on ollut myönteinen -

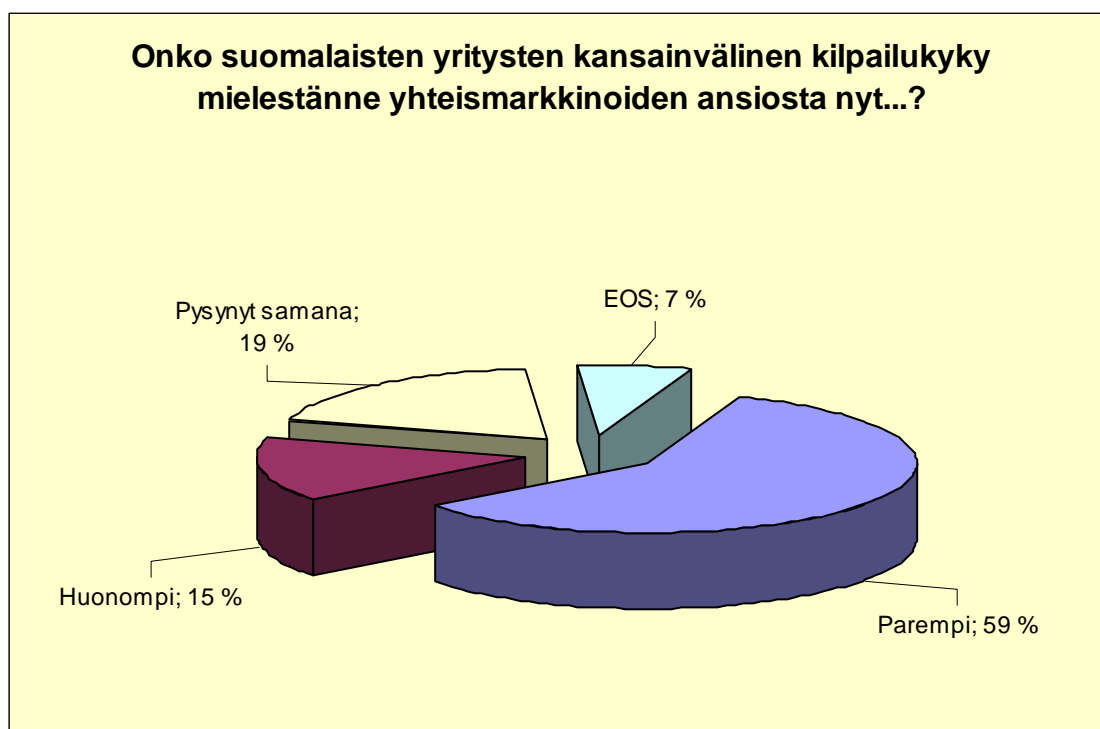
Positiivisimmin yhteismarkkinoiden vaikutukseen suhtautuvat toimihenkilöt, johtavassa asemassa työskentelevät, oikeiston äänenkannattajat, korkeasti koulutetut, 40-54 -vuotiaat ja yli neljän hengen talouksissa asuvat. Selkeästi muita kielteisemmin yhteismarkkinoiden vaikutukseen suhtautuvat vähiten koulutetut kansalaiset.

Keskiverto EU-kansalainen ei suhtaudu yhteismarkkinoiden vaikutukseen aivan yhtä positiivisesti kuin suomalainen. Kaikista kansalaisista 61 prosenttia uskoo, että vaikutus on ollut myönteinen ja 18 prosenttia on puolestaan sitä mieltä, että se on ollut kielteinen. Myönteisimmin yhteismarkkinoiden vaikutukseen suhtautuvat slovenialaiset ja puolalaiset, joista vähintään 80 prosenttia uskoo vaikutuksen olleen myönteinen. Myönteiseen vaikutukseen uskovat myös tanskalaiset, slovakialaiset, liettualaiset ja latvialaiset. Kielteisimmin yhteismarkkinoiden vaikutukseen suhtautuvat yllättäen luxemburgilaiset, jotka yleensä ovat olleet erittäin EU-myönteisiä Eurobarometri –mielipidemittauksissa. Peräti neljännes luxemburgilaisista uskoo yhteismarkkinoiden vaikutuksen olleen kielteinen. Myös kreikkalaisista 23 prosenttia on tätä mieltä.

3.3 Suomalaisten yritysten kansainvälinen kilpailukyky

Kun suomalaisilta kysyttiin, miten he uskovat yhteismarkkinoiden vaikuttaneen suomalaisten yritysten kansainväliseen kilpailukykyyn, oli peräti 59 prosenttia suomalaisista sitä mieltä, että yritysten kilpailukyky on tällä hetkellä parempi kuin aikaisemmin. 15 prosenttia uskoo sen olevan huonompi ja 19 prosenttia puolestaan uskoo sen pysyneen samana.

- 59 prosenttia suomalaisista uskoo, että yritysten kilpailukyky on yhteismarkkinoiden ansiosta parempi kuin aikaisemmin -

Itsenäisen ammatin harjoittajat, opiskelijat ja oikeiston äänenkannattajat uskovat muita enemmän, että suomalaisten yritysten kilpailukyky on parantunut yhteismarkkinoiden ansiosta. Päinvastaista mieltä ovat etenkin vähiten koulutetut kansalaiset, joista 26 prosenttia uskoo, etteivät yhteismarkkinat ole vaikuttaneet yritysten kansainväliseen kilpailukykyyn.

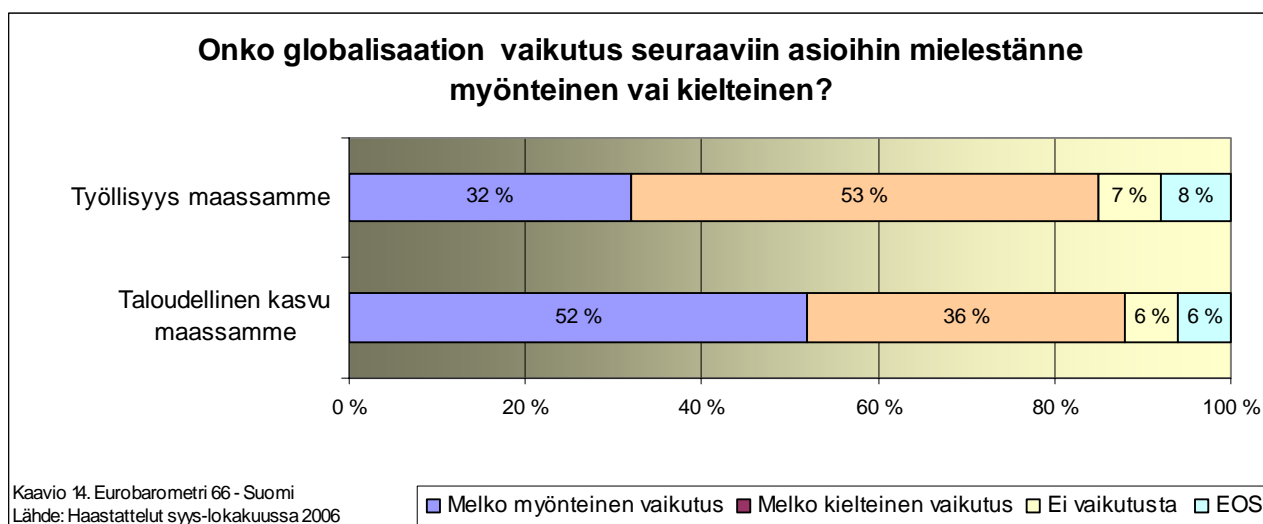
- kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 42 % uskoo maansa yritysten kilpailukyvyyn parantuneen yhteismarkkinoiden ansiosta -

Euroopan unionin kansalaiset eivät suhtaudu keskimäärin yhteismarkkinoihin aivan yhtä positiivisesti kuin suomalaiset; kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 42 prosenttia uskoo oman maansa yritysten kilpailukyvyyn parantuneen yhteismarkkinoiden ansiosta, 24 prosentin mielestä se on huonontunut ja 21 prosenttia on sitä mieltä, että kilpailukyky on pysynyt samana. Virolaisista 78 prosenttia uskoo virolaisten yritysten kilpailukyvyyn parantuneen yhteismarkkinoiden ansiosta, latvialaisista tätä mieltä on 68 prosenttia ja tanskalaisista 67 %. Kaikkein kielteisimmän yhteismarkkinoiden vaikutukseen oman maansa yritysten kansainväliseen kilpailukykyyn suhtautuvat italialaiset, joista 37 prosenttia uskoo kilpailukyvyyn nyt olevan huonompi. Luxemburgilaisista tätä mieltä on 35 prosenttia, portugalilaisista 34 prosenttia ja ranskalaisista 31 prosenttia.

3.4 Globalisaation vaikutus

Kansalaisia pyydettiin myös arvioimaan globalisaation vaikutuksia. Yli puolet suomalaisista, 52 prosenttia, uskoo globalisaation vaikuttavan myönteisesti taloudelliseen kasvuun Suomessa. 36 prosenttia uskoo vaikutuksen olevan kielteinen. Kansalaiset suhtautuvat huomattavasti kielteisemmin globalisaation niihin vaikutuksiin joita sillä on työllisyyteen Suomessa; 53 prosenttia kansalaisista uskoo vaikutuksen olevan kielteinen ja 32 prosenttia uskoo, että vaikutus on myönteinen.

- 52 % uskoo globalisaation vaikuttavan myönteisesti taloudelliseen kasvuun Suomessa -

Etenkin opiskelijat, oikeiston äänenkannattajat ja suurissa kaupungeissa asuvat uskovat globalisaation vaikutuksen olleen myönteinen taloudelliseen kasvuun maassamme. Globalisaation kielteiseen vaikutukseen uskovat puolestaan työttömät, ruumiillisen työn tekijät, vasemmiston äänenkannattajat ja pohjoissuomalaiset. Globalisaation positiiviseen vaikutukseen työllisyyteen

maassamme uskovat etenkin toimihenkilöt, joista 43 prosenttia on sitä mieltä, että vaikutus on ollut positiivinen. Muiden ryhmien välillä ei ole löydettävissä mainittavampia eroja.

Tämänkin kysymyksen osalta suomalaisten mielipiteet vaikuttavan olevan jonkin verran keskiuerto EU-kansalaisen mielipiteitä myönteisempiä. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 41 prosenttia uskoo globalisaatiolla olevan myönteisiä vaikutuksia maansa taloudelliseen kasvuun ja 37 prosenttia uskoo vaikutusten olevan kielteisiä. 18 prosenttia heistä uskoo, ettei globalisaatiolla ole vaikutusta. Kysyttäessä globalisaation vaikutuksesta jäsenmaiden työllisyyteen voidaan todeta, että kuten suomalaiset, muidenkin jäsenmaiden kansalaiset uskovat vaikutuksen maansa työllisyyteen olevan kielteisemmän kuin talouteen yleensä. Lähes puolet kaikista kansalaisista (49 %) uskoo globalisaation vaikutuksen maansa työllisyyteen olevan kielteinen, 27 prosenttia uskoo sen olevan myönteinen ja 14 prosenttia ei usko globalisaatiolla olevan vaikutusta työllisyyteen.

- myönteisimmin globalisaation vaikutukseen taloudelliseen kasvuun suhtautuvat tanskalaiset, ruotsalaiset ja hollantilaiset -

Myönteisimmin globalisaation vaikutukseen taloudelliseen kasvuun suhtautuvat tanskalaiset (75 %), ruotsalaiset ja hollantilaiset (64 %). Sen sijaan 60 prosenttia kreikkalaisista ja 55 prosenttia ranskalaisista on sitä mieltä, että globalisaation vaikutus taloudelliseen kasvuun on ollut kielteinen. Globalisaation uskovat vaikuttaneen positiivisesti maansa työllisyyteen tanskalaiset (57 %), irlantilaiset ja liettualaiset (52 %) sekä virolaiset (51 %). Saksalaisista 73 prosenttia uskoo, että globalisaatio on vaikuttanut kielteisesti Saksan työllisyyteen. Samaa mieltä on oman maansa osalta 70 prosenttia ranskalaisista ja 64 prosenttia kreikkalaisista.

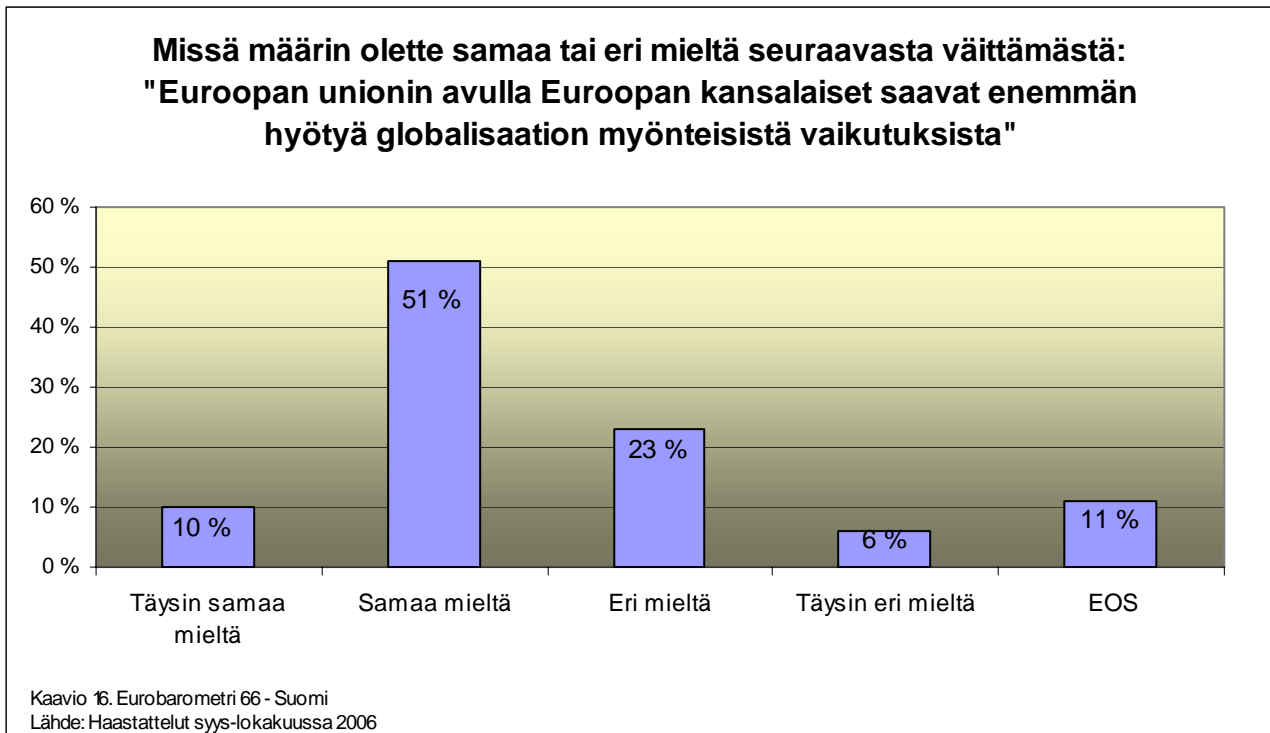
Seuraavaksi kansalaisille esitettiin väittämä: ”Euroopan unioni suojelee meitä globalisaation kielteisiltä vaikutuksilta” ja heitä pyydettiin sanomaan, ovatko he samaa, vai eri mieltä. Mielipiteet jakautuivat lähestulkoon tasan. 46 prosenttia suomalaisista uskoo, ettei Euroopan unioni suojele heitä globalisaation kielteisiltä vaikutuksilta, kun taas 45 prosenttia kansalaisista uskoo, että se suojelee.

Jos verrataan suomalaisten vastauksia kaikkien jäsenmaiden kansalaisten keskiarvoon, voidaan todeta, että 41 prosenttia kaikista EU-kansalaisista on sitä mieltä, että Euroopan unioni suojelee heitä globalisaation kielteisiltä vaikutuksilta, kun taas 37 prosenttia kaikista kansalaisista on päinvastaista mieltä.

Kansalaisille esitettiin myös seuraava väittämä: ”Euroopan unionin avulla Euroopan kansalaiset saavat enemmän hyötyä globalisaation myönteisistä vaikutuksista” ja kuten edellä, heitä pyydettiin kertomaan, ovatko he samaa, vai eri mieltä väittämän kanssa. 61 prosenttia suomalaisista sanoo uskovansa, että Euroopan unionin avulla he saavat enemmän hyötyä globalisaation myönteisistä vaikutuksista. 29 prosenttia suomalaisista puolestaan on eri mieltä, eikä usko, että he Euroopan unionin avulla voisivat paremmin hyötyä globalisaation vaikutuksista.

- 61 prosenttia suomalaisista uskoo, että Euroopan unionin avulla he saavat enemmän hyötyä globalisaation myönteisistä vaikutuksista -

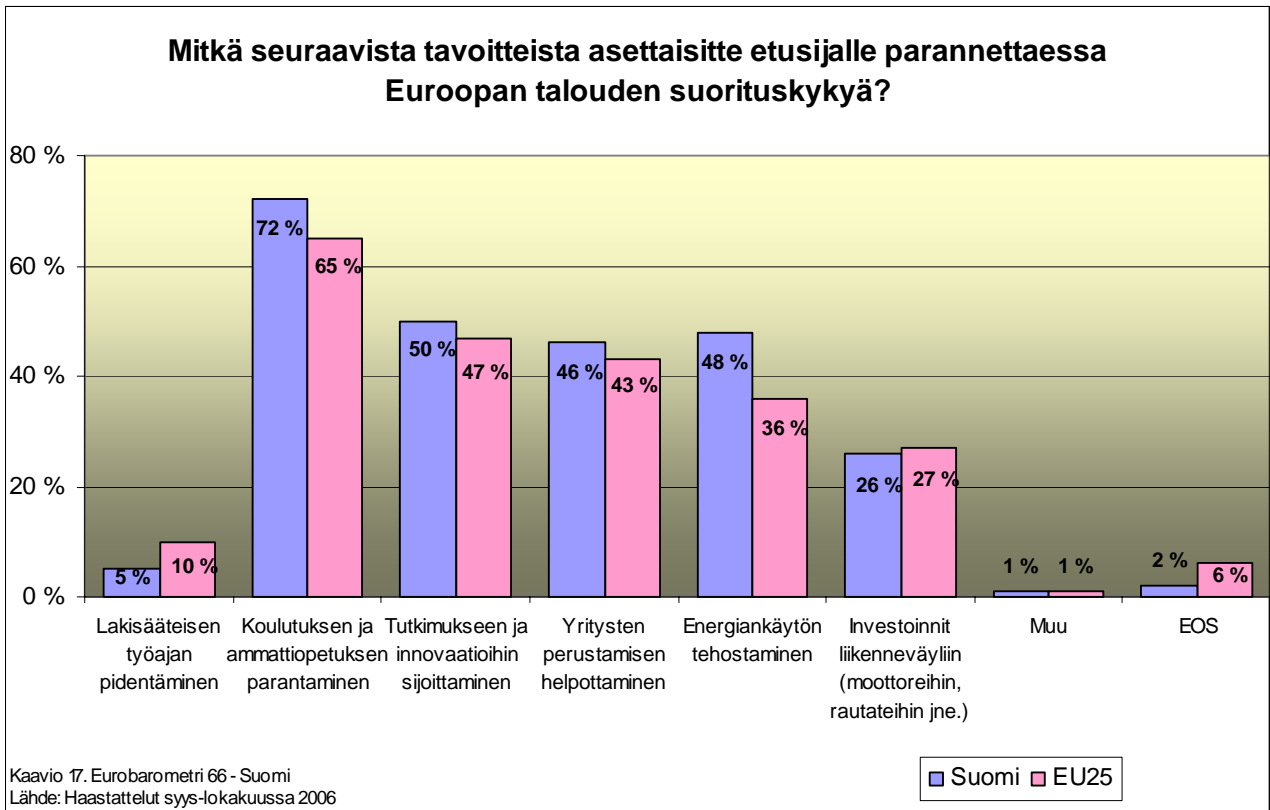

Tähänkin kysymykseen suomalaiset suhtautuvat keskimääräistä positiivisemmin. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 48 prosenttia on samaa mieltä väittämän kanssa ja uskoo Euroopan unionin avulla saavansa enemmän hyötyä globalisaatiosta, kun taas 30 prosenttia ei usko tähän väittämään.

3.5 Miten Euroopan talouden suorituskykyä tulisi parantaa

Kansalaisille lueteltiin myös erilaisia keinoja, joiden avulla Euroopan taloutta voitaisiin parantaa ja heitä pyydettiin nimeämään keinoista ne, jotka he asettaisivat etusijalle. Suomalaisten ylivoimainen enemmistö (72 %) asettaa koulutuksen ja ammattiopetuksen parantamisen etusijalle. Toiseksi tärkeimpänä he pitävät tutkimukseen ja innovaatioihin sijoittamista (50 %), energian käytön tehostamista (48 %) ja yritysten perustamisen helpottamista (46 %).

- Euroopan talouden suorituskykyä tulisi ensi sijassa parantaa koulutuksen ja ammattiopetuksen parantamisella -

Yllä olevasta kaaviosta voidaan havaita, että suomalaisten mielipiteet eivät kovinkaan suuresti poikkea kaikkien jäsenmaiden kansalaisten mielipiteistä. Kaikkien unionin jäsenmaiden kansalaiset ovat yhtä mieltä siitä, että etusijalle tulisi asettaa koulutuksen ja ammattiopetuksen parantaminen ja että toiseksi tärkein toimenpide on tutkimukseen ja innovaatioihin sijoittaminen.

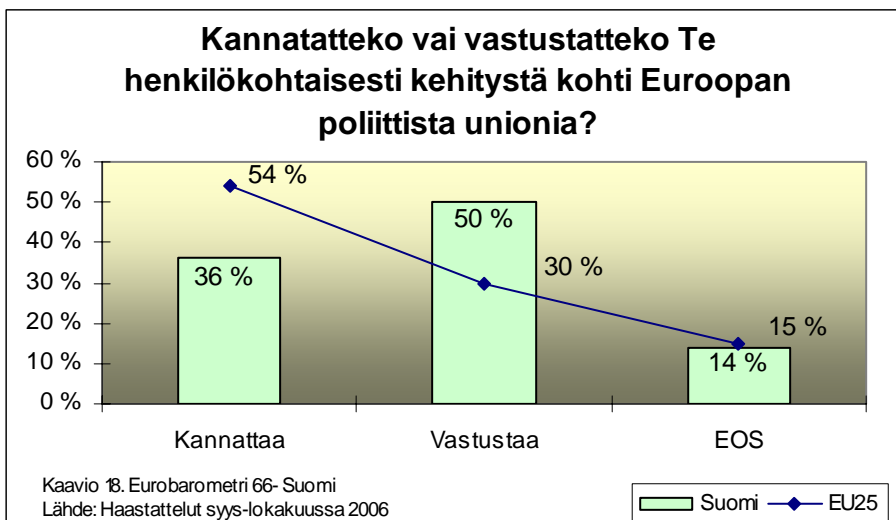
4 EUROOPAN POLIITTINEN UNIONI

Tässä luvussa tarkastellaan poliittisen unionin ja perustuslain kannatusta Suomessa. Tämän lisäksi tarkastellaan, missä asioista tulisi Suomessa päättää ja mitkä ovat Euroopan unionin tärkeimmät tehtävät suomalaisten mielestä.

4.1 Poliittisen unionin kannatus Suomessa

Kansalaisilta kysyttiin, kannattavatko vai vastustavatko he kehitystä kohti Euroopan poliittista unionia? Suomalaisista 36 prosenttia sanoi kannattavansa tämän suuntaista kehitystä, kun taas 50 prosenttia kansalaisista vastustaa sitä. 14 prosenttia ei osannut sanoa kantaansa. Poliittista unionia kannattavat etenkin opiskelijat (50 %), 15-24 –vuotiaat (49 %), vähintään neljän hengen talouksissa asuvat ja oikeiston äänenkannattajat (45 %). Eniten sitä vastustavat pohjoissuomalaiset (66 %) ja johtavassa asemassa työskentelevät (58 %).

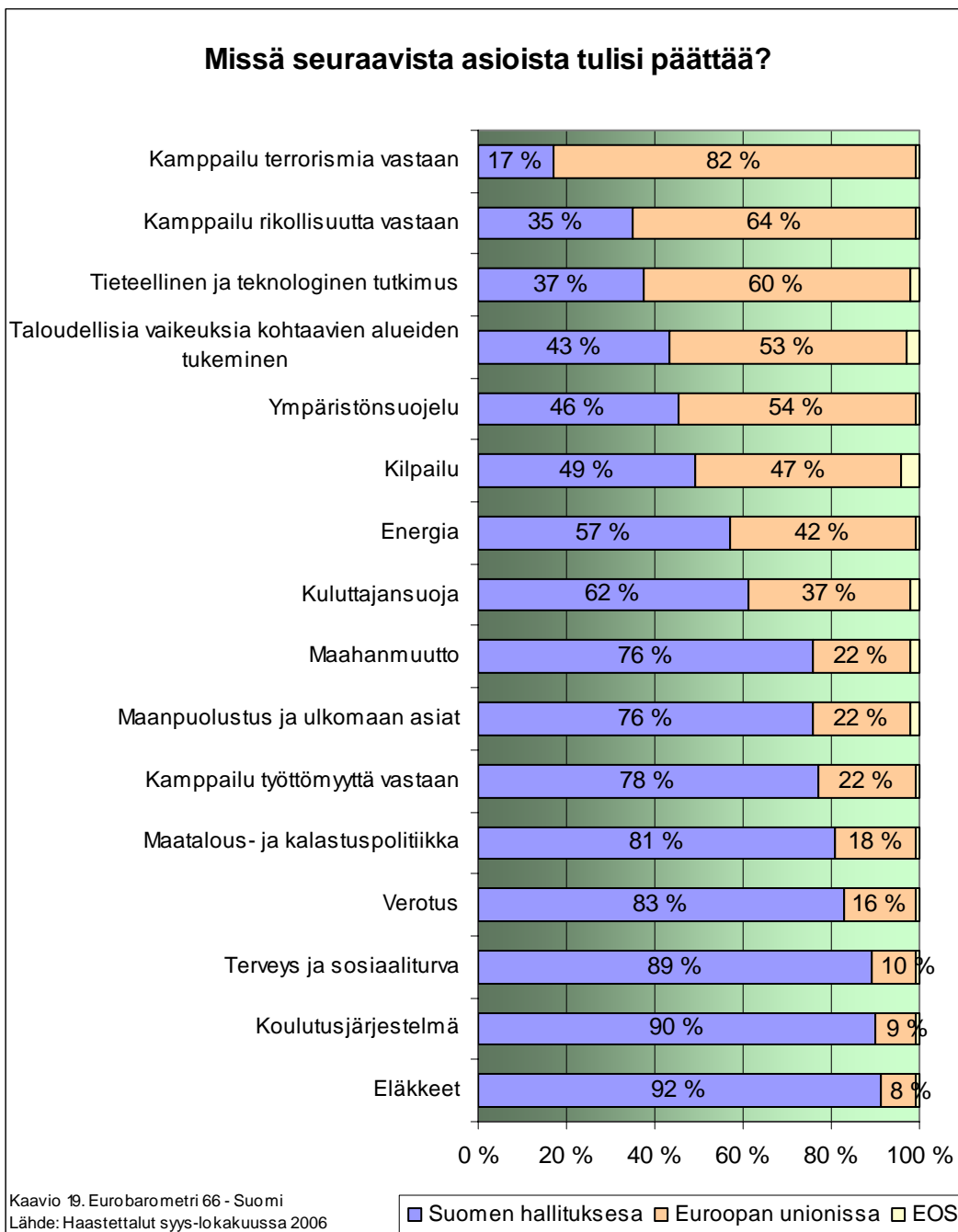
- 36 % suomalaisista kannattaa poliittista unionia ja 50 % vastustaa sitä -

Verrattaessa suomalaisten vastauksia kaikkien jäsenmaiden kansalaisten vastuksiin voidaan havaita, että kaikkien jäsenmaiden kansalaisista yli puolet (54 %) kannattaa kehitystä kohti Euroopan poliittista unionia. Poliittisen unionin kannatus on suurinta Slovakiassa ja Sloveniassa, jossa 77 prosenttia kansalaisista kannattaa poliittista unionia. Myös Kreikassa 73 prosenttia kansalaisista kannattaa poliittista unionia, Liettuassa ja Tshekeissä 69 prosenttia. Vastustus on suurinta Iso-Britanniassa, jossa 54 prosenttia kansalaisista vastustaa poliittista unionia. Muita jäsenvaltioita, joissa vastustus on selkeästi keskiarvoa korkeampaa ovat Ruotsi (47 %), Itävalta (43 %) ja Hollanti (42 %).

4.2 Missä asioista tulisi päättää?

Kansalaisille lueteltiin myös erinäisiä asioita ja heitä pyydettiin kertomaan missä näistä asioista tulisi päättää; Suomen hallituksessa vai Euroopan unionissa? Suomalaisten mielestä Suomen hallituksessa tulisi päättää erityisesti eläkkeistä (92 %), koulutusjärjestelmästä (90 %), terveydestä ja sosiaaliturvasta (89 %), verotuksesta (83 %) sekä maataloudesta ja kalastuksesta (81 %). Suomalaisten mielestä Euroopan unionissa tulisi päättää etenkin kamppailusta terrorismia (82 %) ja rikollisuutta (64 %) vastaan, tieteellisestä ja teknologisesta tutkimuksesta (60 %), ympäristönsuojelusta (54 %) ja taloudellisia vaikeuksia kohtaavien alueiden tukemisesta (53 %). Järjestys on lähestulkoon muuttomaton, jos sitä verrataan vuoden takaisen mielipidemittauksen tuloksiin.

- kansallisesti tulisi päättää erityisesti eläkkeistä, koulutusjärjestelmästä sekä terveydestä ja sosiaaliturvasta -

Eri sosiodemografisten ryhmien välillä ei ole havaittavissa huomattavia eroja, vaan suomalaiset ovat kovin yksimielisiä vastatessaan yllä esitettyihin kysymyksiin siitä, missä eräistä asioista tulisi päättää.

Kaikkien jäsenmaiden yhteenlaskettu kansalaismielipide näyttäisi olevan hyvinkin samansuuntainen kuin suomalaisten mielipide, joskaan mielipide-erot eivät ole niin jyrkkiä, kuin suomalaisten mielipiteiden kohdalla. Jos tarkastelemme mitkä ovat ne neljä asiaa, joista kaikkien kansalaisten mielestä tulisi päättää kansallisesti, tärkeysjärjestys on seuraava: eläkkeet, verotus, terveys- ja sosiaaliturva sekä koulutusjärjestelmä.

Jos tarkastellaan, minkä maiden kansalaiset vielä suomalaisia halukkaammin antaisivat edellä mainitut asiat kansallisen hallituksensa päätettäväksi, tulos on seuraava:

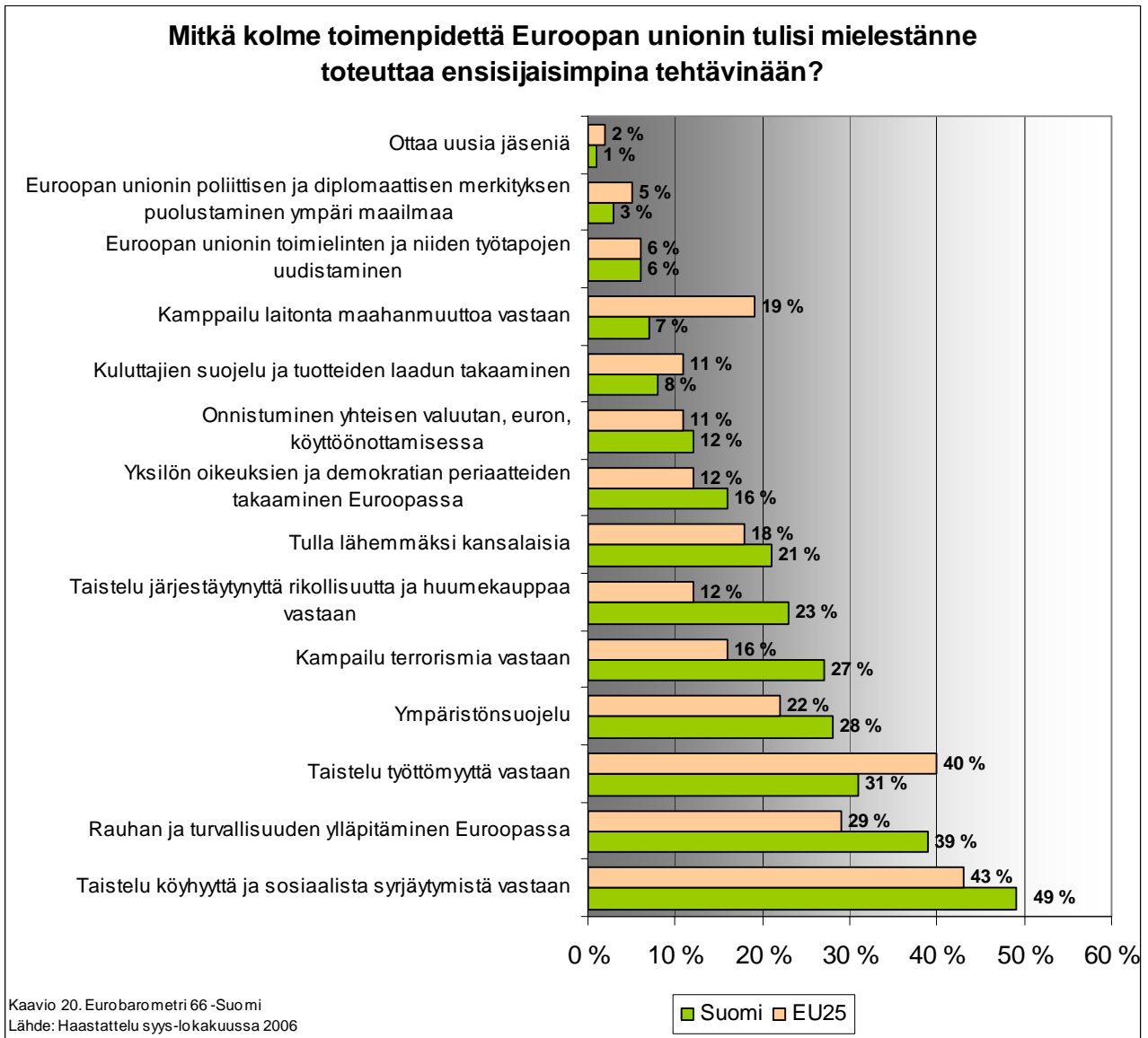
- eläkkeet: ruotsalaiset (95 %) ja tanskalaiset (94 %)
- verot: tanskalaiset (91 %), luxemburgilaiset ja ruotsalaiset (89 %)
- terveydenhuolto: ruotsalaiset (90 %).

Toisin sanoen pohjoismaalaiset pitävät näissä asioissa omia järjestelmiään muita parempina ja uskovat, että päätäntävällän siirtäminen Euroopan unionille huonontaisi palveluja.

4.3 Euroopan unionin tärkeimmät tehtävät suomalaisten mielestä

Kansalaisille lueteltiin erilaisia Euroopan unionin toimenpiteitä ja heitä pyydettiin luettelemaan, mitkä kolme niistä Euroopan unionin tulisi toteuttaa ensisijaisimpina tehtävinään. Suomalaiset pitivät köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vastaisia toimia rauhan ja turvallisuuden ylläpitämistä Euroopassa ja työttömyyden torjuntaa kaikkein ensisijaisimpina toimenpiteinä. Jos verrataan tulosta puolen vuoden takaisen mielipidemittauksen tuloksiin, voidaan todeta, että kolme tärkeintä toimenpidettä on pysynyt samana, ainoastaan niiden keskinäinen järjestys on muuttunut; rauhan ja turvallisuuden ylläpitäminen on suomalaisten mielestä noussut työttömyyden torjuntaa tärkeämmäksi.

- köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunta on suomalaisten mielestä Euroopan unionin tärkein tehtävä -

Kodista huolehtivista 63 prosenttia oli sitä mieltä, että taistelun köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä vastaan tulisi olla yksi ensisijaisimmista tehtävistä. Työttömyyden vastainen taistelu oli tärkeintä vähiten koulutettujen kansalaisten mielestä (41 %). Mitään muita suuria eroavaisuuksia eri ryhmien mielipiteiden välillä ei ole havaittavissa.

- kaikkien jäsenmaiden kansalaisten mielestä EU:n tärkein tehtävä on työttömyyden torjunta

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisten mielestä tärkein toimenpide on työttömyyden torjunta (40 %), toiseksi tulee rauhan ja turvallisuuden takaaminen Euroopassa (29 %) ja kolmantena terrorismin vastaiset toimet (27 %). Jos tarkastellaan jokaista teemaa ja eri jäsenmaiden kansalaisten sille antamaa painoarvoa, voidaan havaita, että eri jäsenmaissa ongelmat koetaan erilaisina ja niille annetaan eri tärkeysjärjestys.

Etenkin liettualaiset (64 %) asettavat ensi sijalle köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan. Ruotsalaiset (50 %) korostavat ennen muuta ympäristönsuojelua, puolalaiset (65 %) työttömyyden

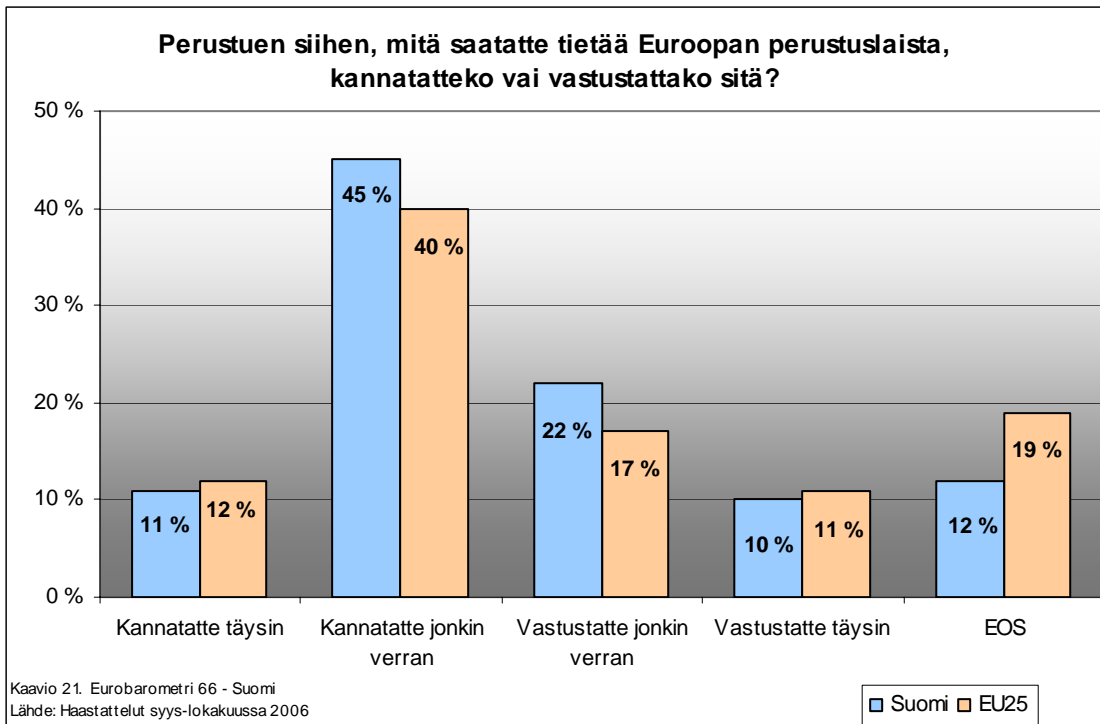
torjuntaa, hollantilaiset (16 %) Euroopan unionin toimielinten uudistamista sekä irlantilaiset rikollisuuden (25 %) ja huumekaupan (24 %) torjuntaa. Kyproslaiset (49 %) pitävät tärkeimpänä toimenpiteenä rauhan ja turvallisuuden ylläpitämistä, britit (46 %) terrorismin vastaista taistelua ja maltalaiset (58 %) kamppailua laitonta maahanmuuttoa vastaan.

4.4 Euroopan perustuslain kannatus Suomessa

Euroopan unionin uusi perustuslaki ja sen mahdollisesti mukanaan tuomat muutokset unionin toimintaan puhuttavat kansaa edelleen Euroopan unionin jäsenmaissa. Eurobarometri tiedusteli tälläkin kertaa kansalaisten mielipiteitä perustuslaista.

- *56 % suomalaisista kannattaa EU:n perustuslakia täysin tai jonkin verran, kannatus on noussut 8 % puolessa vuodessa -*

Perustuen siihen, mitä kansalaiset uskovat tietävänsä Euroopan perustuslaista, heitä pyydettiin sanomaan, kannattavatko he vai vastustavatko he sitä. Suomalaisista 11 prosenttia sanoi kannattavansa perustuslakia täysin (+4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja 45 prosenttia puolestaan kannattaa sitä jonkin verran (+4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). 22 prosenttia vastustaa jonkin verran (-2 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa) ja 10 prosenttia vastustaa täysin (-1 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). 12 prosenttia kansalaisista ei osaa sanoa kantaansa (-5 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Perustuslakia kannattavat etenkin opiskelijat (69 %) ja 15-24 -vuotiaat nuoret. Eniten sitä vastustavat pohjoissuomalaiset (44 %) ja johtavassa asemassa työskentelevät (42 %).

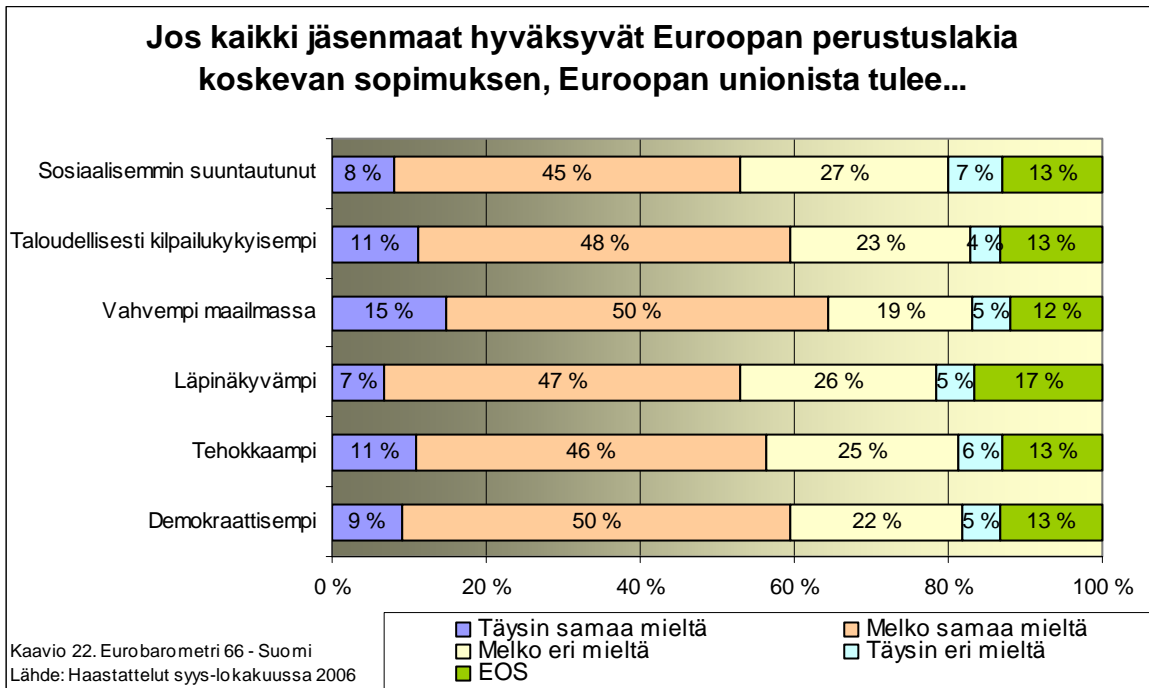
Kysymys esitettiin kansalaisille vain niissä jäsenmaissa, joissa perustuslakia ei vielä ole ratifioitu. Näiden jäsenmaiden kansalaisista 53 prosenttia kannattaa perustuslakia ja 28 prosenttia puolestaan vastustaa sitä. Kannatus on suurinta Puolassa (63 %) ja Portugalissa (60 %) ja pienintä puolestaan Iso-Britanniassa ja Tanskassa, joissa molemmissa maissa 35 prosenttia kansalaisista kannattaa perustuslakia.

Suomalaisille oltiin hieman aiemmin, ennen perustuslakia koskevaa kysymyssarjaa lueteltu erilaisia ehdotuksia Euroopan unioniin liittyen ja heitä oli pyydetty kertomaan, ovatko he näiden ehdotusten puolella vai niitä vastaan. Eräs ehdotuksista oli ”Perustuslaki Euroopan unionille”. 51 prosenttia suomalaisista oli tämän kysymyksen kohdalla perustuslain puolesta (+6 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), 38 prosenttia vastaan (-2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja 16 prosenttia ei osannut sanoa kantaansa (+1 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Voidaan siis havaita, että kysymyksen asettelu ja/tai kysymysyhteys vaikuttaa saatuun lopputulokseen jonkin verran.

Miten kansalaiset arvioivat Euroopan perustuslain vaikuttavan unionin toimintaan?

Kansalaisia pyydettiin arvioimaan, miten Euroopan perustuslaki vaikuttaisi sekä Euroopan unioniin yleisellä tasolla, että Euroopan unionin toimintaan. Yli puolet suomalaisista on sitä mieltä, että jos kaikki jäsenmaat hyväksyisivät Euroopan perustuslakia koskevan sopimuksen, Euroopan unionista tulisi sosiaalisemmin suuntautunut, taloudellisesti kilpailukykyisempi ja vahvempi maailmassa. Kansalaiset uskovat myös, että perustuslain myötä Euroopan unionin toiminnasta tulisi demokraattisempaa, tehokkaampaa ja selkeämpää. Viimeksi kuluneen vuoden aikana tehdyssä mielipidemittauksessa on saatu samankaltaisia tuloksia.

- yli 50 % suomalaisista uskoo, että perustuslain myötä Euroopan unionin toiminnasta tulisi demokraattisempaa, tehokkaampaa ja selkeämpää -

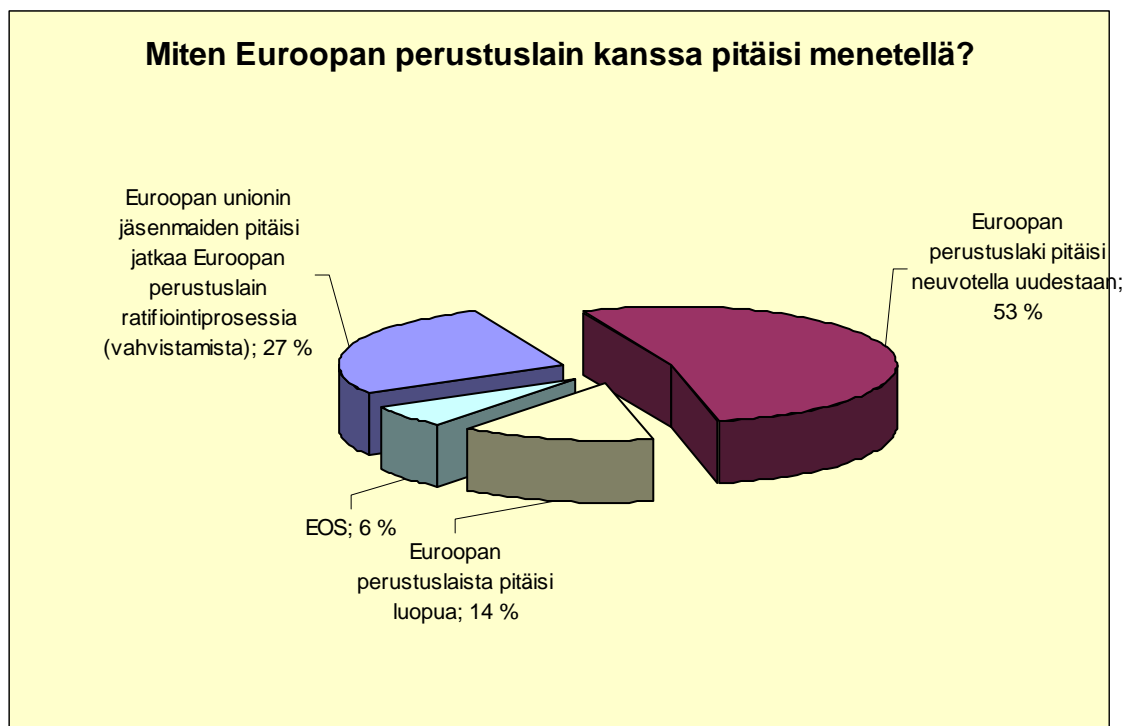
Demokraattisemmaksi Euroopan unionin uskovat perustuslain myötävaikutuksella muuttuvan etenkin suurissa kaupungeissa asuvat, tehokkaammaksi 15-24 –vuotiaat ja opiskelijat, vahvemiksi itäsuomalaiset, opiskelijat ja keskustan äänenkannattajat, kilpailukykyisemmäksi itäsuomalaiset, opiskelijat ja itsenäisen ammatin harjoittajat. Varsinkin opiskelijat uskovat, että perustuslaki tekisi Euroopan unionista sosiaalisemmin suuntautuneen.

Tarkasteltaessa kaikkien jäsenmaiden yhteenlaskettuja tuloksia nähdään, että tulokset ovat hyvin samankaltaisia. Voidaan siis vetää se johtopäätös, että yli puolet unionin kansalaisista kokee perustuslain asiana, joka selkeyttäisi unionin toimintaa. Iso-Britannian kansalaiset vaikuttavat uskovan kaikkein vähiten perustuslain mukanaan tuomiin positiivisiin muutoksiin. Yli 50 prosenttia heistä uskoo perustuslain tekevän Euroopan unionista vain vahvemman maailmassa.

Miten perustuslain kanssa tulisi edetä?

- 53 % suomalaisista on sitä mieltä, että Euroopan perustuslaki tulisi neuvotella uudestaan -

Kansalaisilta kysyttiin myös heidän mielipidettään siitä, miten perustuslain kanssa pitäisi edetä. Heille annettiin kolme vaihtoehtoa ja heidän tuli nimetä niistä se, joka parhaiten kuvasi heidän mielipidettään. Yli puolet (53 %) suomalaisista on sitä mieltä, että Euroopan perustuslaki tulisi neuvotella uudestaan (ei muutosta). 27 prosentin mielestä jäsenmaiden pitäisi jatkaa perustuslain ratifiointiprosessia (xx prosenttiyksikön muutos puolessa vuodessa) ja 14 prosenttia kansalaisista on sitä mieltä, että perustuslaista pitäisi luopua kokonaan (-4 prosenttiyksikön muutos puolessa vuodessa).

Ratifiointiprosessin jatkamista kannattavat etenkin itsenäisen ammatin harjoittajat, oikeiston äänenkannattajat ja 15-24 -vuotiaat. Kysyttäessä uudelleen neuvottelusta ei ryhmien välillä ole havaittavissa huomattavia eroja. Ratifiointiprosessin hylkäämistä kannattavat etenkin eläkeläiset ja pohjoissuomalaiset.

Verrattaessa suomalaisten mielipiteitä muiden Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaismielipiteisiin voidaan todeta, että ratifioimisprosessin jatkamisen kannalla ovat etenkin italialaiset (33 %). Pienintä ratifioimisprosessin jatkamisen kannatus on Ranskassa, jossa vain 9 prosenttia kansalaisista kannatta ratifioinnin jatkamista. Perustuslain uudelleen neuvottelemista kannattavat ranskalaiset (66 %), belgialaiset (66 %) ja hollantilaiset (65 %). Perustuslaista pitäisi luopua kokonaan etenkin tanskalaisten (30 %) ja brittien (26 %) mielestä.

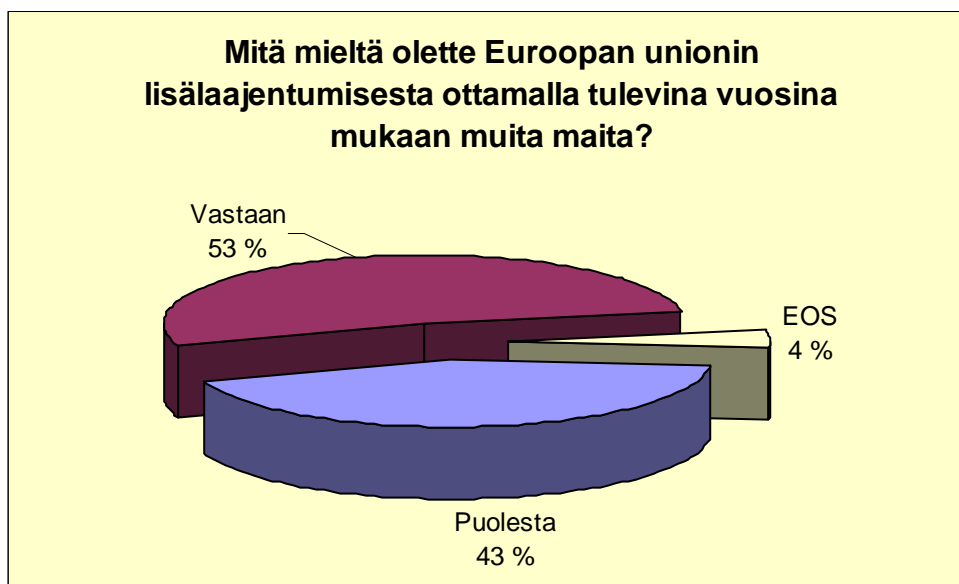
5 LAAJENTUMINEN

Euroopan unioni laajenee kahdella jäsenmaalla vuodenvaihteessa, kun Bulgariasta ja Romaniasta tulee Euroopan unionin jäseniä. Eurobarometri tarkastelee tälläkin kertaa kansalaisten suhtautumista unionin laajentumiseen tulevaisuudessa.

5.1 Kansalaisten suhtautuminen Euroopan unionin laajentumiseen

- 53 % suomalaisista vastustaa Euroopan unionin lisälaajentumista -

Kansalaisia pyydettiin kertomaan, mitä mieltä he ovat Euroopan unionin laajentumisesta tulevaisuudessa. Yli puolet suomalaisista (53 %) vastustaa lisälaajentumista, samalla kun 43 prosenttia kansalaisista kannattaa sitä.

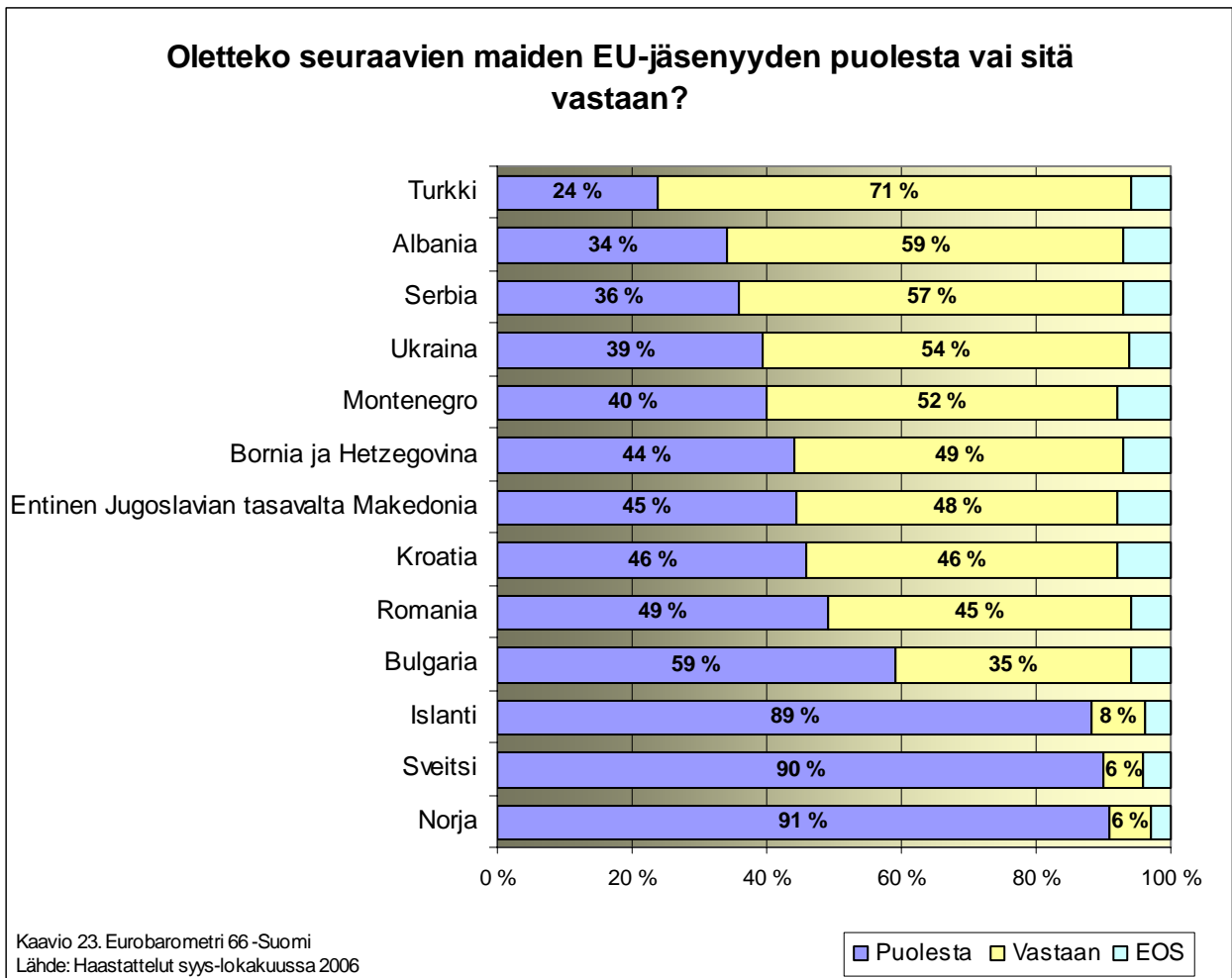
Uusien jäsenmaiden mukaan ottamista kannattavat etenkin toimihenkilöt (61 %), kotityötä tekevät (56 %), opiskelijat ja 15-24 –vuotiaat (54 %), yli neljän hengen talouksissa asuvat (53 %) ja 25-39 –vuotiaat (52 %). Laajentumista vastustavat itsenäisen ammatin harjoittajat (64 %), eläkeläiset (62 %), vähiten koulutetut ja 55 vuotta täyttäneet (61 %), länsisuomalaiset ja kolmen hengen talouksissa asuvat (60 %).

Laajentumista kannattaa yli puolet kansalaisista kaikissa uusissa jäsenmaissa. Vanhoista jäsenmaista vain Kreikassa, Espanjassa, Ruotsissa ja Portugalissa yli puolet kansalaisista kannattaa laajentumista.

5.2 Suhtautuminen eri maiden mahdolliseen jäsenyyteen

Kansalaisille lueteltiin myös eri maiden nimiä ja heitä pyydettiin sanomaan, kannattaisivatko he vai vastustaisivatko he kyseisen maan liittymistä Euroopan unioniin tulevaisuudessa. Eniten

kannatettiin Norjan, Sveitsin ja Islannin jäsenyyttä. Eniten vastustettiin Turkin, Albanian ja Serbian jäsenyyttä.

Sosiodemografisia ryhmiä ja heidän mielipiteitään tarkastelemalla ei ole havaittavissa suuriakaan eroja suhtautumisessa Turkin jäsenyyteen. Kaikkein eniten sitä kannattavat 15-24 -vuotiaat ja opiskelijat. Eniten sitä puolestaan vastustavat kolmen hengen talouksissa asuvat, itsenäisen ammatin harjoittajat ja pohjoissuomalaiset.

5.3 Suhtautuminen Turkin jäsenyyteen

Kansalaisille esitettiin myös kysymyksiä liittyen Turkin mahdolliseen jäsenyyteen Euroopan unionissa. Heitä pyydettiin mm. arvioimaan, miten Turkin jäsenyys saattaisi vaikuttaa Euroopan unioniin.

Suomalaisista 62 prosenttia on sitä mieltä, että Turkki kuuluu maantieteellisesti katsottuna osittain Eurooppaan, 35 prosenttia kansalaisista on puolestaan päinvastaista mieltä. Etenkin itsenäisen ammatin harjoittajat (76 %), johtavassa asemassa työskentelevät (72 %), opiskelijat ja toimihenkilöt (70 %) katsovat Turkin kuuluvan maantieteellisesti katsottuna osittain Eurooppaan. Eniten eri mieltä tämän väittämän kanssa olivat pohjoissuomalaiset, kotityötä tekevät ja kolmen henkilön talouksissa asuvat. Jos verrataan suomalaisten vastauksia kaikkien jäsenmaiden kansalaisten vastauksiin

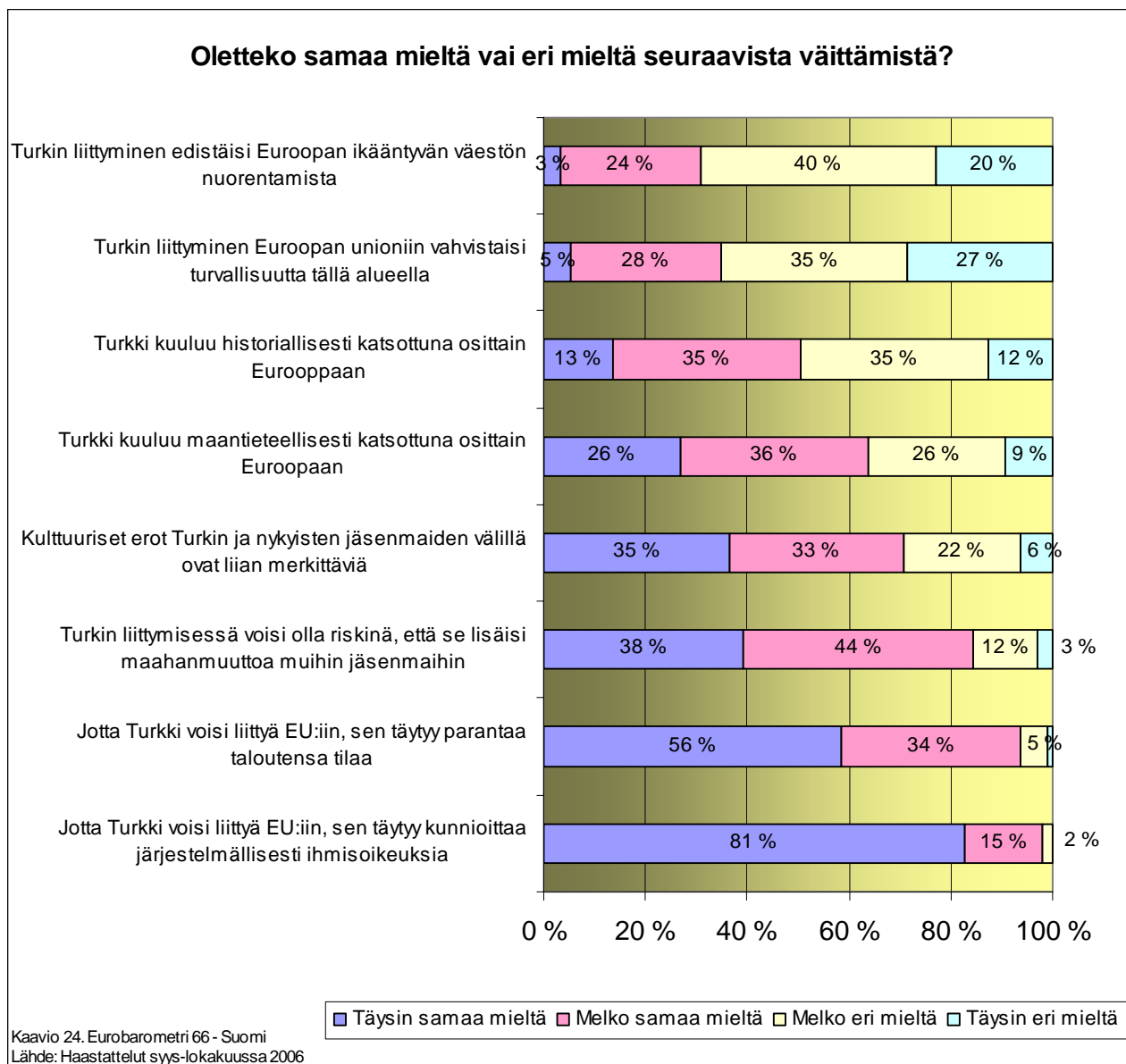
voidaan todeta, että kaikissa jäsenmaissa 56 prosenttia kansalaisista on sitä mieltä, että Turkki kuuluu maantieteellisesti katsottuna osittain Eurooppaan. Tätä mieltä ovat varsinkin ruotsalaiset (79 %), puolalaiset (73 %), unkarilaiset (71 %) ja slovakialaiset (70 %). Yli puolet Kreikan, Kyproksen ja Itävallan kansalaisista on puolestaan sitä mieltä, ettei Turkki maantieteellisesti katsottuna kuulu edes osittain Eurooppaan.

Alle puolet (48 %) kansalaisista katsoo, että Turkki kuuluu historiallisesti katsottuna Eurooppaan, mutta lähestulkoon yhtä moni kansalainen (47 %) on päinvastaista mieltä. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista varsinkin unkarilaiset (73 %), ruotsalaiset (63 %) ja puolalaiset (61 %) katsovat Turkin kuuluvan historiallisesti katsottuna Eurooppaan. Eri mieltä väittämän kanssa ovat etenkin kyproslaiset (84 %) ja kreikkalaiset (83 %).

Seuraavaksi kansalaisille esitettiin väittämä, että Turkin liittyminen Euroopan unioniin vahvistaisi turvallisuutta tällä alueella. Vain 33 prosenttia suomalaisista on samaa mieltä tämän väittämän kanssa ja 62 prosenttia on päinvastaista mieltä. Suomalaisista itsenäisen ammatin harjoittajat ja opiskelijat uskovat turvallisuuden lisääntymiseen, jos Turkista tulisi Euroopan unionin jäsen. Kaikkein kielteisimminkin tähän suhtautuvat kolmen hengen talouksissa asuvat. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisten yhteenlaskettu mielipide antaa samansuuntaiset lukemat; 33 prosenttia uskoo turvallisuuden vahvistumiseen ja 51 prosenttia ei puolestaan usko siihen. Eniten turvallisuuden lisääntymiseen uskovat ruotsalaiset (59 %), italialaiset, puolalaiset, portugalilaiset, kreikkalaiset ja virolaiset (41-42 %), vähiten puolestaan itävaltalaiset (75 %), saksalaiset (72 %) ja luxemburgilaiset (71 %).

Liian suuria kulttuurisia eroja pitää esteenä Turkin EU-jäsenyydelle 69 prosenttia suomalaisista ja 61 prosenttia kaikista EU –kansalaisista. Suomalaisista tätä mieltä ovat etenkin vähiten koulutetut ja päinvastaista mieltä puolestaan toimihenkilöt ja opiskelijat, joskin erot eri ryhmien välillä eivät ole kovinkaan huomattavia. Kaikista unionin kansalaisista kulttuurieroja pitävät liian suurina itävaltalaiset (84 %), kreikkalaiset, luxemburgilaiset, kyproslaiset ja saksalaiset (74 -79 %). Päinvastaista mieltä ovat etenkin ruotsalaiset ja hollantilaiset (41 %).

Kansalaisille esitettiin myös väittämä, että Turkin liittyminen edistäisi Euroopan ikääntyvän väestön nuorentamista. 27 prosenttia suomalaisista on samaa mieltä tämän väitteen kanssa ja 60 prosenttia on puolestaan eri mieltä. Eri mieltä ovat etenkin 25-39 –vuotiaat ja työttömät. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 29 prosenttia uskoo, että Turkin jäsenyys nuorentaisi Euroopan väestöä, mutta 50 prosenttia ei usko, että näin tulisi tapahtumaan. Eri jäsenmaiden mielipiteiden välillä ei ole havaittavissa suuria eroja.

82 prosenttia suomalaisista uskoo, että Turkin liittymisessä voisi olla riskinä, että se lisäisi maahanmuuttoa muihin jäsenmaihiin. Vain 15 prosenttia kansalaisista on päinvastaista mieltä. Kaikkein eniten samaa mieltä väitteen kanssa ovat itsenäisen ammatin harjoittajat ja eniten eri mieltä ovat puolestaan kotityötä tekevät sekä työttömät. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 66 prosenttia uskoo, että Turkin jäsenyys lisäisi maahanmuuttoa unionin muihin jäsenmaihiin, mutta 20 prosenttia kaikista EU-kansalaisista ei usko tähän väittämään. Varsinkin kreikkalaiset, kyproslaiset ja itävaltalaiset uskovat maahanmuuton lisääntymiseen, kun taas luxemburgilaiset, hollantilaiset ja ruotsalaiset uskovat siihen huomattavasti vähemmän kuin muut EU-kansalaiset.

Suomalaisista 90 prosenttia on sitä mieltä, että jotta Turkki voisi liittyä Euroopan unioniin, sen täytyy parantaa merkittävästi taloutensa tilaa (EU25 – 77 %). Kansalaiset ovat kovin yksimielisiä tämän kysymyksen suhteen, eikä mainittavia eroja eri ryhmien välillä ole havaittavissa. Heistä 96 prosenttia on myös sitä mieltä, että jotta Turkki voisi liittyä Euroopan unioniin, sen täytyy kunnioittaa järjestelmällisesti ihmisoikeuksia. Kaikista Unionin kansalaisista tätä mieltä on 85 prosenttia. Eri sosiodemografisten ryhmien välillä ei ole tämänkään kysymyksen kohdalla havaittavissa suurempia eroja. Jos tarkastelemme eri jäsenmaiden kansalaisten vastauksia ja

erityisesti niiden vastauksia, jotka ovat olleet eri mieltä väittämän kanssa, nousevat esiin kyproslaiset, joista perät 26 prosenttia on sitä mieltä, ettei Turkin tarvitse kunnioittaa ihmisoikeuksia järjestelmällisemmin, jotta se voisi liittyä Euroopan unioniin.

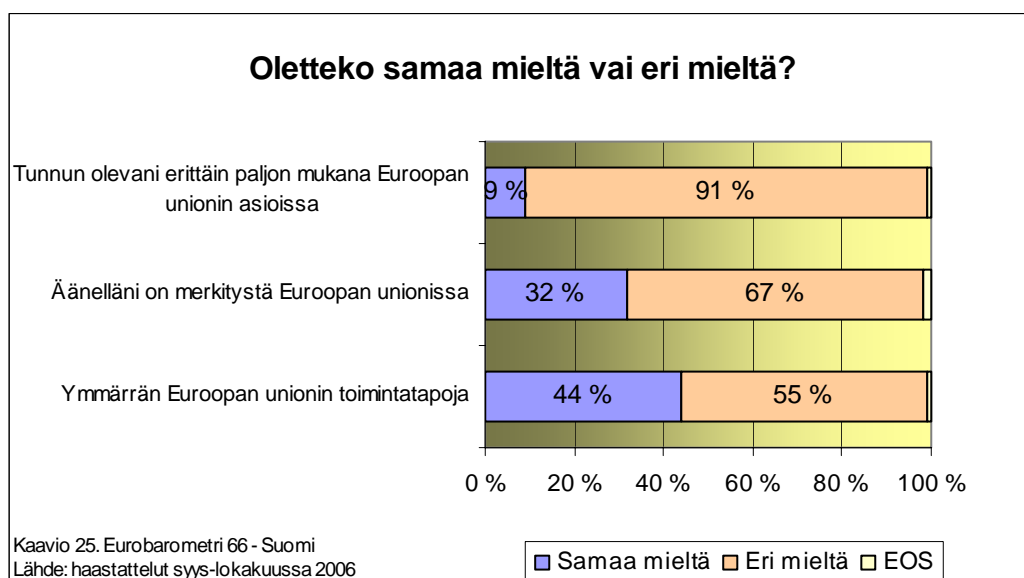
6 EUROOPAN UNIONIN KANSALAISTEN ARVOMAAILMA

Tällä kertaa Eurobarometri –mielipidemittauksessa kysyttiin myös Euroopan unionin kansalaisten arvoista. Tässä luvussa tarkastellaan kansalaisten vastauksia ja katsotaan, löytyykö eri jäsenmaiden kansalaisten arvomaailmojen välille eroja.

6.1 Kansalaisten suhde Euroopan unioniin

Ensin tarkastellaan kansalaisten suhdetta Euroopan unioniin ja sitä, kuinka hyvin he tuntevat olevansa mukana vaikuttamassa. Kolmasosa kansalaisista (32 %) uskoo äänellään olevan merkitystä Euroopan unionissa ja vastaavasti 67 prosenttia sanoo, etteivät he usko, että heidän äänellään on merkitystä. 44 prosenttia suomalaisista sanoo ymmärtävänsä Euroopan unionin toimintatapoja. Vain 9 prosenttia kansalaisista sanoo olevansa erittäin paljon mukana Euroopan unionin asioissa.

- 67 % suomalaisista uskoo, ettei heidän äänellään ole merkitystä Euroopan unionissa -

Eri ryhmien välillä ei ole havaittavissa merkittäviä eroja. Vähiten oman äänensä merkitykseen uskovat vähiten koulutetut ja kolmen hengen talouksissa asuvat. Euroopan unionin toimintatapoja sanovat ymmärtävänsä parhaiten johtavassa asemassa työskentelevät (54 %) ja korkeasti koulutetut (53 %). On kuitenkin huomattavaa, että näistäkin ryhmistä lähes puolet on sitä mieltä, ettei ymmärrä unionin toimintatapoja. Vähiten koulutetuista tätä mieltä oli 72 prosenttia.

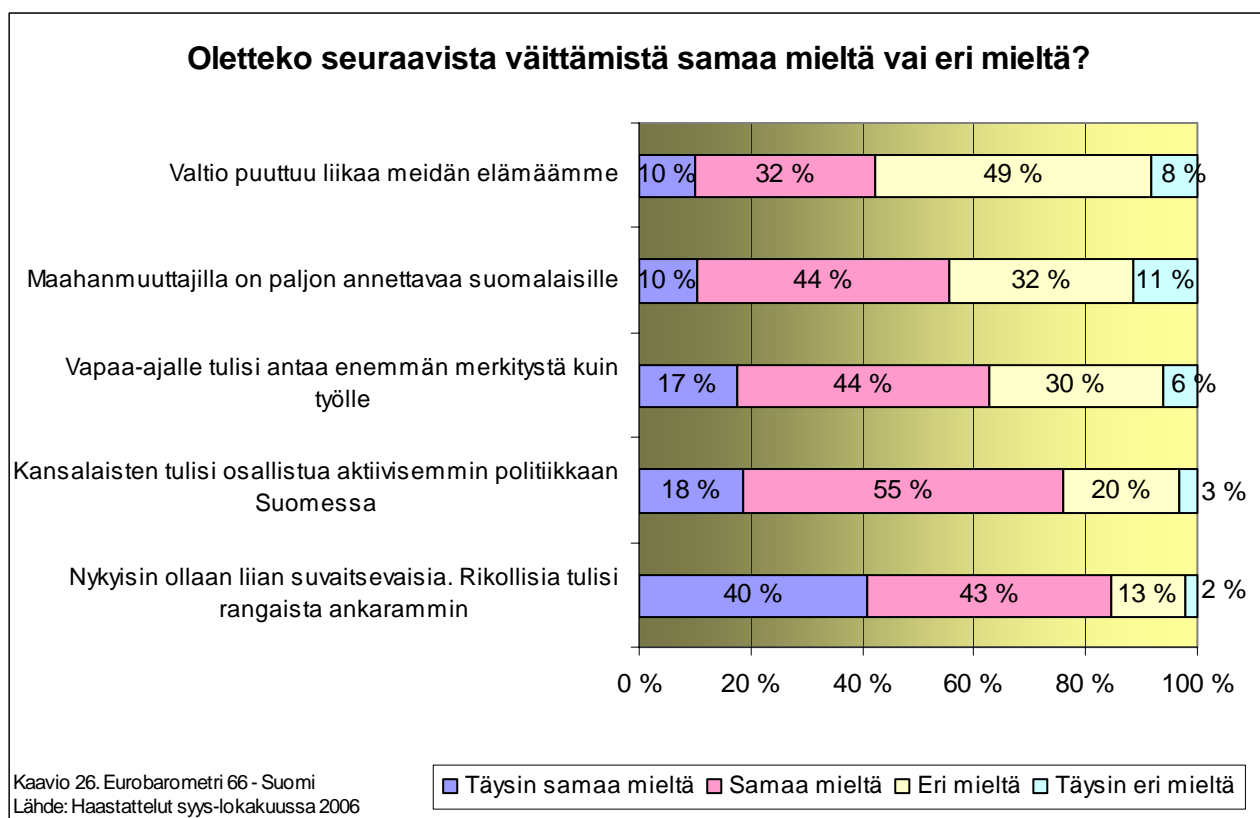
Verrattaessa suomalaisten mielipiteitä kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisten keskiarvoon voidaan todeta, että luvut ovat hyvin samanlaisia. Kaikista kansalaisista 34 prosenttia uskoo äänellään olevan merkitystä. 43 prosenttia sanoo ymmärtävänsä Euroopan unionin toimintatapoja ja vain 19 prosenttia tuntee olevansa erittäin paljon mukana Euroopan unionin asioissa. Yli puolet kansalaisista Belgiassa, Tanskassa, Ranskassa, Luxemburgissa ja Hollannissa uskoo, että heidän äänellään on merkitystä. Muiden jäsenmaiden kansalaisista alle puolet uskoo tähän. Yli 80 prosenttia kansalaisista kahdeksassa jäsenmaassa sanoo, etteivät he tunne olevansa mukana Euroopan unionin asioissa. Tämän perusteella voisi todeta, että Euroopan unioni ei ole

onnistunut tuomaan Unionia lähelle kansalaista vaan se on tavoitteistaan huolimatta jäänyt kansalaisille kaukaiseksi instituutioksi.

6.2 Kansalaismielipiteitä eri väittämiin

Suomalaisille esitettiin erilaisia väittämiä ja heitä pyydettiin kertomaan, ovatko he täysin samaa mieltä, samaa mieltä, eri mieltä vai täysin eri mieltä väittämien kanssa. Alla olevasta kaaviosta voidaan havaita, että 83 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että rikollisia tulisi rangaista ankarammin. Tätä mieltä ovat etenkin vähiten koulutetut ja työttömät. Eniten eri mieltä ovat 15-24 -vuotiaat ja opiskelijat. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista tätä mieltä on 85 prosenttia. Belgian, Tshekin ja Slovakian kansalaisista tätä mieltä on yli 90 prosenttia. Päinvastaista mielipidettä olevia löytyy eniten Tanskasta, jossa 27 prosenttia kansalaisista on eri mieltä väittämän kanssa.

- 83 % suomalaisista on sitä mieltä, että rikollisia tulisi rangaista ankarammin -

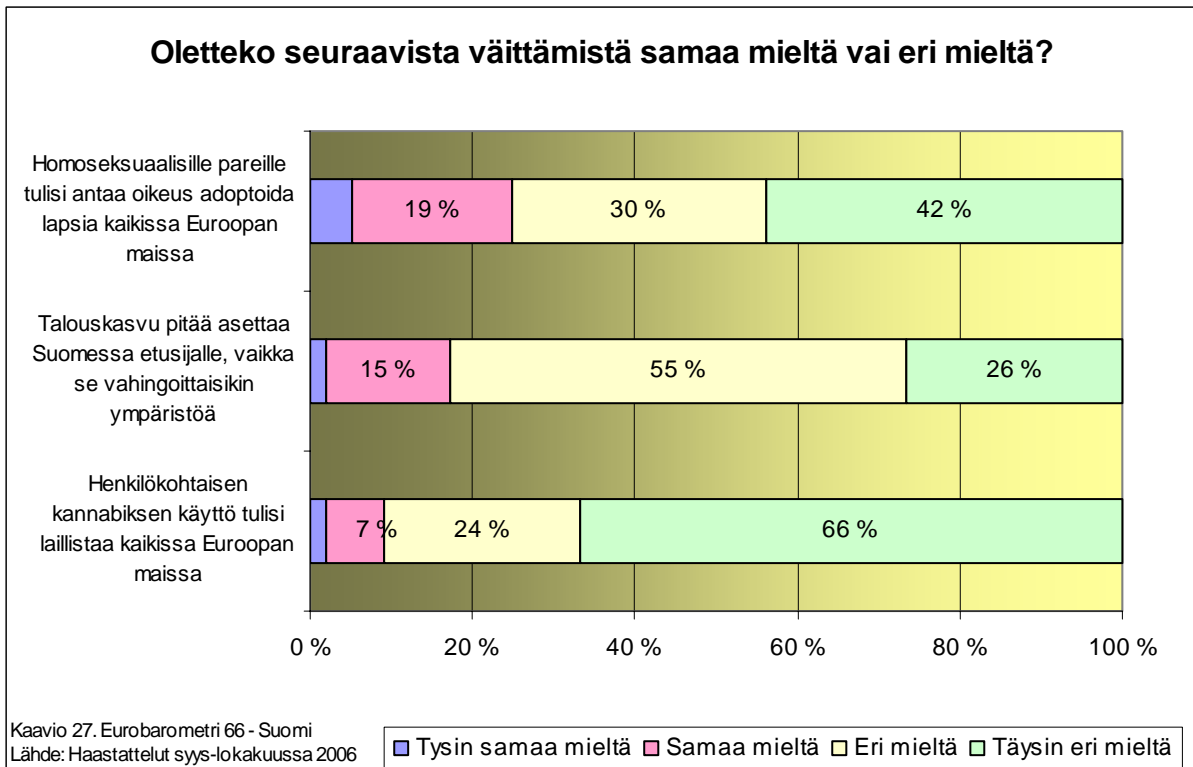
- 61 % suomalaisista on sitä mieltä, että vapaa-ajalle tulisi antaa enemmän merkitystä kuin työlle -

61 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että vapaa-ajalle tulisi antaa enemmän merkitystä kuin työlle. Tätä mieltä ovat etenkin 15-39 –vuotiaat, opiskelijat, toimihenkilöt, ruumiillisen työn tekijät, kotityötä tekevät ja suurissa kaupungeissa asuvat. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista tätä mieltä on vain 48 prosenttia. Suomalaisia enemmän vapaa-aikaa näyttävät arvostavan virolaiset, kreikkalaiset, espanjalaiset, kyproslaiset, unkarilaiset, maltalaiset ja slovakialaiset. Kaikkein eniten eri mieltä väittämän kanssa ovat saksalaiset (67 %), luxemburgilaiset (63 %) ja liettualaiset (60%).

- yli puolet suomalaisista uskoo, että maahanmuuttajilla on annettavaa suomalaisille -

Suomalaisista 54 prosenttia uskoo, että maahanmuuttajilla on paljon annettavaa suomalaisille. Tätä mieltä ovat etenkin johtavassa asemassa työskentelevät (72 %), eniten koulutetut (65 %), kaupungeissa asuvat (63 %), vasemmiston äänenkannattajat, toimihenkilöt, opiskelijat ja 40 -54 –vuotiaat (60 % tai yli). Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista yhtä mieltä väitteen kanssa on vain 40 prosenttia. Suomalaisia enemmän siihen, että maahanmuuttajilla on paljon annettavaa uudelle maalleen uskovat ruotsalaiset (79 %), portugalilaiset (66 %) ja irlantilaiset sekä luxemburgilaiset (molemmat 56 %). Eniten päinvastaista mieltä ovat tshekit (81 %), latvialaiset (76 %) sekä virolaiset ja unkarilaiset (71 %).

Alla olevasta kaaviosta voidaan havaita, että 90 prosenttia suomalaisista vastustaa henkilökohtaisen kannabiksen käytön laillistamista ja vain 8 prosenttia on laillistamisen kannalla. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista laillistamista kannattaa 26 prosenttia. Laillistamisen kannatus on suurinta Hollannissa (49 %), mutta myös Espanjassa 40 prosenttia kansalaisista kannattaa laillistamista.

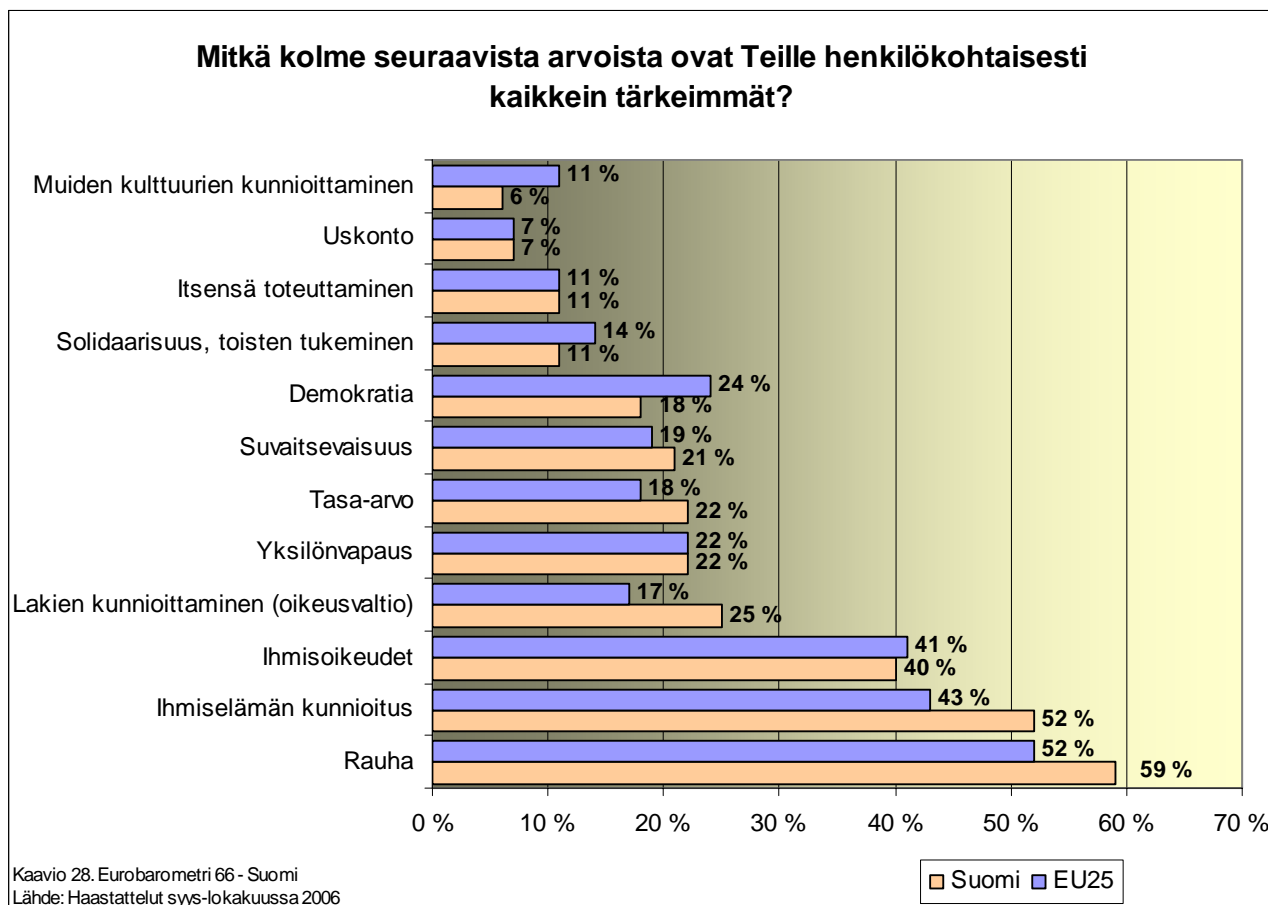
Kansalaisille esitettiin väittämä, että talouskasvu pitäisi asettaa Suomessa etusijalle, vaikka se vahingoittaisikin ympäristöä. Suomalaisista 81 prosenttia on eri mieltä väittämän kanssa. Suomalaisista 15 prosenttia on samaa mieltä väittämän kanssa. Tanskalaisista 71 prosenttia on tätä mieltä, mutta muut jäsenmaat jäävät kauas jälkeen. Italialaisista, unkarilaisista ja slovekeista yli puolet on valmiita uhraamaan ympäristön ennemmin kuin talouskasvun.

Kansalaisilta kysyttiin myös suhtautumista homoseksuaalisten parien adoptio-oikeuteen. Suomalaisista 24 prosenttia kannattaa tätä oikeutta ja 72 prosenttia vastustaa sitä. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista adoptio-oikeutta kannattaa 32 prosenttia ja sitä vastustaa 61 prosenttia. Adoptio-oikeuden kannatus on suurinta Hollannissa (69 %) ja Ruotsissa (51 %). Yli 80 prosenttia kansalaisista vastustaa homoseksuaalien adoptio-oikeutta Kreikassa, Latviassa, Liettuassa, Unkarissa, Maltalla, Puolassa, Sloveniassa ja Slovakiassa.

6.3 Suomalaisille tärkeät arvot

Kansalaisille lueteltiin erilaisia arvoja ja heitä pyydettiin mainitsemaan niistä ne kolme, jotka he kokivat henkilökohtaisesti kaikkein tärkeimmiksi. Kaikkein tärkeimmäksi arvoksi suomalaiset nimesivät rauhan (59 %), seuraavaksi ihmiselämän kunnioituksen (52 %) ja kolmanneksi ihmisoikeudet (40 %). Eri sosiodemografisten ryhmien välisessä vertailussa ei ole havaittavissa suuria eroja.

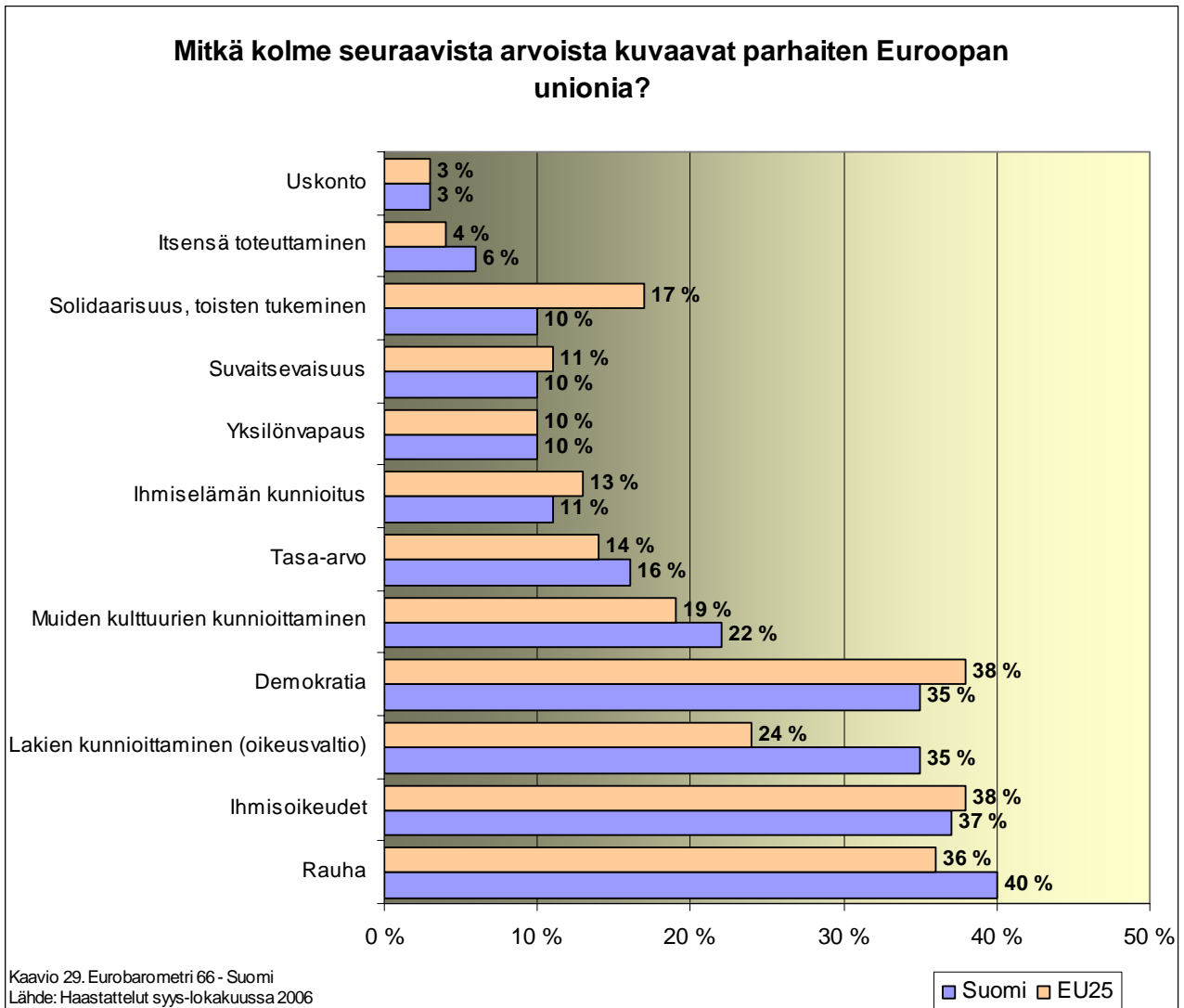
- suomalaisille tärkeimmät arvot ovat rauha ja ihmiselämän kunnioitus -

Yllä olevasta kaaviosta voimme havaita kaikkien jäsenmaiden kansalaisten arvojärjestyksen olevan samanlainen kolmen tärkeimmäksi nimetyin arvoin osalta. Kaikkien jäsenmaiden tuloksia verratessa voidaan todeta, että ihmisoikeudet ovat tärkeitä erityisesti ruotsalaisille, yksilönvapaus itävaltalaisille, demokratia ruotsalaisille, rauha saksalaisille, solidaarisuus ja suvaitsevaisuus ranskalaisille ja uskonto maltalaisille.

6.4 Suomalaisen Euroopan unioniin liittämät arvot

Suomalaisia pyydettiin myös nimeämään, mitkä edellä luetelluista arvoista heidän mielestään parhaiten kuvaavat Euroopan unionia. Suomalaiset yhdistävät Euroopan unioniin seuraavat arvot: rauha, ihmisoikeudet, lakien kunnioittaminen ja demokratia.

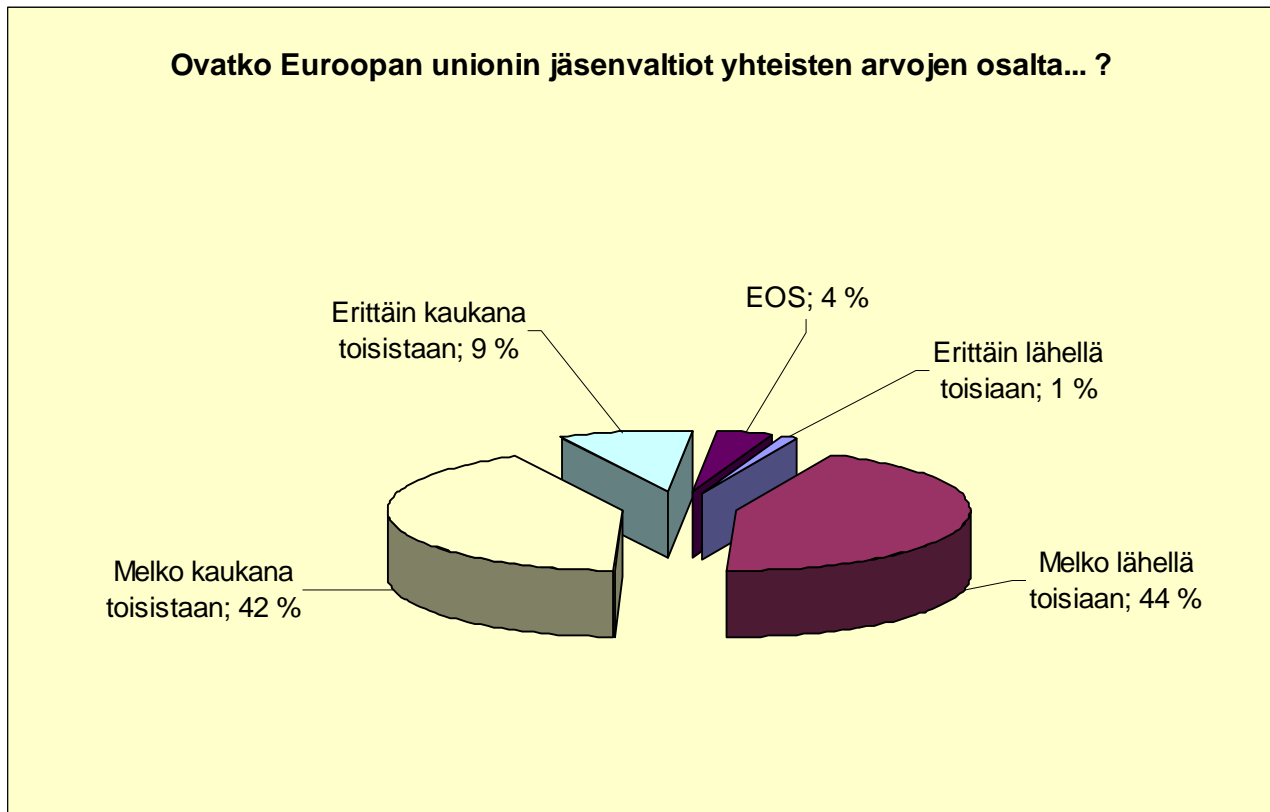
Yllä olevasta kaaviosta voidaan havaita, että kaikkien jäsenmaiden kansalaiset ovat nimenneet samat neljä arvoa tärkeimmiksi. Arvojen keskinäinen järjestys poikkeaa kuitenkin jonkin verran suomalaisten järjestyksestä. Erot eivät muutoin ole suuria, paitsi lakien kunnioittamisen kohdalla. Suomalaisista 35 prosenttia sanoo tämän arvon kuvaavan Euroopan unionia, kun kaikkien jäsenmaiden kansalaisista tätä mieltä on vain 25 prosenttia. Jos tarkastellaan eri maiden kansalaisten mielipiteitä, voidaan havaita, että lakien kunnioittaminen kuvaa Euroopan unionia parhaiten hollantilaisten mielestä, ihmisoikeudet belgialaisten ja kyproslaisten mielestä, demokratia slovakialaisten mielestä, rauha ruotsalaisten mielestä, tasa-arvo portugalilaisten mielestä ja muiden kulttuurien kunnioittaminen kyproslaisten mielestä.

6.5 Eri jäsenvaltioiden arvot suhteessa toisiinsa

- suomalaisista 51 % on sitä mieltä, että eri jäsenmaiden arvot ovat erittäin tai melko kaukana toisistaan -

Kansalaisia pyydettiin myös arvioimaan, ovatko Euroopan unionin jäsenvaltiot yhteisten arvojen osalta lähellä, vai kaukana toisistaan. Suomalaisista puolet (51 %) on sitä mieltä, että eri

jäsenmaiden arvot ovat erittäin, tai melko kaukana toisistaan. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista tätä mieltä on 41 prosenttia. 45 prosenttia suomalaisista uskoo puolestaan, että jäsenmaiden arvot ovat erittäin, tai melko lähellä toisiaan. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista tätä mieltä on 48 prosenttia. Edellä käsitellyistä kysymyksistä on voitu havaita, että vaikka eri maiden kansalaisten välillä onkin eroja arvoihin suhtautumisen osalta, ovat tietyt arvot kuitenkin tärkeitä kaikille Euroopan unionin kansalaisille. Tällaisia arvoja ovat esimerkiksi rauha ja ihmisoikeudet.

Suomalaisista etenkin 15-24 –vuotiaat, opiskelijat ja suurissa kaupungeissa vähintään neljän hengen talouksissa asuvat ovat sitä mieltä, että eri jäsenvaltiot ovat yhteisten arvojen osalta lähellä toisiaan. Päinvastaista mieltä ovat etenkin pohjoissuomalaiset ja itsenäisen ammatin harjoittajat. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista tshekit, kreikkalaiset, kyproslaiset, maltalaiset ja slovakialaiset uskovat jäsenmaiden olevan lähellä toisiaan. Ranskalaiset, latvialaiset ja luxemburgilaiset ovat puolestaan päinvastaista mieltä.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Edellä esitellyn ja analysoidun Eurobarometrimielipidemittauksen tulosten perusteella voidaan tehdä alla esitetyn kaltaisia havaintoja ja kysymyksiä keskustelua varten:

- Suomalaiset suhtautuvat edelleen varsin positiivisesti tämän hetkiseen elämäänsä ja tulevaisuuteensa, ja ovat Euroopan unionin tyytyväisimpiä kansoja. Samaan tulokseen on päädytty aiemmissakin mielipidemittauksissa, joten tässä suhteessa ei juuri ole havaittavissa muutoksia.
- Vuoden 2006 helmikuun (niinkö se oli) Eurobarometri –mielipidemittauksessa todettiin erityisesti, että vähintään neljän hengen talouksissa asuvat suhtautuvat elämäänsä hyvin myönteisesti. Tämän mielipidemittauksen erityinen havainto koskee kolmen hengen taloudessa eläviä ja heidän kielteistä suhtautumistaan elämään. Olisiko kyse nuorista lapsiperheistä, joilla talous on tiukalla ja sen myötä suhtautuminen elämään ja ilmiöihin on muutenkin kielteisempää?
- EU-kriittisyys on lisääntynyt myös johtavassa asemassa työskentelevien keskuudessa. Tämän ryhmän edustajat ovat tähän asti ovat suhtautuneet kovin myönteisesti Euroopan unioniin, mutta näyttäisivät tällä hetkellä suhtautuvan siihen hieman aiempaa kriittisemmin. Kielteisestä suhtautumisesta ei kuitenkaan ole kysymys. Euroopan unioniin ja moniin muihin asioihin myönteisesti suhtautuvana uutena ryhmänä nousevat tässä mielipidemittauksessa esiin toimihenkilöt. Sinänsä mielenkiintoinen seikka on, että miehet näyttävät suhtautuvan tässä mielipidemittauksessa kysytyihin asioihin jonkin verran naisia myönteisemmin.
- Edellisen Eurobarometrin johtopäätöksissä todettiin, että ”Haastetta Euroopan unionille on myös siinä, että 46 prosenttia kaikkien jäsenmaiden kansalaisista (42 % suomalaisista) sanoo, etteivät he ymmärrä Euroopan unionin toimitapoja”. Nyt tehdyn mielipidemittauksen perusteella voidaan todeta, että näiden kansalaisten määrä on noussut; kaikista unionin kansalaisista 51 prosenttia ja suomalaisista 55 prosenttia sanoo, etteivät he ymmärrä unionin toimintatapoja. 91 prosenttia suomalaisista ja 75 prosenttia kaikista EU-kansalaisista ei tunne olevansa ”erittäin paljon” mukana Euroopan unionin asioissa. Kokonaan toinen asia on, missä määrin he tuntevat olevansa mukana, jos ollenkaan. Vaikuttaa siis siltä, että Euroopan unioni on kansalaisilleen hyvin etäinen koneisto, jonka toimitapoja he eivät tunne ja jonka toiminnan he kokevat olevan heistä riippumatonta. Toisaalta voidaan tietysti kysyä, kuinka hyvin kansalaiset tuntevat oman maansa valtionhallinnon toimintaa?
- Suomen EU-jäsenyyden kannatus on pysynyt samoissa lukemissa kuin puoli vuotta sitten, mutta perustuslain kannatus on yllättäen noussut 8 prosenttia. Olisiko syynä perustuslain kannatuksen nousuun Suomen EU -puheenjohtajuuskausi ja sen mukanaan tuoma EU –julkisuus vuoden 2006 jälkimmäisellä puoliskolla. Edelleen voidaan kysyä, jos näin on, niin miksei puheenjohtajuus tunnu myös Suomen EU –jäsenyyden kannatuksessa? Mikä muu voisi olla syynä perustuslain kannatuksen nousuun.

EUROBAROMETER "Standard" 66.1 TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between the 6th of September and the 10th of October 2006, TNS Opinion & Social, a consortium created between Taylor Nelson Sofres and EOS Gallup Europe, carried out wave 66.1 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls.

The EUROBAROMETER "Standard" is part of wave 66.1 and covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The EUROBAROMETER "Standard" has also been conducted in the two acceding countries (Bulgaria and Romania) and in the two candidate countries (Croatia and Turkey) and in the Turkish Cypriot Community. In these countries, the survey covers the national population of citizens of the respective nationalities and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in those countries and have a sufficient command of one of the respective national language(s) to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (Computer Assisted Personal Interview) was used in those countries where this technique was available.

² EU –kaavioissa ja lukuarvoissa on käytetty erilaisia pöyristyssääntöjä, joten kaavioissa esiintyvät arvot saattavat poiketa yksittäisten solujen arvojohdannaisista

ABBREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORKDATES	POPULATION 15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.003	6/09/2006 1/10/2006	8.650.994
CZ	Czech Rep.	TNS Alsa	1.091	7/09/2006 26/09/2006	8.571.710
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.003	9/09/2006 10/10/2006	4.411.580
DE	Germany	TNS infratest	1.525	8/09/2006 4/10/2006	64.361.608
EE	Estonia	Emor	1.000	8/09/2006 2/10/2006	887.094
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	6/09/2006 3/10/2006	8.693.566
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.003	6/09/2006 5/10/2006	37.024.972
FR	France	TNS Sofres	1.007	6/09/2006 30/09/2006	44.010.619
IE	Ireland	TNS MRBI	1.000	6/09/2006 10/10/2006	3.089.775
IT	Italy	TNS Abacus	1.005	7/09/2006 5/10/2006	48.892.559
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	503	6/09/2006 1/10/2006	596.752
CY(tcc)	Turkish Cypriot Comm.	KADEM	500	7/09/2006 30/09/2006	157.101
LV	Latvia	TNS Latvia	1.015	8/09/2006 9/10/2006	1.418.595
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1.000	6/09/2006 2/10/2006	2.803.661
LU	Luxembourg	TNS ILReS	500	6/09/2006 4/10/2006	374.097
HU	Hungary	TNS Hungary	1.005	6/09/2006 29/09/2006	8.503.379
MT	Malta	MISCO	500	7/09/2006 4/10/2006	321.114
NL	Netherlands	TNS NPO	1.018	6/09/2006 5/10/2006	13.030.000
AT	Austria	Österreichisches Gallup-Institut	1.016	6/09/2006 5/10/2006	6.848.736
PL	Poland	TNS CBOP	1.000	9/09/2006 4/10/2006	31.967.880
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	995	6/09/2006 2/10/2006	8.080.915
SI	Slovenia	RM PLUS	1.031	6/09/2006 5/10/2006	1.720.137
SK	Slovakia	TNS AJSA SK	1.023	13/09/2006 26/09/2006	4.316.438
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.000	7/09/2006 4/10/2006	4.348.676
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.013	7/09/2006 2/10/2006	7.486.976
UK	United Kingdom	TNS UK	1.308	6/09/2006 7/10/2006	47.685.578
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1.035	6/09/2006 20/09/2006	6.671.699
RO	Romania	TNS CSOP	1.047	7/09/2006 29/09/2006	18.173.179
HR	Croatia	Fus	1000	7/09/2006 27/09/2006	3.722.800
TR	Turkey	TNS PIAR	1005	6/09/2006 4/10/2006	47.583.830
TOTAL			29.152	6/09/2006 10/10/2006	444.406.021

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

QA1	Kun tapaatte ystäviä, sanoisitteko, että keskustellette poliittisista asioista usein, satunnaisesti vai ette koskaan?
-----	---

(150)

Usein	1
Satunnaisesti	2
Ei koskaan	3
EOS	4

EB65.2 QA1

QA2	Kun Teillä on voimakas mielipide jostakin asiasta, huomaatteko suostuttelevanne ystäviä, sukulaisia tai työtovereitanne omien mielipiteidenne taakse? Tapahtuuko näin...
-----	--

(LUETTELE)

(151)

Usein	1
Silloin tällöin	2
Harvoin	3
Ei koskaan	4
EOS	5

EB65.2 QA2

QA3	Oletteko elämääne kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, ette kovin tyytyväinen vai ette lainkaan tyytyväinen?
-----	---

(LUETTELE)

(152)

Erittäin tyytyväinen	1
Melko tyytyväinen	2
Ette kovin tyytyväinen	3
Ette lainkaan tyytyväinen	4
EOS	5

EB65.2 QA3

QA4	Mitä odotatte seuraavilta 12 kuukaudelta: ovatko seuraavat 12 kuukautta paremmat, huonommat vai samanlaiset, kun ajattelette...?
-----	--

(LUETTELE)	Paremmat	Huonommat	Samanlaiset	EOS
------------	----------	-----------	-------------	-----

(153)	1	Omaa elämääne yleensä	1	2	3	4
(154)	2	Suomen taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(155)	3	Oman kotitaloutenne taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(156)	4	Suomen työllisyystilannetta	1	2	3	4
(157)	5	Henkilökohtaista työllisyystilannettanne	1	2	3	4

EB65.2 QA4

QA5	Sanoisitteko, että asiat ovat nyt yleisesti ottaen menossa hyvään vai huonoon suuntaan...?
-----	--

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE)	Asiat ovat menossa hyvään suuntaan	Asiat ovat menossa huonoon suuntaan	Ei kumpaankaan (SPONTAANI)	EOS
--	------------	------------------------------------	-------------------------------------	----------------------------	-----

(158)	1	Suomessa	1	2	3	4
(159)	2	Euroopan unionissa	1	2	3	4

EB65.1 QA14

Kysytään Suomessa

QA6	Seuraavaksi haluaisin kysyä Teiltä, kuinka paljon luotatte eräisiin yhteiskunnallisiin instituutioihin. Olkaa hyvä ja sanokaa kunkin luetteleman instituution osalta, luotatteko siihen vai ettekö luota siihen?
-----	--

	(LUETTELE)	LUOTTA	EI LUOTA	EOS
--	------------	--------	----------	-----

(160)	1	Lehdistö	1	2	3
(161)	2	Radio	1	2	3
(162)	3	Televisio	1	2	3
(163)	4	Internet	1	2	3
(164)	5	Suomen oikeuslaitos	1	2	3
(165)	6	Poliisi	1	2	3
(166)	7	Puolustusvoimat	1	2	3
(167)	8	Uskonnolliset yhteisöt	1	2	3
(168)	9	Ammattiliitot	1	2	3
(169)	10	Puolueet	1	2	3
(170)	11	Suomen hallitus	1	2	3
(171)	12	Suomen eduskunta	1	2	3
(172)	13	Euroopan unioni	1	2	3
(173)	14	Yhdistyneet Kansakunnat (YK)	1	2	3
(174)	15	Kuluttajajärjestöt	1	2	3

EB65.2 QA10 (items 5, 11-14) - EB64.2 QA7 (items 1-3, 6-10)

KYSYTÄÄN SUOMESSA

QA7a	Yleisesti ottaen, onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne...
------	--

(LUETTELE)

	(175)
Hyvä asia	1
Huono asia	2
Ei hyvä eikä huono asia	3
EOS	4

EB65.2 QA11a

QA8a	Kaikki näkökohdat huomioon ottaen sanoisitteko, että Suomi on hyötynyt vai ei ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä?
------	---

	(176)
Hyötynyt	1

Ei ole hyötynyt	2
EOS	3

EB65.2 QA12a

QA9a Ihmiset ovat eri mieltä Suomen EU-jäsenyyden eduista ja haitoista. Luettelen seuraavaksi muutamia asioita. Sanokaa kunkin kohdalla, onko Suomen EU-jäsenyydellä siihen erittäin hyvä, melko hyvä, melko huono vai erittäin huono vaikutus.

(Skaalakortti QA9a - yksi vastaus per kohta)

	(LUETTELE)	Erittäin hyvä vaikutus	Melko hyvä vaikutus	Melko huono vaikutus	Erittäin huono vaikutus	EOS
--	------------	------------------------	---------------------	----------------------	-------------------------	-----

(177)	1	Maamme turvallisuus	1	2	3	4	5
(178)	2	Taloutemme	1	2	3	4	5
(179)	3	Elintasomme	1	2	3	4	5
(180)	4	Maataloutemme	1	2	3	4	5
(181)	5	Vaikutusmahdollisuutemme maailmassa	1	2	3	4	5
(182)	6	Työllisyys maassamme	1	2	3	4	5

EB64.2 QA10a TREND MODIFIED

Kysymyksiä QA7b - QA9b ei kysytä Suomessa - Muut kysymykseen QA10

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA10 Antaako Euroopan unioni yleisesti ottaen mielestänne hyvin positiivisen, melko positiivisen, neutraalin, melko negatiivisen vai hyvin negatiivisen vaikutelman itsestään?

	(191)
Hyvin positiivisen	1
Melko positiivisen	2
Neutraalin	3
Melko negatiivisen	4
Hyvin negatiivisen	5
EOS	6

EB65.2 QA13

QA11 Kannatatteko vai vastustatteko Te henkilökohtaisesti kehitystä kohti Euroopan poliittista unionia?

	(192)
Kannattaa	1
Vastustaa	2
EOS	3

EB64.2 QA12

QA12 Oletteko samaa vai eri mieltä kustakin seuraavasta väittämästä?

(LUETTELE)	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
------------	--------------	------------	-----

(193)	1	Äänelläni on merkitystä Euroopan unionissa	1	2	3
(194)	2	Ymmärrän Euroopan unionin toimintatapoja	1	2	3
(195)	3	Tunnen olevani erittäin paljon mukana Euroopan unionin asioissa	1	2	3

EB64.2 QA15 - EB64.2 QA16 TREND MODIFIED (ITEM 3)

QA13a Millä nopeudella Eurooppaa Teidän mielestänne tällä hetkellä rakennetaan? Olkaa hyvä ja katsokaa näitä ihmishahmoja. Numero 1 seisoo paikallaan, numero 7 juoksee niin kovaa kuin pystyy. Valitkaa hahmoista se, joka mielestänne parhaiten kuvaa mielipidettänne Euroopan rakentamismisnopeudesta.

QA13b Entä mikä hahmoista kuvaa parhaiten mielipidettänne siitä, kuinka nopeasti Eurooppaa pitäisi rakentaa?

(Skaalakortti QA13a/QA13b)

LUETTELE	(196)	(197)
	QA13a Tämänhetkinen nopeus	QA13b Toivottu nopeus
1 ON PAIKALLAAN	1	1
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
7 ETENEE NIIN NOPEASTI KUIN MAHDOLLISTA	7	7
EOS	8	8

EB64.2 QA17a&b

QA14 Kuinka paljon tunnette tietävänne Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista? Olkaa hyvä ja arvioikaa tietojenne tasoa seuraavan asteikon avulla.

(Skaalakortti QA14)

										(198-199)
En tiedä mitään					Tiedän paljon					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

EOS 11

EB65.2 QA19

QA15 Etsittekö tietoa Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja toimielimistä...?

(Kortti QA15 - luettele - vain yksi vastaus)

	(200)
Usein	1
Toisinaan	2

Harvoin	3
Ei koskaan	4
EOS	5

NEW

QA16 Onko tiedon löytäminen Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja toimielimistä mielestänne helppoa vai ei?

(Kortti QA16 - luettele - vain yksi vastaus)

(201)

Hyvin helppoa	1
Melko helppoa	2
Melko vaikeaa	3
Hyvin vaikeaa	4
EOS	5

NEW

QA17 Tiesittekö, että teillä on oikeus pyytää nähtäväksenne Euroopan unionin toimielinten julkaisemattomia asiakirjoja?

(202)

Kyllä	1
Ei	2

NEW

QA18 Oletteko koskaan kuullut näistä toimielimistä....?

(LUETTELE)

Kyllä

Ei

EOS

(203)	1	Euroopan parlamentti	1	2	3
(204)	2	Euroopan komissio	1	2	3
(205)	3	Euroopan unionin neuvosto	1	2	3
(206)	4	Euroopan yhteisöjen tuomioistuin	1	2	3
(207)	5	Euroopan oikeusasiamies	1	2	3
(208)	6	Euroopan keskuspankki	1	2	3
(209)	7	Euroopan tilintarkastustuomioistuin	1	2	3
(210)	8	Euroopan unionin alueiden komitea	1	2	3
(211)	9	Euroopan unionin sosiaali- ja talouskomitea	1	2	3

EB65.2 QA23 (1-4, 6) - EB64.2 QA26 (5, 7-9)

QA19 Kertokaa kustakin toimielimestä, katsotteko luottavanne siihen vai ette?

(LUETTELE)

Luottaa

Ei luota

EOS

(212)	1	Euroopan parlamentti	1	2	3
(213)	2	Euroopan komissio	1	2	3
(214)	3	Euroopan unionin neuvosto	1	2	3
(215)	4	Euroopan yhteisöjen tuomioistuin	1	2	3

(216)	5	Euroopan oikeusasiamies	1	2	3
(217)	6	Euroopan keskuspankki	1	2	3
(218)	7	Euroopan tilintarkastustuomioistuin	1	2	3
(219)	8	Euroopan unionin alueiden komitea	1	2	3
(220)	9	Euroopan unionin sosiaali- ja talouskomitea	1	2	3

EB65.2 QA25 (ITEMS 1-4, 6) - EB64.2 QA27 (ITEMS 5, 7-9)

QA20	Kertokaa jokaisesta seuraavasta Euroopan unionia koskevasta väittämästä, pitääkö se mielestänne paikkansa vai ei?				
------	---	--	--	--	--

	(LUETTELE)	Pitää	Ei pidä	EOS
--	------------	-------	---------	-----

(221)	1	Euroopan unioniin kuuluu nykyisin 15 jäsenmaata	1	2	3
(222)	2	Euroopan unionin kansalaiset valitsevat Euroopan parlamentin jäsenet suoralla vaalilla	1	2	3
(223)	3	Kuuden kuukauden välein Euroopan unionin puheenjohtajuus siirtyy toiselle jäsenvaltiolle	1	2	3

EB65.2 QA26 TREND MODIFIED

QA21a ja QA21b KYSYTÄÄN SUOMESSA

QA21a	Jokainen Euroopan unionin jäsenvaltio toimii vuorollaan kuuden kuukauden ajan Euroopan unionin puheenjohtajana. Suomen puheenjohtajuuskausi on menossa parhaillaan. Oletteko viime aikoina lkenut sanomalehdistä tai kuullut radiosta tai televisiosta jotain Suomen puheenjohtajuuteen liittyvää?				
-------	--	--	--	--	--

(224)

Kyllä	1
Ei	2
EOS	3

EB65.2 QA27a

QA21b	Riippumatta siitä, oletteko kuullut Suomen puheenjohtajuudesta, onko mielestänne tärkeää vai ei, että Suomi toimii Euroopan unionin puheenjohtajana tällä hetkellä? Sanoisitteko sen olevan...?				
-------	---	--	--	--	--

(LUETTELE)

(225)

Erittäin tärkeää	1
Tärkeä	2
Ei kovin tärkeää	3
Ei lainkaan tärkeää	4
EOS	5

EB65.2 QA27b

QA21c - QA22b EI KYSYTÄ SUOMESSA

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA23	Mitkä mielestänne ovat tällä hetkellä Suomessa kaksi tärkeintä kysymystä, jotka vaativat ratkaisua?				
------	---	--	--	--	--

(Kortti QA23 – luettele – enintään 2 vastausta)

(252-267)

Rikollisuus	1,
Taloudellinen tilanne	2,
Hintojen nousu/inflaatio	3,
Verotus	4,
Työttömyys	5,
Terrorismi	6,
Puolustus/ulkomaanasiat	7,
Asuminen	8,
Maahanmuutto	9,
Terveystieteiden järjestelmä	10,
Koulutusjärjestelmä	11,
Eläkkeet	12,
Ympäristönsuojelu	13,
Energiaan liittyvät asiat	14,
Muu (SPONTAANI)	15,
EOS	16,

EB65.2 QA28a TREND MODIFIED

QA24 Mitkä seuraavista asioista pitäisi mielestänne päättää Suomen hallituksessa ja mitkä taas yhteisesti Euroopan unionissa?

	LUETTELE - ROTATOIDAAN	Suomen Hallituksessa	Euroopan Unionissa	EOS
--	------------------------	----------------------	--------------------	-----

(268)	1	Kamppailu rikollisuutta vastaan	1	2	3
(269)	2	Verotus	1	2	3
(270)	3	Kamppailu työttömyyttä vastaan	1	2	3
(271)	4	Kamppailu terrorismia vastaan	1	2	3
(272)	5	Maanpuolustus ja ulkomaanasiat	1	2	3
(273)	6	Maahanmuutto	1	2	3
(274)	7	Koulutusjärjestelmä	1	2	3
(275)	8	Eläkkeet	1	2	3
(276)	9	Ympäristönsuojelu	1	2	3
(277)	10	Terveys ja sosiaaliturva	1	2	3
(278)	11	Maatalous ja kalastus	1	2	3
(279)	12	Kuluttajansuoja	1	2	3
(280)	13	Tieteellinen ja teknologinen tutkimus	1	2	3
(281)	14	Taloudellisia vaikeuksia kohtaavien alueiden tukeminen	1	2	3
(282)	15	Energia	1	2	3
(283)	16	Kilpailu	1	2	3

EB64.2 Q31 TREND MODIFIED

QA25 Mikä on Teidän mielipiteenne seuraavista ehdotuksista? Kertokaa jokaisesta ehdotuksesta, oletteko sen puolesta vai sitä vastaan.

	(LUETTELE - ROTATOIDAAN)	Puolesta	Vastaan	EOS
--	--------------------------	----------	---------	-----

(284)	1	Euroopan rahaliitto ja yhteinen valuutta, euro	1	2	3
(285)	2	Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen ulkopoliittikka suhteessa muihin maihin	1	2	3

(286)	3	Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen puolustus- ja turvallisuuspolitiikka	1	2	3
(287)	4	Euroopan unionin lisääjentyminen ottamalla tulevina vuosina mukaan muita maita	1	2	3
(288)	5	Perustuslaki Euroopan unionille	1	2	3
(289)	6	Eurooppaa kehitetään yhden valtioryhmän piirissä nopeammin kuin muissa valtioissa	1	2	3

EB65.2 QA30

QA26 Luettelen Teille seuraavaksi joukon toimenpiteitä. Kertokaa, mitkä KOLME toimenpidettä Euroopan unionin tulisi mielestänne toteuttaa ensisijaisimpina tehtävinään?

(Kortti QA26 - luettele - enintään 3 vastausta)

(290-307)

Ottaa uusia jäsenmaita (A-LOMAKE)	1,
Valmistella Euroopan unionin laajentumista (B-LOMAKE)	2,
Tulla lähemmäksi kansalaisia esimerkiksi tiedottamalla enemmän Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista	3,
Onnistuminen yhteisen valuutan, euron, käyttöönottamisessa	4,
Taistelu köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä vastaan	5,
Ympäristönsuojelu	6,
Kuluttajien suojelu ja tuotteiden laadun takaaminen	7,
Taistelu työttömyyttä vastaan	8,
Euroopan unionin toimielinten ja niiden työtapojen uudistaminen	9,
Taistelu järjestäytyntä rikollisuutta ja huumekauppaa vastaan (A-LOMAKE)	10,
Taistelu järjestäytyntä rikollisuutta vastaan (B-LOMAKE)	11,
Euroopan unionin poliittisen ja diplomaattisen merkityksen puolustaminen ympäri maailmaa	12,
Rauhan ja turvallisuuden ylläpitäminen Euroopassa	13,
Yksilön oikeuksien ja demokratian periaatteiden takaaminen Euroopassa	14,
Kamppailu terrorismia vastaan	15,
Kamppailu laitonta maahanmuuttoa vastaan	16,
Muu (SPONTAANI)	17,
EOS	18,

EB65.2 QA31 TREND MODIFIED

QA27 Pitäisikö Euroopan puolustuspoliittiset päätökset tehdä mielestänne kansallisissa hallituksissa, NATO:ssa vai Euroopan unionissa?

(Vain yksi vastaus)

(308)

Kansallisissa hallituksissa	1
NATO:ssa	2
Euroopan unionissa	3
Muu (Spontaani)	4
EOS	5

EB64.2 QA35

QA28 Mihin seuraavista uskotte suurimman osan Euroopan unionin budjetista käytettävän?

(Kortti QA28 – luettele – vain yksi vastaus)

(309)

Työllisyys- ja sosiaaliasiat	1
Maatalous	2
Tieteellinen tutkimus	3
Alueellinen tuki	4
Ulkopolitiikka ja tuki Euroopan unionin ulkopuolisille maille	5
Hallinto- ja henkilöstökulut, rakennukset	6
Muuhun (SPONTAANI)	7
EOS	8

EB64.2 QA37

QA29a Voisiko mielestänne sanoa, että Yhdysvalloilla on myönteinen rooli, kielteinen rooli vai ei myönteinen eikä kielteinen rooli seuraavissa asioissa?

	(LUETTELE)	Myönteinen	Kielteinen	Ei myönteinen eikä kielteinen	EOS
--	------------	------------	------------	-------------------------------	-----

(310)	1	Maailmanrauha	1	2	3	4
(311)	2	Terrorismin vastainen kamppailu	1	2	3	4
(312)	3	Maailmantalouden kasvu	1	2	3	4
(313)	4	Köyhyyden vastainen kamppailu maailmassa	1	2	3	4
(314)	5	Ympäristönsuojelu	1	2	3	4

EB64.2 QA38a

QA29b Entä voisiko mielestänne sanoa, että Euroopan unionilla on myönteinen rooli, kielteinen rooli vai ei myönteinen eikä kielteinen rooli seuraavissa asioissa?

	(LUETTELE)	Myönteinen	Kielteinen	Ei myönteinen eikä kielteinen	EOS
--	------------	------------	------------	-------------------------------	-----

(315)	1	Maailmanrauha	1	2	3	4
(316)	2	Terrorismin vastainen kamppailu	1	2	3	4
(317)	3	Maailmantalouden kasvu	1	2	3	4
(318)	4	Köyhyyden vastainen kamppailu maailmassa	1	2	3	4
(319)	5	Ympäristönsuojelu	1	2	3	4

EB64.2 QA38b

QA30 Sen ohella, että pidätte itseänne [ENSISIJAINEN KANSALLISUUS, JOKA MAINITTIIN Q1], pidätkö itseänne koskaan myös eurooppalaisena? Tapahtuuko näin usein, joskus vai ei koskaan?

(Vain yksi vastaus)

(320)

Usein 1

Joskus	2
Ei koskaan	3
EOS	4

EB64.2 QA39

QA31 Sanoisitteko olevanne erittäin ylpeä, melko ylpeä, ette kovin ylpeä vai ette lainkaan ylpeä (ENSISIJAINEN KANSALLISUUS) kansallisuudestanne?

(KÄYTETÄÄN SITÄ KANSALLISUUTTA, JOKA MAINITTIIN KYS. Q1 - VAIN YKSI VASTAUS)

(321)

Erittäin ylpeä	1
Melko ylpeä	2
Ette kovin ylpeä	3
Ette lainkaan ylpeä	4
EOS	5

EB64.2 QA41

QA32 Entä sanoisitteko olevanne erittäin ylpeä, melko ylpeä, ette kovin ylpeä, vai ette lainkaan ylpeä siitä, että olette eurooppalainen?

(Vain yksi vastaus)

(322)

Erittäin ylpeä	1
Melko ylpeä	2
Ette kovin ylpeä	3
Ette lainkaan ylpeä	4
Ette tunne olevanne eurooppalainen	5
EOS	6

EB64.2 QA42

QA33 Sanokaa seuraavien maiden kohdalla, olisitteko puolesta vai vastaan sitä, että maa liittyisi tulevaisuudessa Euroopan unioniin?

ROTATOIDAAN

	(LUETTELE)	Puolesta	Vastaan	EOS
(323)	1 Sveitsi	1	2	3
(324)	2 Norja	1	2	3
(325)	3 Bosnia ja Hertsegovina	1	2	3
(326)	4 Kroatia	1	2	3
	5 Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia (FYROM)	1	2	3
(327)				
(328)	6 Serbia	1	2	3
(329)	7 Montenegro	1	2	3
(330)	8 Islanti	1	2	3
(331)	9 Albania	1	2	3
(332)	10 Bulgaria	1	2	3
(333)	11 Romania	1	2	3
(334)	12 Ukraina	1	2	3
(335)	13 Turkki	1	2	3

EB64.2 QA44 TREND MODIFIED

QA34	Kertokaa kunkin seuraavan kohdalla, oletteko täysin samaa mieltä, melko samaa mieltä, melko eri mieltä vai täysin eri mieltä?
------	---

(SKAALAKORTTI QA34)

		Täysin samaa mieltä	Melko samaa mieltä	Melko eri mieltä	Täysin eri mieltä	EOS	
(336)	1	Turkki kuuluu maantieteellisesti katsottuna osittain Eurooppaan	1	2	3	4	5
(337)	2	Turkki kuuluu historiallisesti katsottuna osittain Eurooppaan	1	2	3	4	5
(338)	3	Turkin liittyminen Euroopan unioniin vahvistaisi turvallisuutta tällä alueella	1	2	3	4	5
(339)	4	Kulttuuriset erot Turkin ja Euroopan unionin jäsenmaiden välillä ovat liian merkittäviä, jotta Turkki saisi liittyä Euroopan unioniin	1	2	3	4	5
(340)	5	Turkin liittyminen edistäisi Euroopan ikääntyvän väestön nuorentamista	1	2	3	4	5
(341)	6	Turkin liittymisessä voisi olla riskinä, että se lisäisi maahanmuuttoa Euroopan unionin kehittyneempiin maihin.	1	2	3	4	5
(342)	7	Jotta Turkki voisi liittyä Euroopan unioniin noin kymmenen vuoden kuluttua, sen täytyy kunnioittaa järjestelmällisesti ihmisoikeuksia	1	2	3	4	5
(343)	8	Jotta Turkki voisi liittyä Euroopan unioniin noin kymmenen vuoden kuluttua, sen täytyy parantaa merkittävästi taloutensa tilaa	1	2	3	4	5

EB64.2 QA45 TREND MODIFIED

KYSYTÄÄN SUOMESSA

QA35	Perustuen siihen, mitä tiedätte Euroopan perustuslaista, kannatatteko vai vastustatteko sitä?
------	---

(LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

(344)

Kannatatte täysin	1
Kannatatte jonkin verran	2
Vastustatte jonkin verran	3
Vastustatte täysin	4
EOS	5

EB65.2 QB2 FILTER MODIFIED

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA36	Sanokaa kunkin seuraavan kohdalla, oletteko täysin samaa mieltä, melko samaa mieltä, melko eri mieltä vai täysin eri mieltä: Jos kaikki jäsenmaat hyväksyvät Euroopan perustuslakia koskevan sopimuksen, Euroopan unionista tulee...
------	--

(Skaalakortti QA36 -YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE)	Täysin samaa mieltä	Melko samaa mieltä	Melko eri mieltä	Täysin eri mieltä	EOS
--	------------	---------------------	--------------------	------------------	-------------------	-----

(345)	1	Demokraattisempi	1	2	3	4	5
(346)	2	Tehokkaampi	1	2	3	4	5
(347)	3	Läpinäkyvämpi	1	2	3	4	5
(348)	4	Vahvempi maailmassa	1	2	3	4	5
	5	Taloudellisesti kilpailukykyisempi	1	2	3	4	5
(349)							
(350)	6	Sosiaalisemmin suuntautunut	1	2	3	4	5

EB65.2 QB3 (ITEMS 1-3) EB65.2 QB4 (ITEMS 4-6)

KYSYTÄÄN SUOMESSA

QA37	15 maata on ratifioinut (vahvistanut) Euroopan perustuslain, mutta Ranska ja Alankomaat äänestivät "ei". Mikä seuraavista kuvaa parhaiten omaa mielipidettänne?
------	---

(Luettele - vain yksi vastaus)

	(351)
Euroopan unionin jäsenmaiden pitäisi jatkaa Euroopan perustuslain ratifiointiprosessia (vahvistamista)	1
Euroopan perustuslaki pitäisi neuvotella uudestaan	2
Euroopan perustuslaista pitäisi luopua	3
EOS	4

EB65.2 QB5 TREND MODIFIED

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA38	Kumpi seuraavista väittämistä kuvaa parhaiten mielipidettänne?
------	--

(Luettele - vain yksi vastaus)

(352)

Euroopan perustuslaki on välttämätön sen varmistamiseksi, että eurooppalaiset toimielimet toimivat hyvin	1
Euroopan perustuslaki EI ole välttämätön sen varmistamiseksi, että eurooppalaiset toimielimet toimivat hyvin	2
EOS	3

EB64.2 QA50

QA39 Sanokaa kunkin seuraavan asian kohdalla, onko Euroopan unioni mielestänne edellä, jäljessä vai samalla tasolla kuin Yhdysvallat.

(SKAALAKORTTI QA39 - YKSI VASTAUS PER RIVI)

(LUETTELE)	Edellä	Jäljessä	Samalla tasolla	EOS
------------	--------	----------	-----------------	-----

(353)	1	Tieteellinen tutkimus	1	2	3	4
(354)	2	Lääketieteellinen tutkimus	1	2	3	4
(355)	3	Ympäristönsuojelu	1	2	3	4
(356)	4	Innovatiivinen teknologia	1	2	3	4
(357)	5	Terveydenhuoltojärjestelmä	1	2	3	4
(358)	6	Koulutus	1	2	3	4
(359)	7	Kamppailu yhteiskunnallista eriarvoisuutta vastaan	1	2	3	4
(360)	8	Kamppailu työttömyyttä vastaan	1	2	3	4
(361)	9	Kamppailu syrjintää vastaan	1	2	3	4
(362)	10	Yritysten perustaminen	1	2	3	4

EB64.2 QA53

QA40 Yhtenäismarkkinat ovat lisänneet kilpailua useilla aloilla kuten liikenteessä, tietoliikennepalveluissa, pankkipalveluissa ja vakuutuksissa. Sanoisitteko yleisesti ottaen, että tällä on erittäin myönteinen, melko myönteinen, melko kielteinen vai erittäin kielteinen vaikutus?

(Luettele - vain yksi vastaus)

(363)

Erittäin myönteinen	1
Melko myönteinen	2
Melko kielteinen	3
Erittäin kielteinen	4
Ei myönteinen eikä kielteinen (SPONTAANI)	5
EOS	6

EB64.2 QA54

QA41 Onko mielestänne suomalaisten yritysten kansainvälinen kilpailukyky yhtenäismarkkinoiden ansiosta nyt parempi, huonompi vai pysynyt samana 10 vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna?

(Luettele - vain yksi vastaus)

(364)

Parempi	1
---------	---

Huonompi	2
Pysynyt samana	3
EOS	4

NEW

QA42 Kertokaa jokaisesta seuraavasta Euroopan unionin aikaansaannoksesta, oletteko hyötynyt siitä vai ette?

(Kortti QA42 - yksi vastaus per rivi)

(LUETTELE)	Kyllä	Ei	EOS
------------	-------	----	-----

(365)	1	Yhteinen valuutta, euro	1	2	3
(366)	2	Laajempi valikoima muiden Euroopan unionin maiden tuotteita	1	2	3
(367)	3	EU-kansalaisen oikeudet	1	2	3
(368)	4	Rajatarkastusten puuttuminen tai vähentyminen matkustaessa	1	2	3
(369)	5	Työskentely tai opiskelu toisessa Euroopan unionin maassa	1	2	3
(370)	6	Kuluttajanoikeudet	1	2	3
(371)	7	Oikeus tuoda oikeustapaus käsiteltäväksi Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen	1	2	3

NEW

QA43 Kumpi seuraavista kahdesta väittämästä on lähempänä Teidän mielipidettänne globalisaatiosta (maailmankaupan vapauttamisesta)?

(Luettele - vain yksi vastaus)

(372)

Globalisaatio tarjoaa suomalaisille yrityksille hyviä mahdollisuuksia markkinoiden avautumisen myötä	1
Globalisaatio uhkaa työllisyyttä ja yrityksiä Suomessa	2
EOS	3

EB65.1 QA17

QA44 Kertoisitteko onko globalisaatiolla mielestänne melko myönteinen vai melko kielteinen vaikutus seuraaviin alueisiin?

(Kortti QA44 - yksi vastaus per rivi)

(LUETTELE)	Melko myönteinen vaikutus	Melko kielteinen vaikutus	Ei vaikutusta (SPONTAANI)	EOS
------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	-----

(373)	1	Taloudellinen kasvu maassamme	1	2	3	4
(374)	2	Maiden välinen yhteenkuuluvuus	1	2	3	4

(375)	3	Tieteellinen ja tekninen kehitys	1	2	3	4
	4	Demokratia maailmanlaajuisella tasolla	1	2	3	4
(376)						
(377)	5	Julkisten palveluiden laatu	1	2	3	4
(378)	6	Maiden väliset erot	1	2	3	4
(379)	7	Työllisyys maassamme	1	2	3	4
(380)	8	Ympäristö	1	2	3	4
(381)	9	Terveys	1	2	3	4

NEW

QA45a A-LOMAKKEELLA - MUUT KYSYMYKSEEN QA45b

QA45a Missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavasta väittämästä: "Euroopan unioni suojelee meitä globalisaation kielteisiltä vaikutuksilta".

(LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

(382)

Täysin samaa mieltä	1
Samaa mieltä	2
Eri mieltä	3
Täysin eri mieltä	4
EOS	5

EB64.2 QA56 FILTER + TREND MODIFIED

QA45b B-LOMAKKEELLA - MUUT KYSYMYKSEEN QA46

QA45b Missä määrin samaa tai eri mieltä seuraavasta väittämästä: "Euroopan unionin avulla Euroopan kansalaiset saavat enemmän hyötyä globalisaation myönteisistä vaikutuksista."

(Luettele - vain yksi vastaus)

(383)

Täysin samaa mieltä	1
Samaa mieltä	2
Eri mieltä	3
Täysin eri mieltä	4
EOS	5

NEW

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA46 Mitkä seuraavista tavoista asettaisitte etusijalle parannettaessa Euroopan talouden suorituskykyä?

(Luettele - Kortti QA46 - enintään 3 vastausta)

(384-391)

Lakisääteisen työajan pidentäminen	1,
Koulutuksen ja ammattiopetuksen parantaminen	2,
Tutkimukseen ja innovaatioihin sijoittaminen	3,
Yritysten perustamisen helpottaminen	4,

Energiankäytön tehostaminen	5,
Investoinnit liikenneväyliin (moottoriteihin, rautateihin, jne.)	6,
Muu (SPONTAANI)	7,
EOS	8,

EB65.2 QC5

QA47 Oletteko seuraavista väittämistä täysin samaa mieltä, samaa mieltä, eri mieltä vai täysin eri mieltä?

(Skaalakortti QA47 - yksi vastaus per kohta)

	(LUETTELE)	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	EOS
(392)	1 Valtio puuttuu liikaa meidän elämäämme	1	2	3	4	5
(393)	2 Tarvitsemme lisää tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta, vaikka tarkoittaisikin yksilönvapauksien kaventumista	1	2	3	4	5
(394)	3 Nykyisin ollaan liian suvaitsevaisia. Rikollisia tulisi rangaista ankarammin	1	2	3	4	5
(395)	4 Kansalaisten tulisi osallistua aktiivisemmin politiikkaan Suomessa	1	2	3	4	5
(396)	5 Maahanmuuttajilla on paljon annettavaa Suomelle	1	2	3	4	5
(397)	6 Talouskasvu pitää asettaa Suomessa etusijalle, vaikka se vahingoittaisikin ympäristöä (A-LOMAKE)	1	2	3	4	5
(398)	7 Ympäristönsuojelu pitäisi asettaa Suomessa etusijalle, vaikka se vaikuttaisikin talouskasvuun (B-LOMAKE)	1	2	3	4	5
(399)	8 Vapaa kilpailu takaa varmimmin taloudellisen hyvinvoinnin	1	2	3	4	5
(400)	9 Uskonnon asema yhteiskunnassamme on liian merkittävä	1	2	3	4	5
(401)	10 Henkilökohtainen kannabiksen käyttö tulisi laillistaa kaikissa Euroopan maissa	1	2	3	4	5

(402)	11	Homoseksuaaliset avioliitot tulisi hyväksyä kaikissa Euroopan maissa	1	2	3	4	5
(403)	12	Homoseksuaalisille pareille tulisi antaa oikeus adoptoida lapsia kaikissa Euroopan maissa	1	2	3	4	5
(404)	13	Vapaa-ajalle tulisi antaa enemmän merkitystä kuin työlle	1	2	3	4	5

EB60.1 Q37 TREND MODIFIED

QA48a Entä mitkä kolme seuraavalla listalla mainittua arvoa ovat Teille henkilökohtaisesti kaikkein tärkeimmät?

(Kortti QA48a - luettele - enintään 3 vastausta)

(405-418)

Lakien kunnioittaminen (oikeusvaltio)	1,
Ihmiselämän kunnioitus	2,
Ihmisoikeudet	3,
Yksilönvapaus	4,
Demokratia	5,
Rauha	6,
Tasa-arvo	7,
Solidaarisuus, toisten tukeminen	8,
Suvaitsevaisuus	9,
Uskonto	10,
Itsensä toteuttaminen	11,
Muiden kulttuurien kunnioittaminen	12,
Ei mitään näistä (SPONTAANI)	13,
EOS	14,

EB60.1 Q36a

QA48b Mitkä kolme seuraavista arvoista kuvaavat parhaiten Euroopan unionia?

(Kortti QA48b - luettele - enintään 3 vastausta)

(419-432)

Lakien kunnioittaminen (oikeusvaltio)	1,
Ihmiselämän kunnioitus	2,
Ihmisoikeudet	3,
Yksilönvapaus	4,
Demokratia	5,
Rauha	6,
Tasa-arvo	7,
Solidaarisuus, toisten tukeminen	8,
Suvaitsevaisuus	9,
Uskonto	10,
Itsensä toteuttaminen	11,
Muiden kulttuurien kunnioittaminen	12,
Ei mitään näistä (SPONTAANI)	13,
EOS	14,

EB60.1 Q36b TREND SLIGHTLY MODIFIED

QA49 Ovatko Euroopan unionin jäsenvaltiot yhteisten arvojen osalta...?

(Luettele - vain yksi vastaus)

(433)

Erittäin lähellä toisiaan	1
Melko lähellä toisiaan	2
Melko kaukana toisistaan	3
Erittäin kaukana toisistaan	4
EOS	5

NEW

QA50 Mitkä kaksi seuraavista asioista - jos mitkään - olisivat hyödyllisimpiä Euroopan tulevaisuuden kannalta?

(Kortti QA50 - luettele - enintään 2 vastausta)

(434-442)

Yhteinen kieli	1,
Hyvin määritellyt Euroopan unionin ulkorajat	2,
Euron käyttöönotto kaikissa Euroopan unionin maissa	3,
Yhtäläinen elintaso	4,
Yhteinen armeija	5,
Yhteinen perustuslaki	6,
Ei mitkään (SPONTAANI)	7,
Muu, mikä? (SPONTAANI - AVOIN)	8,
EOS	9,

EB65.1 QA11

QA51 Millaiseksi arvioisitte tämänhetkisen tilanteen kunkin seuraavan asian kohdalla?

(Skaalakortti QA51)

	(LUETTELE)	Erittäin hyvä	Melko hyvä	Melko huono	Erittäin huono	EOS
(443)	1 Suomen taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(444)	2 Euroopan taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(445)	3 Työllisyystilanne Suomessa	1	2	3	4	5
(446)	4 Ympäristön tila Suomessa	1	2	3	4	5
(447)	5 Sosiaaliturvan tila Suomessa	1	2	3	4	5

EB63.4 QD1 TREND MODIFIED

QA52 Sanoisitteko olevanne erittäin kiinnostunut, jokseenkin kiinnostunut, ette kovin kiinnostunut vai ette lainkaan kiinnostunut...?

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE)	Erittäin kiinnostunut	Jokseenkin kiinnostunut	Ei kovin kiinnostunut	Ei lainkaan kiinnostunut	EOS
--	------------	-----------------------	-------------------------	-----------------------	--------------------------	-----

(448)	1	Kotimaisista tapahtumista	1	2	3	4	5
(449)	2	Euroopan tapahtumista	1	2	3	4	5

EB65.1 QA24
